

Pla d'acció cultural de Vallirana

Diputació
Barcelona

AJUNTAMENT
DE VALLIRANA

Pla d'acció cultural de Vallirana

Diputació
Barcelona

AJUNTAMENT
DE VALLIRANA

© Diputació de Barcelona

Febrer de 2015

Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

1.- INTRODUCCIÓ	5
1.1.- PRESENTACIÓ.....	5
1.2.- FASES I METODOLOGIA.....	7
2.- APROXIMACIÓ AL CONTEXT: la realitat territorial i social de Vallirana	9
2.1.- EL TERRITORI I LA POBLACIÓ.....	9
2.2.- DADES D'ACTIVITAT ECONÒMICA.....	15
2.3.- IDEES CLAU	16
3.- APROXIMACIÓ A LA REALITAT CULTURAL	17
3.1.- ELS AGENTS CULTURALS	17
3.1.1.- L'Ajuntament.....	17
a) La planificació a Vallirana: plans sectorials.....	17
b) Les línies bàsiques de treball de la Regidoria de Cultura	22
c) Els recursos per la cultura	22
3.1.2.- El teixit associatiu	28
3.1.3.- El treball conjunt: Ajuntament i entitats	39
3.1.4.- La cooperació intermunicipal.....	39
3.2.- ACTIVITAT I DINÀMICA CULTURAL	41
3.2.1.- L'oferta cultural per àmbits	44
3.2.2.- Aspectes generals	55
3.3.- EQUIPAMENTS CULTURALS.....	57
3.3.1.- Els espais culturals municipals.....	58
3.3.2.- Els espais culturals privats	66
3.3.3.- Espais i àmbits d'ús.....	71
3.3.4.-Els equipaments de Vallirana en relació als estàndards.....	73
3.3.5.- Aspectes generals	75
3.4.- LA COMUNICACIÓ	77
4.- REPTES I IDEES CLAU.....	81
5.- PROPOSTES	83
5.1.-ELS OBJECTIUS DEL PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE VALLIRANA	84
5.2.-LÍNIES ESTRATÈGIQUES	85
5.2.1.- Estratègia: esquema general	87
5.2.2.- Línia estratègica 1	89
5.2.3.- Línia estratègica 2	94
5.2.4.- Línia estratègica 3	101
5.2.5.- Línia estratègica 4	108
5.2.6.- Línia estratègica 5	114
5.2.7.- Línies estratègiques transversals.....	121
5.2.8 - Línies estratègiques: Quadre de síntesi.....	127
6.- ANNEX	129
Annex 1.- Fitxes d'entitats culturals de Vallirana.....	129
Annex 2.- Pla Local de Joventut (2012-2015) Projectes d'actuació vinculats a	137
7.- CRÈDITS.....	145

1.- INTRODUCCIÓ

1.1.- PRESENTACIÓ

L'Ajuntament de Vallirana ha sol·licitat en el marc de l'oferta del Catàleg de serveis 2013 impulsada per la Diputació de Barcelona, el suport tècnic del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) per elaborar un Pla d'Acció Cultural pel municipi.

Vallirana amb una població de 14.681 habitants (segons les dades de Idescat de 2013), ha experimentat, durant les darreres dècades, una transformació demogràfica i territorial producte de l'important increment de població. Aquest factor, junt amb la dispersió de l'estructura urbana del municipi, fa que existeixin nous reptes i necessitats en què la cultura pot desenvolupar un paper primordial com a element generador de cohesió social.

En aquest sentit, el Pla d'Acció Cultural de Vallirana s'ha d'entendre com l'instrument que guiarà la vida cultural del municipi durant els propers anys. Es tracta d'un document operatiu que ha de convertir-se en un dels principals referents tant pels responsables polítics i tècnics, com pels agents culturals del municipi.

La seva elaboració suposa, en primer lloc, introduir una mirada que vagi més enllà de les urgències quotidianes, garantint una perspectiva més àmplia des de la qual definir els objectius i les prioritats en matèria cultural. Una mirada especialment pertinent i necessària en l'actual context de crisi. Així, el Pla d'Acció Cultural aposta per una nova forma de treballar, a partir d'uns compromisos compartits que permetin gestionar el present i projectar el futur des d'una visió global i participada.

El Pla també possibilita i fa necessari implicar els diversos agents culturals de Vallirana en un projecte comú. No només es parlarà de l'Ajuntament sinó que també es tindran en compte les entitats, el teixit associatiu i la societat civil. El Pla té la voluntat d'implicar tots aquests agents actius no només durant el procés d'elaboració, sinó també durant la seva execució i implementació. Per tant no es tracta d'un Pla d'acció de l'Ajuntament, sinó que té la intenció d'esdevenir un pla d'abast municipal amb la corresponsabilització de tots els agents participants. Per fer-ho possible, el procés

d'elaboració comprèn diversos espais de consulta i participació amb l'objectiu central de possibilitar el diàleg per arribar a acords sobre el present i el futur de la cultura a Vallirana.

El Pla d'Acció Cultural analitza i ordena els recursos culturals existents i per tant cal entendre'l com una eina de síntesi analítica que ha de servir per afrontar i reforçar les polítiques culturals del futur. Per això es planifica a llarg termini, tot i que també es contemplen propòsits més immediats així com accions a mig termini, marcant les línies de treball que han d'orientar la política cultural de Vallirana. Malgrat que es el moment de proposar-se nous reptes , també cal tocar de peus a terra i ajustar-se a la realitat. S'ha de tenir en compte tant el context de crisi general en el que estem immersos com la realitat del propi municipi, pel que fa als recursos disponibles i a la demanda potencial respecte possibles propostes que es puguin generar.

Per altra banda, caldrà actualitzar i revisar periòdicament les actuacions proposades al Pla, per tal de mantenir-lo viu i fort. Així doncs, és important entendre el PAC com una eina flexible i adaptable amb capacitat d'emmotllar-se a la realitat canviant .

El Pla d'Acció Cultural de Vallirana es proposa:

- ✓ Definir un projecte cultural de futur, especificant cap on vol anar Vallirana com a municipi i que es col aconseguir a nivell cultural
- ✓ Fomentar la corresponsabilitat, mitjançant la implicació de la ciutadania en el desenvolupament de la política cultural.
- ✓ Presentar una oferta cultural de qualitat i potenciar les propostes culturals existents
- ✓ Generar noves dinàmiques de treball i relació basades en la transversalitat
- ✓ Apostar per la racionalització de recursos

1.2.- FASES I METODOLOGIA

Aquest estudi es duu a terme a partir de dues grans fases de treball:

FASES

Fase de diagnòstic

La fase de diagnòstic té l'objectiu de descriure el marc general del territori i la seva població i un marc específic del sistema cultural del municipi. L'anàlisi es fonamenta en l'estudi de la bibliografia existent, dades quantitatives disponibles sobre la cultura i el territori i informació qualitativa extreta d'entrevistes i sessions participatives (taules, tallers, jornades...)

Aquest apartat inclou:

✓ **Mapa de Territori i població**

El diagnòstic de la realitat cultural parteix de l'anàlisi del territori i de la població a partir de dades territorials, demogràfiques i socioeconòmiques.

✓ **Mapa de Recursos Culturals**

Un cop estudiat el marc previ, es realitzarà un treball d'anàlisi de la realitat cultural, en un sentit més estricte que mostri la situació cultural del municipi. Per a dur a terme un diagnòstic d'aquesta realitat s'elaborarà un Mapa de Recursos Culturals amb diferents perspectives d'anàlisi:

- Els agents culturals (Ajuntament, entitats culturals...)
- Programació i activitat cultural
- Equipaments culturals

Aquest mapa constituirà una base sòlida del diagnòstic ja que ens aporta un retrat objectiu de la realitat cultural

✓ **Recull de visions culturals**

Més enllà de les característiques objectivables, el Pla d'acció cultural de Vallirana també recollirà, amb la participació dels seus ciutadans, el conjunt de visions culturals existents en el territori.

Fase de propostes

Un cop realitzat el diagnòstic s'elaborarà, a partir de les necessitats i potencialitats culturals detectades i de les aportacions de les persones i entitats que han participat en el procés, una estratègia a mig i llarg termini amb les propostes d'actuació. Aquesta s'estructura a partir d'un objectius específics que són desenvolupats en àmbits generals, anomenats eixos estratègics que alhora recullen propostes d'accions que serveixen d'orientació a possibles actuacions sobre les quals avançar.

METODOLOGIA

Per tal d'assolir els objectius plantejats s'utilitzaran diverses eines metodològiques que faciliten el treball d'anàlisi de la realitat i la informació recollida. D'una banda es recull la informació descriptiva sobre el municipi i la seva dinàmica cultural, i de l'altra es realitza un treball de camp qualitatiu.

- Recerca i anàlisi de fonts secundàries d'informació quantitativa i qualitativa facilitada per l'Ajuntament de Vallirana i la Diputació de Barcelona, de la realitat sociodemogràfica del territori i d'informació addicional sobre la dinàmica cultural del municipi i els equipaments.
- Visites als equipaments culturals en col·laboració amb els tècnics municipals de Vallirana. Aquestes visites permetran situar l'estat de les infraestructures, detectar el seu potencial i les seves possibles mancances.
- Entrevistes i sessions de treball amb informants clau del municipi: tècnics municipals, càrrecs polítics, representants d'entitats i associacions i altres responsables de la programació cultural i dels espais culturals municipals.

Aquest Pla s'ha realitzat entre juny de 2013 i juliol de 2014, per tant les dades i indicadors recollits i analitzats per a l'elaboració de l'apartat de diagnòstic van ser recollides fins al tancament de l'exercici del 2013.

2.- APROXIMACIÓ AL CONTEXT: la realitat territorial i social de Vallirana

Aquesta aproximació a la realitat territorial i social de Vallirana identifica els principals factors que contribueixen a dibuixar el context on es desenvolupa l'activitat cultural. L'objectiu d'aquesta anàlisi es detectar aquelles característiques generals que poden ser més rellevants per entendre les dinàmiques culturals del municipi.

En primer lloc, es fa una síntesi de la realitat territorial de Vallirana: ubicació, morfologia urbana, la conformació de barris i divisions internes, com elements importants per analitzar la realitat social i cultural del municipi.

Seguidament, es destaquen les característiques de la seva població: evolució, origen i nacionalitat, estructura d'edats, activitat econòmica. Algunes dades es presenten en sèries històriques, per defugir de la fotografia fixa i detectar la tendència evolutiva.

2.1.- EL TERRITORI I LA POBLACIÓ

Vallirana és un municipi situat a la segona corona metropolitana de la ciutat de Barcelona, a la part més occidental del centre de la comarca del Baix Llobregat, a

tocar amb l'Alt Penedès. El seu relleu muntanyós, entre les serres de l'Ordal i el vessant interior del Massís del Garraf es tradueix en una important dispersió geogràfica. El seu terme municipal té una extensió de 23,93 Km². Limita amb els municipis de Cervelló, Torrelles del Llobregat, Begues, Subirats i Olesa de Bonesvalls, el dos darrers de la comarca de l'Alt Penedès. Segons les dades de Idescat de 2013 comptava amb 14.681 habitants.

Tot i la proximitat amb Barcelona i amb la capital de la comarca, Sant Feliu de Llobregat (a 31 i a 16 Km per carretera respectivament) està situat en un privilegiat medi natural, fruit d'un relleu capriciós i abrupte on hi trobem nombrosos avencs i coves (cova Bonica - antic poblament neolític, cova de l'Avi).

La carretera N-340 creua la localitat donant lloc al carrer Major, que és l'eix

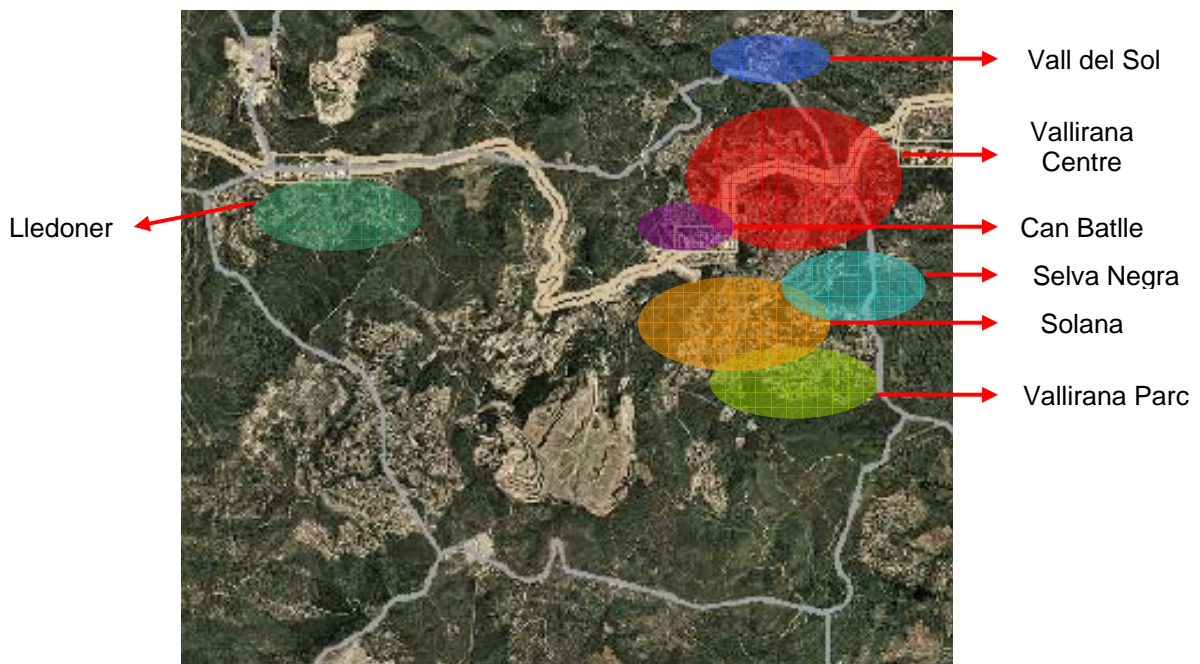

vertebrador de Vallirana en qüestions de circulació i mobilitat. La tan reivindicada i esperada construcció de la variant de Vallirana, com a via alternativa a la N-340, travessarà soterrada, en viaducte i altres tipus de via,

tot el poble, millorant la qualitat de vida de la vila al evitar que els vehicles passin pel centre urbà.

L'important creixement demogràfic ha comportat també una notable transformació urbanística causada per la conversió de segones residències en primeres i la construcció de nous habitatges que han propiciat l'arribada de famílies de l'àmbit metropolità. Així doncs, Vallirana s'ha anat convertint, al llarg d'aquests darrers anys, en un municipi amb un caràcter marcadament residencial. Tres quartes parts del terme municipal està ocupat per aquestes urbanitzacions/ barris amb vivendes majoritàriament unifamiliars

Vallirana és doncs un municipi dispers que s'estructura a partir d'un nucli central i 23 entitats de població. En el gràfic es situen les set que apleguen la major part de la població, més del 71%. Tanmateix aquests nuclis son de dimensions ben diferents: el més gran, el Centre, compta amb 4.680 habitants, mentre que els més petits, dels

representats, és Can Batlle amb 650 habitants. Les 16 entitats de població restants agrupen nuclis amb menys de 500 habitants.

Aquesta fragmentació territorial en nuclis diversos i separats dificulta la cohesió social i el sentiment de pertinença entre els habitants dels nuclis més allunyats (barris/lurbanitzacions), que fan, en gran mesura, un ús dormitori del municipi i duen a terme la seva vida quotidiana al marge del nucli central.

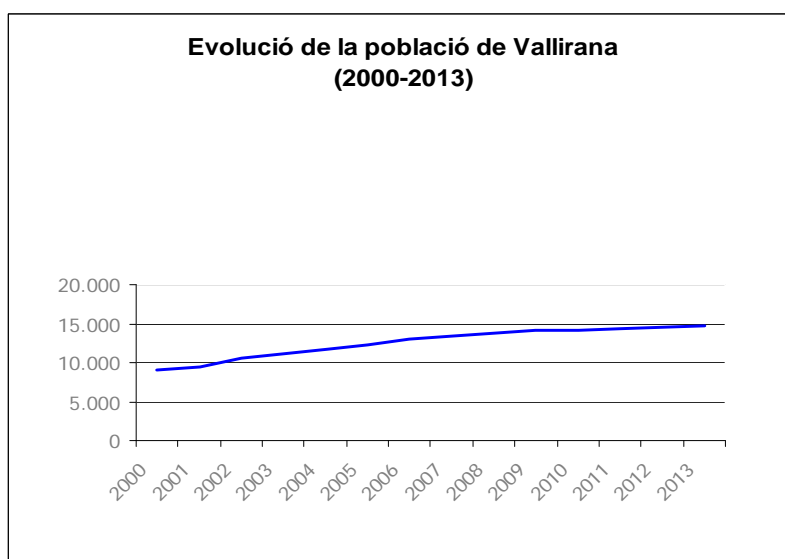
És per aquest motiu que l'Ajuntament va posar en marxa l'any 2000 el Vallibús, el servei municipal de transport urbà, per apropar a tota la ciutadania els diferents equipaments, serveis i comerços afavorint la mobilitat dins de l'extens i dispers municipi.

Tal i com destaca el web municipal¹, un fet transcendent de l'evolució de Vallirana va ser la construcció de la carretera de l'Ordal a partir de la segona meitat del segle XVIII. Fins aquell moment la població es reduïa a un conjunt de masies disperses pel terme. A partir del 1776 comencen a edificar-se les primeres cases a banda i banda de la carretera i es formen els primers carrers perpendiculars com el de la Riera o el de l'Església. El creixement demogràfic va ser força intens: el 1787 la població arribava als 261 habitants.

A partir de la segona meitat del segle XIX Vallirana inicia el procés d'industrialització; l'economia, fins aleshores es reduïa a l'agricultura, sobretot la vitivinícola. L'activitat industrial es va centrar en el sector tèxtil, agrupat als voltants del carrer de la Riera, la fabricació de calç, guix i ciment, i les mines de plom. El 1887, el cens de Vallirana assolí els 1.517 habitants, mantenint-se més o menys estable fins al 1960.

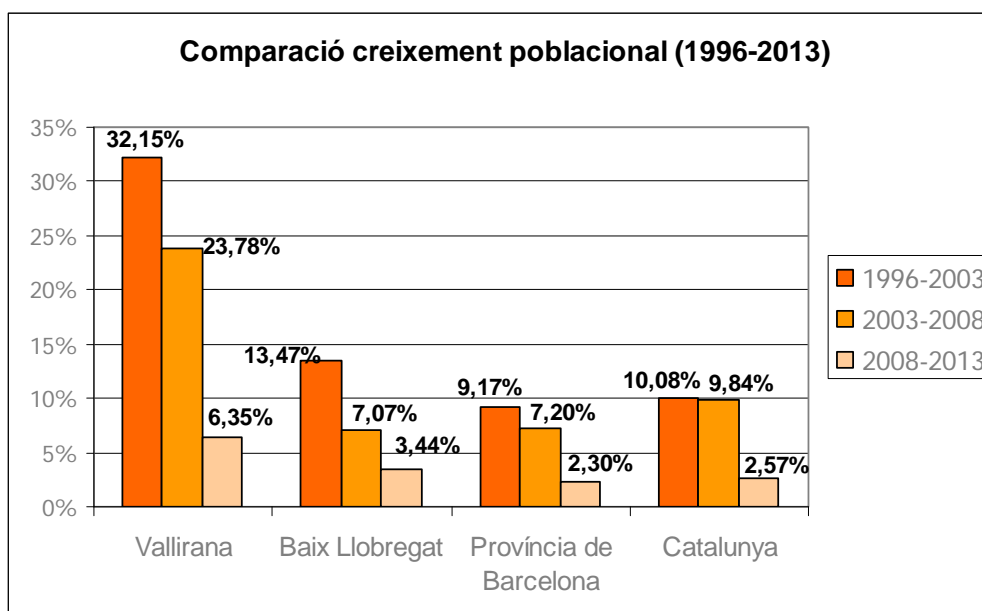
A partir dels anys seixanta del segle XX el creixement demogràfic del municipi es dispara i gairebé es quadruplica la població passant dels 1635 habitants de l'any 1960, als 6.179 de l'any 1990.

L'evolució de la població de Vallirana està clarament caracteritzada pel creixement. Així entre l'any 2000 i el 2013, com es veu en el gràfic adjunt, la població ha crescut més de 5.500 persones, situant-se, el 2013, en el nivell més elevat amb 14.681 habitants.

Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Una mirada als àmbits territorials superiors evidencia uns índex de creixement molt per sobre de les taxes comarcals, provincials i de la resta de Catalunya, especialment en els períodes 1996-2003 i 2003-2008 que gairebé els tripliquen percentualment. En el darrer període, 2008-2013, la taxa de creixement a Vallirana es redueix significativament (6,35%), igual que a la resta d'àmbits territorials, tanmateix la seva taxa segueix molt per sobre.

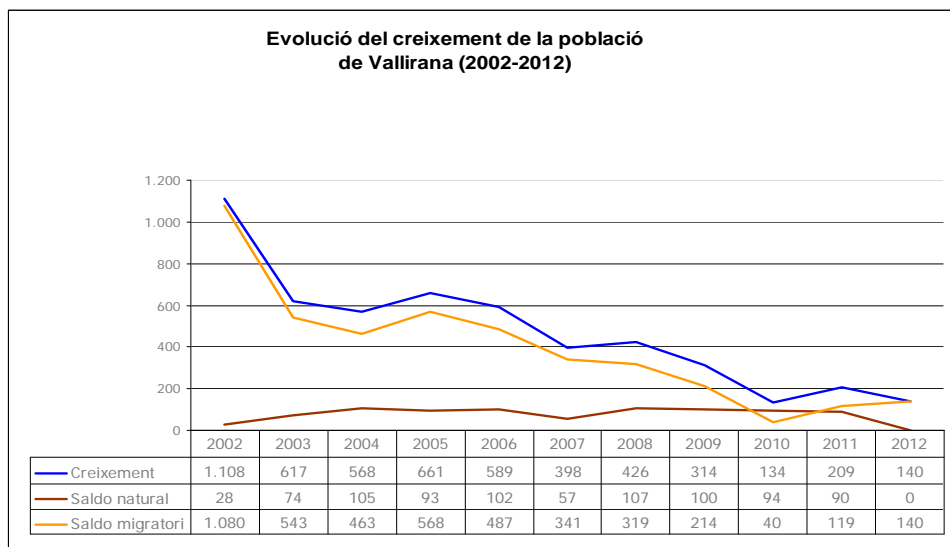

Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

L'evolució del creixement de la població mostra clarament com, en el darrer decenni, aquest s'ha produït majoritàriament pel saldo migratori- diferencia entre la població que arriba a viure a Vallirana i la que marxa -. En el gràfic, es pot veure com la corba de

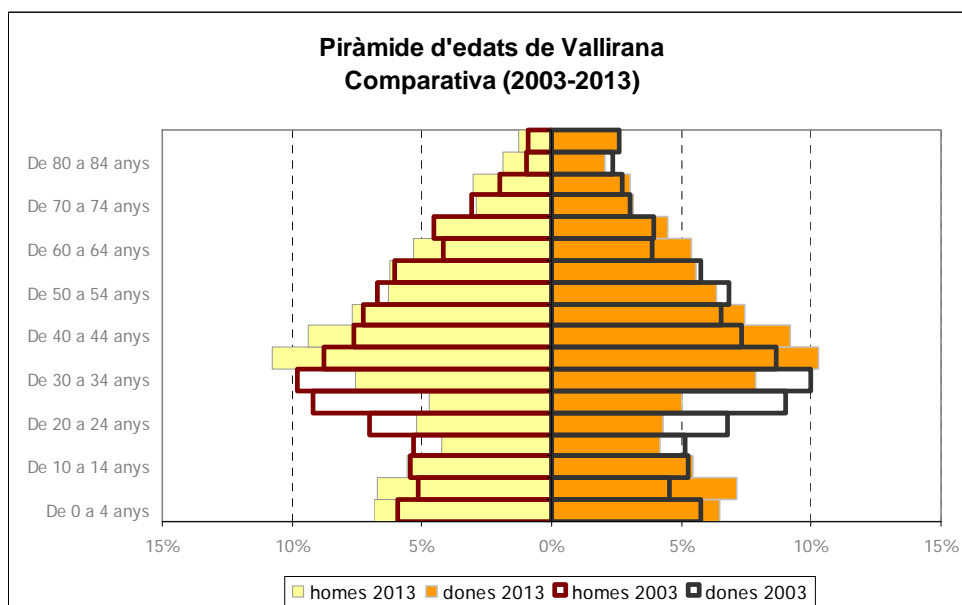
¹ <http://www.vallirana.net/ca/histria>

saldo migratori discorre gairebé en paral·lel amb la del creixement total de població, mentre que el saldo natural es manté amb un creixement sostingut, però molt per sota de la línia del saldo migratori (a excepció de l'any 2010, en que el saldo natural supera al migratori)

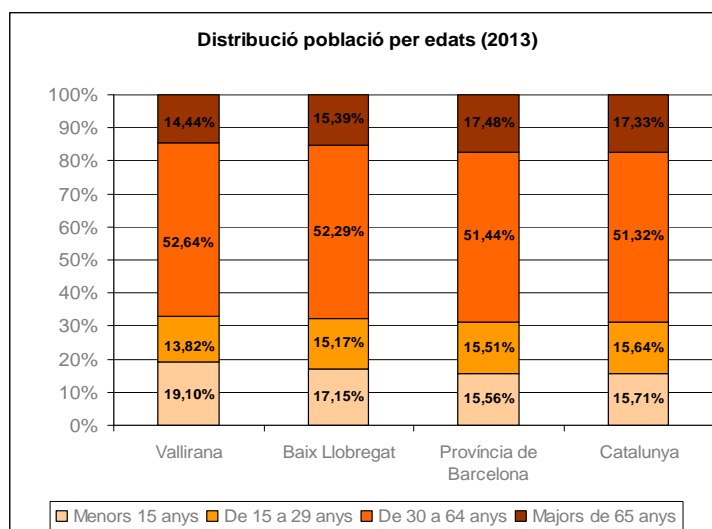
Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)
 NOTA: IDESCAT no disposa de dades publicades per al 2013 referent al creixement natural, per això el límit en aquesta taula/gràfic és l'any 2012

La piràmide d'edats mostra com el creixement de la població ha provocat també canvis en l'estructura d'edats. Les diferències més importants entre 2002 i 2013 es donen en les franges d'edats entre els 15 i els 35 anys que perden pes considerablement, mentre en guanyen les franges entre 35 i 50 anys i les dels infants fins a 10 anys.

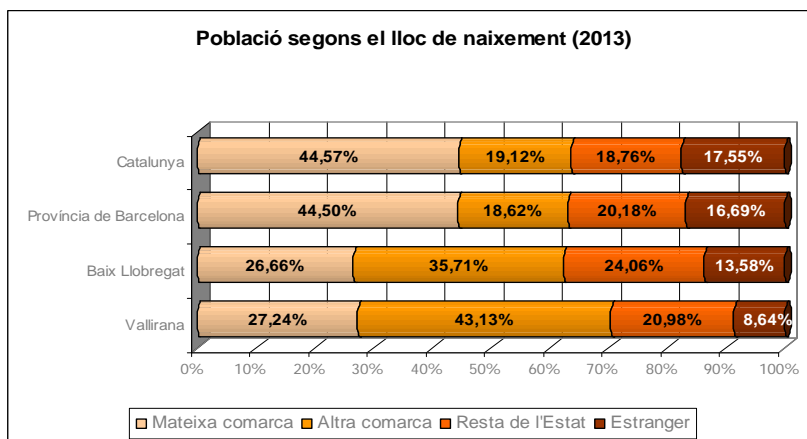
Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

La població de Vallirana presenta una distribució per edats amb un clar predomini de la franja d'adults, entre els 30 i els 65 anys. Aquests percentatges son similars en àmbits territorials superiors, com es veu en el gràfic. Comparativament, el tret distintiu de Vallirana, és l'important contingent de població menor de 15 anys, més de dos punts percentuals per sobre, així com l'índex inferior de majors de 65 anys. Recollint el que s'ha posat de manifest en la piràmide d'edats, és de preveure aquest creixement de la població infantil ja que el gruix de la piràmide es situa en les franges de població amb índex de fertilitat elevats.

Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Pel que fa a la població segons el lloc de naixement, comparativament, Vallirana té un percentatge marcadament superior (43,13%) de població nascuda en un altra comarca. Aquest fet ja s'ha esmentat al caracteritzar el municipi com a fonamentalment residencial amb l'arribada de nova població procedent de l'àrea de Barcelona i la conversió gradual de les segones residències en primeres. Una altra xifra que també cal destacar és el baix percentatge de població nascuda a l'estranger, molt per sota dels percentatges dels àmbits territorials superiors.

Font: Elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

2.2.- DADES D'ACTIVITAT ECONÒMICA

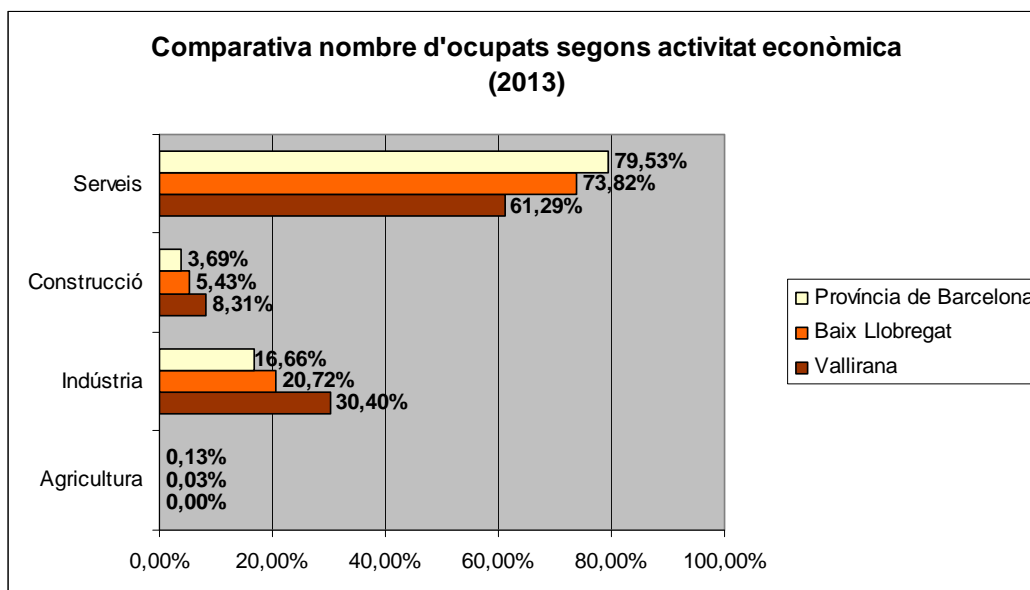
Pel que fa als indicadors de l'evolució del nombre d'aturats que mostra la taula següent la tendència general de la taxa, en tots els territoris analitzats, és el creixement. Tanmateix les xifres a Vallirana son, en general, inferiors als altres àmbits territorials.

Taxa atur comparativa amb comarca i província de Barcelona (2007/2010/2013)

Taxa d'atur	TOTAL		
	2007	2010	2013
Vallirana	6,97%	14,57%	16,04%
Província de Barcelona	7,04%	14,67%	16,54%
Comarca del Baix Llobregat	6,88%	14,66%	16,67%

Font: Elaboració del CERC a partir de dades publicades per l'Àrea de Desenvolupament Econòmic i Ocupació de la Diputació de Barcelona (HERMES). Dades del mes de desembre de cada un dels anys

Les xifres de població activa en relació a l'activitat econòmica posa de manifest com tant a Vallirana com en els àmbits territorials superiors el sector serveis és el que agrupa el major nombre d'ocupats. Tot i així, a Vallirana el percentatge és lleugerament inferior, més de 10 punts percentuals per sota de la comarca i la província. Tradicionalment el principal sector econòmic del municipi ha estat l'industrial, que tot i la davallada segueix mantenint un pes important i molt per sobre dels altres territoris de referència.

Font : Elaboració del CERC a partir de dades de l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (HERMES)

2.3.- IDEES CLAU

- ✓ Municipi dispers, amb un nucli central envoltat d'urbanitzacions/ barris
- ✓ Necessitat de reforçar sentiment de pertinença i cohesió social
- ✓ El nucli central gaudeix d'una major implicació social, cohesió, dinamisme.
- ✓ Municipi residencial amb molta població provinent de l'Àrea metropolitana de Barcelona
- ✓ Entorn natural privilegiat tot i la proximitat amb Barcelona
- ✓ Important creixement demogràfic sobretot degut a què gran part de la gent que tenia segones residències i les va convertir en primera
- ✓ Índex elevats de població infantil i menors de 15 anys, índex població gran inferior
- ✓ Bona part de la població activa treballa fora del municipi

3.- APROXIMACIÓ A LA REALITAT CULTURAL

Aquest apartat presenta una visió global de la cultura a Vallirana, a partir de l'anàlisi de la seva política cultural, la identificació dels agents més actius, els recursos que s'hi destinen, les principals dinàmiques, activitats, programacions, els espais i equipaments culturals.

No es tracta de fer un catàleg de serveis o una memòria exhaustiva d'actuació però sí de realitzar una fotografia que, a partir d'elements objectius i de les valoracions que se'n puguin fer, permeti una visió global de la cultura a Vallirana.

Així doncs, el següent apartat presenta el mapa de recursos culturals, sota quatre perspectives d'anàlisi:

- ✓ Els agents culturals (Ajuntament, entitats)
- ✓ Activitat i dinàmica cultural
- ✓ Els equipaments culturals
- ✓ La comunicació i difusió cultural

Aquest mapa constitueix una base sòlida del diagnòstic ja que ens aporta un retrat objectiu, amb aspectes valoratius, de la realitat cultural.

3.1.- ELS AGENTS CULTURALS

Els agents culturals i principals actors de la dinàmica cultural de Vallirana són l'Ajuntament i el teixit associatiu, que esdevenen els motors de les iniciatives, programacions i actuacions culturals al municipi.

3.1.1.- L'Ajuntament

a) La planificació a Vallirana: plans sectorials.

L'Ajuntament de Vallirana ha incorporat la planificació com a instrument per definir el seu full de ruta des d'una perspectiva transversal i participativa. Per tant, cal analitzar les col·laboracions i el treball conjunt de l'àrea de cultura amb altres àrees i regidories de l'Ajuntament amb les que comparteix objectius. Tots ells tenen una clara voluntat comunitària amb mecanismes dissenyats per enfortir el teixit associatiu, la participació i implicació de la població en els afers col·lectius de la vila i alhora establir espais de treball transversal entre els diferents serveis municipals i les entitats del municipi.

Així doncs, el Pla d'Acció Cultural de Vallirana s'emmarca en un context on hi ha altres processos de planificació vigents que cal tenir presents. Aquests plans han d'esdevenir referents i punts de partida per altres plans i programes que l'Ajuntament vulgui afrontar.

Es per això que els revisem i integrem en la diagnosi destacant aquells elements que tenen clares repercussions en la política cultural del municipi. D'aquesta manera el PAC de Vallirana, tindrà més força i consistència com més ajustat estigui als reptes generals i estratègics del municipi en el seu conjunt.

Pla d'Actuació Municipal. Vallirana 2011-2015 (PAM)

Aquest document recull les principals actuacions que el govern municipal es proposava desenvolupar durant els quatre anys de mandat i per tant, és del tot necessari, tenir-lo en compte a l'hora de planificar el sector cultural. És per això que, hem seleccionat les propostes definides en l'àmbit pròpiament cultural però també les vinculades al turisme, ja que ambdós sectors estan a la pràctica molt enllaçats.

Pel que fa a cultura, cal destacar, el compromís establert en el PAM d'elaboració del Pla d'Acció Cultural, que palesa la necessitat del consistori de dotar-se d'una eina que ha de servir per afrontar i reforçar les polítiques culturals del futur.

ÀREA DE SERVEIS A LA PERSONA	
CULTURA	Estudi i recerca de finançament de la nova Biblioteca
	Suport i promoció de les entitats
	Pla d'Acció Cultural
	Foment de les tradicions populars
	Foment del talent artístic
	Recuperació del patrimoni històric i cultural
ÀREA DE RÈGIM INTERN I PLANIFICACIÓ ECONÒMICA	
TURISME	Pla de Turisme a Vallirana
	Nova Oficina de Turisme de la Serra del Garraf i activitats associades
	Creació d'oferta turística
Font. http://www.vallirana.cat/ca/pla-actuaci-municipal-20112015	

Pla Local de Joventut de Vallirana. Accions 2012-15

Vallirana ha estat un municipi pioner en l'aposta per les polítiques de joventut. L'Ajuntament "va començar a treballar en l'elaboració del Primer Pla Local de Joventut, l'any 2002, quan la implantació d'aquest tipus de plans específics era incipient al territori. Aleshores, aquell primer pla va ser el resultat de tot un procés d'anàlisi de la realitat juvenil municipal i de participació ciutadana, que fins al moment no s'havia donat al municipi i que ens ha permès durant 10 anys disposar d'una eina de treball flexible i adaptable per poder desenvolupar una política de joventut coherent i estable al municipi."² Des de l'any 2002 Vallirana ha anat actualitzant i redactant els diferents Plans Locals de Joventut (des del

² Pla local de Joventut de Vallirana 2012-15. Ajuntament de Vallirana, 2012 (pàg.2)

2002-2003 fins el vigent de 2012-2015). Un dels principis fonamentals que regeix aquest pla és la interdepartamentalitat ja que l'àmbit de Joventut és totalment transversal. Des de finals de 2011, i donat que l'Ajuntament no disposa d'un òrgan de coordinació interdepartamental, setmanalment es convoca els tècnics de les diferents regidories que ofereixen serveis a la joventut (Participació ciutadana, Serveis Socials, Promoció Econòmica, Comunicació, Esports, Via Pública, Mobilitat i Cultura). La relació amb cada una d'aquestes regidories varia en funció dels diferents àmbits juvenils treballats.

Concretament i pel que fa a la coordinació entre les regidories de Joventut i Cultura, aquestes estan molt vinculades ja que organitzen conjuntament diferents actuacions adreçades als joves al llarg de l'any. Per tant, el treball interdepartamental i la coordinació són un dels pilars fonamentals per a les polítiques globals i de joventut a Vallirana.³

L'objectiu fonamental del PLJ 2012-2015 és definir i consolidar les línies d'actuació de la política municipal de joventut que s'ha d'orientar cap a:

- ✓ Millora de la qualitat de vida dels joves
- ✓ Fomentar una ciutadania activa i participativa
- ✓ Crear espais de referència i professionals especialitzats

Tot i que el PLJ no contempla un apartat específic de cultura, l'eix d'actuació que reuneix majoritàriament les actuacions i projectes vinculats a cultura, és el d'oci i lleure. Al següent quadre reflecteix els programes, projectes i accions relacionats amb l'eix d'Oci i Lleure del PLJ i n'hem destacat aquells vinculats directament amb cultura:

- ✓ Concurs de cartells de Sant Mateu
- ✓ Cinemania
- ✓ Baixada de trastos
- ✓ Nit Jove
- ✓ Taller d'Art Municipal (Joventut promociona la participació en els tallers)
- ✓ Voluntariat per la Llengua (Joventut promociona la participació en els tallers)
- ✓ Cavalcada de reis (Joventut promociona la participació en els tallers)
- ✓ Activitats d'estiu (Joventut promociona la participació en els tallers)

³ Pla local de Joventut de Vallirana 2012-15. Ajuntament de Vallirana, 2012 (pàg 10 i 11)

LÍNIA D'ACTUACIÓ	EIX	NECESSITATS PRIORITÀRIES	OBJECTIU GENERAL	OBJECTIUS ESPECÍFICS	PROJECTE, PROGRAMA O ACCIÓ
EMANCIPACIÓ	OCI I LLEURE	<p>Mantenir l'Agenda Jove com una programació d'activitats continuada, variada i estable al llarg de l'any, com una alternativa d'oci més.</p> <p>Potenciar les activitats d'oci juvenil que s'organitzen fora del Casal de Joves, per part de la Regidoria de Joventut.</p> <p>Actualitzar i revisar les activitats culturals i tradicionals que es realitzen al municipi.</p> <p>Renovar i abaratir les quotes dels equipaments d'oci municipals (ex. Complex Esportiu)</p> <p>Construcció de nous espais d'oci (ex. Skate parks) al municipi.</p> <p>Mantenir el Punt de Trobada del Casal de Joves com un espai propi dels joves on poden fer ús del seu temps d'oci.</p> <p>Des de l'ens local s'hauria de donar facilitats administratives a aquells empresaris del sector de l'oci que volguessin establir-se a Vallirana</p>	Promocionar alternatives de consum del temps lliure, a través de mantenir una oferta lúdica i d'oci juvenil continuada.	<ul style="list-style-type: none"> - Mantenir la programació de l'Agenda Jove com a oferta regular d'oci per als joves. - Oferir el Casal de Joves com a espai de referència en l'ús del temps d'oci dels joves. - Oferir activitats juvenils fora de l'equipament del Casal de Joves al llarg de l'any - Creació de nous espais d'oci d'interès juvenil - Fomentar el teixit empresarial en l'àmbit lúdic i d'oci al municipi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Agenda Jove - Punt de Trobada - Concurs de Cartells de Sant Mateu - Taller d'Art Municipal - Voluntariat per la llengua - Cavalcada de Reis - Passejada nocturna - Cinemania - Construcció d'un skatepark - Baixada de frastos - Nit jove - Activitats d'estiu

En l'annex 3 es presenten les fitxes en detall, de cada un d'aquests projectes amb la seva descripció, objectius, destinataris, actors, temporalització... El Pla d'Acció Cultural haurà d'incorporar i plantejar les seves estratègies en sintonia amb el Pla Local de Joventut i projectes i programes que s'hi proposen.

El Pla de Participació de Vallirana (2013-2015)

Tal com reflecteix l'Informe d'assessorament "Definició i impuls de la Regidoria de Participació ciutadana i redacció del Pla de Participació Ciutadana de Vallirana", elaborant pel Servei de Polítiques d'Acció comunitària i participació ciutadana de la Diputació de Barcelona, el juliol de 2013: l'actual equip de govern *"mostra interès per treballar les polítiques de manera participada però desconeix com fer-ho. Per a tal fi, es crea la regidoria de participació ciutadana, que no existia en el govern anterior."*⁴

El Pla de Participació de Vallirana es planteja com a gran objectiu general: *"Aconseguir una major implicació i corresponsabilitat dels ciutadans en els afers públics de Vallirana, donant veu als mateixos"*. Presentem un quadre resum d'aquest Pla destacant els seus objectius estratègics, línies de treball i seleccionant aquelles accions especialment rellevants i que s'han de tenir en compte en l'elaboració del Pla d'Acció Cultural.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS	LÍNIES TREBALL	ACCIONS
DOTAR L'AJUNTAMENT D'UNA ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT IDONI PER A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA		

⁴ [http://www.vallirana.cat/uploads/20130723/Pla de ParticipaciA_2013_2015.pdf](http://www.vallirana.cat/uploads/20130723/Pla_de_ParticipaciA_2013_2015.pdf)

	ADEQUACIÓ DE L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL PER A IMPLEMENTAR LES POLITIQUES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
	Crear un espai de treball transversal regular de caràcter tècnic
	CONSOLIDAR UN AJUNTAMENT OBERT I TRANSPARENT
	Millorar la informació que hi ha al web
ENFORTIR I IMPULSAR EL TEIXIT ASSOCIATIU	
	DOTAR D'INSTRUMENTS DE GESTIÓ DEL SUPORT AL TEIXIT ASSOCIATIU
	Registre únic d'entitats; Reglament unificat de subvencions
	OFERIR EINES I ESPAIS A L'ASSOCIACIONISME DE VALLIRANA
	Realitzar accions de formació per a entitats Elaborar una agenda d'activitats associatives Augmentar el nombre d'espais per a entitats
INTEGRAR LA CIUTADANIA EN LA PRESA DE DECISIONS	
	MILLORA I IMPULS DE L'ACTUAL SISTEMA D'ÒRGANS I ESPAIS ESTABLES DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
	Crear el Consell de barris Revisar els reglaments dels diferents espais existents
	REALITZAR PROCESSOS PARTICIPATIUS PER TEMES D'INTERÈS CIUTADÀ

Pla de Turisme sostenible Vallirana 2013-2020

Tal i com s'ha vist, el PAM estableix com un dels àmbits d'actuació el sector turístic i des de la Regidoria de Promoció econòmica, Comerç, Turisme i Consum se l'ha impulsat com a eina de desenvolupament econòmic i social local. La regidoria, amb aquest objectiu, i tal com recull el PAM, ha treballat en l'elaboració del *Pla de Turisme sostenible de Vallirana 2013-2020*⁵ que es presentà públicament el novembre de 2013. El Pla pivota a l'entorn dels recursos naturals i patrimonials del municipi i singularitza l'oferta turística al voltant de 3 eixos o línies estratègiques de treball a desenvolupar fins el 2020:

- ✓ **Vallirana, portal turístic de les Muntanyes d'Ordal i de la D.O. Penedès**
- ✓ **Vallirana, destinació de turisme actiu i de natura:**
 - Vallirana, terra d'avencs
 - Vallirana, centre de referència per a la pràctica de BTT
 - Vallirana, destinació de turisme esportiu
- ✓ **Vallirana, destinació de turisme cultural**
 - Centre d'Interpretació de la Vallirana d'abans "Vallirana, parada i fonda"
 - Instal·lació de plaques amb fotografies de memòria històrica dins del nucli urbà i itineraris guiats

⁵ http://www.vallirana.cat/uploads/20131129/PresentaciA_Projecte_Turisme_Vallirana_nov_2013.pdf

- Desenvolupament d'una fira de recreació històrica a l'entorn de "Vallirana, parada i fonda".

El Pla proposa la creació de l'Oficina d'Informació i Dinamització Turística de Vallirana que a partir del mes de març d'enguany (2014), prestarà els seus serveis tots els caps de setmana compartint espai amb el Casal de Joves.

b) Les línies bàsiques de treball de la Regidoria de Cultura

La finalitat principal de les polítiques culturals públiques és la de vetllar per la promoció de la cultura, tot garantint-ne l'accés a tots els ciutadans.

Des de la Regidoria de Cultura es treballa per desenvolupar una oferta cultural de qualitat, coordinada amb els agents del municipi, donant suport a les iniciatives culturals de les entitats. En els darrers anys, han estat fets determinants l'adaptació al context de crisi econòmica i la consegüent reducció pressupostària i com a resultat d'aquesta situació la programació cultural s'ha anat reduint i concentrant al voltant del calendari festiu amb una important participació del teixit associatiu local.

Així doncs, des de la Regidoria de Cultura s'han anat desplegant fonamentalment les següents línies de treball:

- ✓ Promoció dels actes relacionats amb el calendari festiu i les tradicions populars
- ✓ Suport i promoció de les entitats
- ✓ Foment de la cultura de proximitat
- ✓ Fomentar la creació i el talent artístic, prioritzant els artistes locals
- ✓ Recuperació i preservació del patrimoni històric i cultura
- ✓ Impulsar la cooperació intermunicipal amb els municipis veïns
- ✓ Promoure el turisme a través de la cultura

c) Els recursos per la cultura

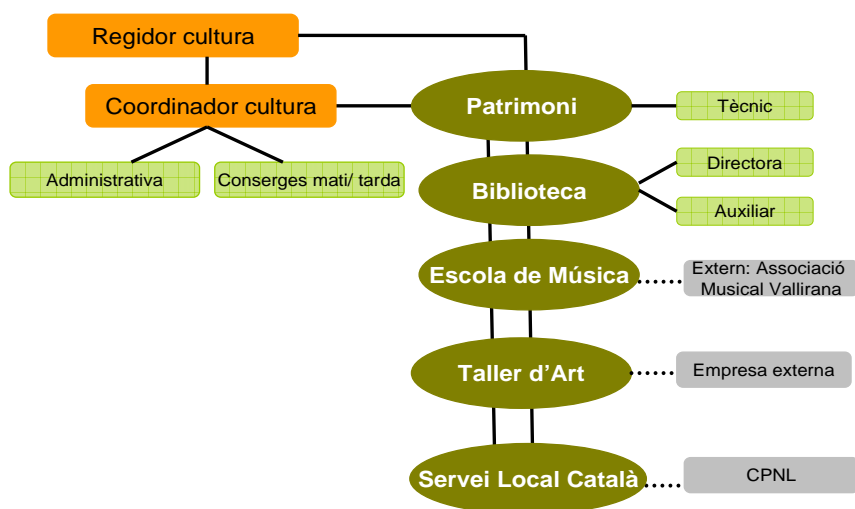
Recursos humans

L'Ajuntament de Vallirana compta amb una Regidora de Cultura sense dedicació exclusiva que també es fa càrrec de la regidoria d'Esports.

El personal adscrit a cultura està format per un equip de 5 persones amb jornades completes: el tècnic-coordinador de l'àrea de cultura que compta amb una administrativa com a persona de suport, un tècnic de patrimoni i el personal de la Biblioteca: amb la directora (contractada directament per la Diputació de Barcelona) i la tècnica auxiliar. A

més, hi ha dues persones de suport, que amb torns de matí i tarda respectivament, s'encarreguen de les tasques de consergeria a la Masia Molí de Can Batlle.

Tal i com reflecteix l'organigrama adjunt, algun servei ofert des de la regidoria de cultura es gestiona de forma externalitzada: l'Escola de Música, el Taller d'Art que mitjançant un contracte amb l'Ajuntament per a la cessió de l'espai, gestiona la cooperativa de mestres i el Servei Local de català l'ofereixen el Consorci per a la Normalització Lingüística en col·laboració mitjançant conveni amb la Regidoria de Cultura.

Font: Elaboració pròpia

Així doncs, la tasca principal del coordinador de cultura és la vetllar pel correcte desenvolupament dels diferents serveis que la regidoria ofereix de forma externalitzada (Servei Local de Català, Escola de Música, Tallers d'Art) a més s'ocupa també de :

- ✓ Gestió i coordinació de la programació cultural (concerts, conferències, exposicions ...)
- ✓ Elaboració i gestió de pressupostos, projectes...
- ✓ Organització i coordinació de les festes locals
- ✓ Relacions amb les entitats (Comissió de Festes)
- ✓ Coordinació amb altres regidories (joventut, esports , participació...)

Les funcions principals del tècnic de patrimoni son:

- ✓ Organitzar i gestionar les actuacions en matèria de patrimoni cultural, arquitectònic i artístic
- ✓ Classificar, inventariar, catalogar i descriure el patrimoni i els bens culturals del municipi

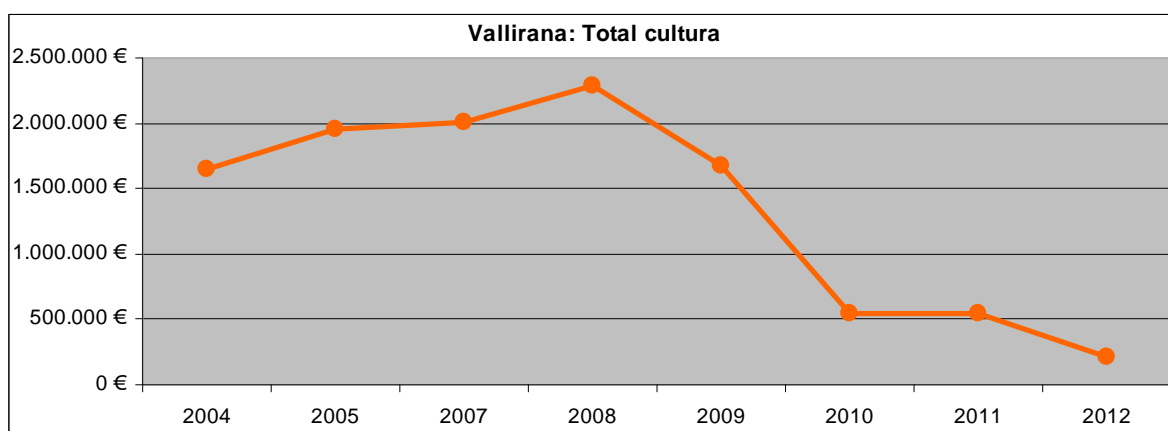
- ✓ donar suport a la promoció i difusió de l'activitat cultural del municipi.

La dotació de personal de l'àrea de cultura de l'Ajuntament de Vallirana és, en principi, adequada tenint en compte que algun dels serveis que s'ofereixen, l'Ajuntament els gestiona de forma externalitzada. Tanmateix l'adequació dels serveis bibliotecaris i d'arxiu que com veurem més endavant, presenten dèficits, haurà de preveure la dotació de personal adient.

El pressupost

Les dades sobre pressupostos i despeses en cultura, tot i que s'han d'analitzar amb molta prevenció i molt especialment a l'hora de fer-ne comparacions, són un indicador interessant en la valoració de les dinàmiques culturals.

Segons les dades disponibles del SIEM⁶, l'evolució del pressupost de cultura de l'Ajuntament de l'any 2004 al 2012, tal i com reflecteix el gràfic, posa de manifest un primer període del 2004 al 2008 amb una tendència al creixement. A partir d'aquest moment, en que la crisi afecta de manera important les hisendes locals, les partides que l'Ajuntament de Vallirana destina a cultura han anat baixant progressivament, tant pel que fa al percentatge que el consistori destina en cultura respecte al pressupost total de l'Ajuntament, com en xifres absolutes. Així doncs, el descens pressupostari més important

Font: Elaboració del CERC a partir de les dades publicades per l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (SIEM)

Nota: El SIEM no es disposa de les dades del pressupost de cultura de l'Ajuntament de Vallirana de 2006 ni del 2013

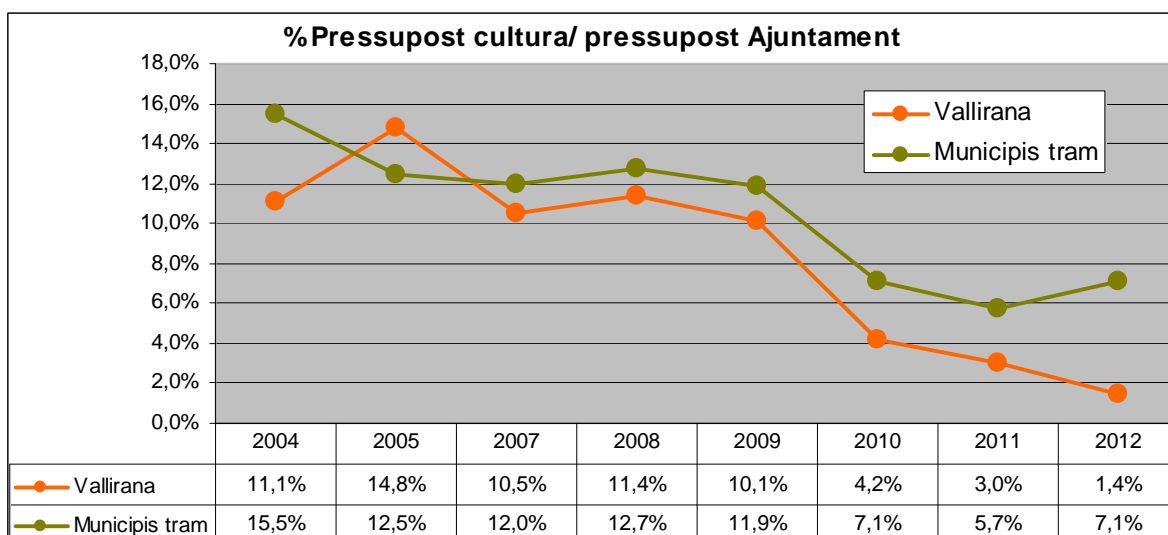
s'ha donat entre els anys 2009 i 2012, i ha representat una caiguda de gairebé el 90%

El percentatge destinat a cultura entre el 2004 i 2012 es situa al voltant del 8,3% de mitjana respecte el total del pressupost de l'Ajuntament. Aquesta xifra cobra més sentit al ser comparada amb municipis similars de la província de Barcelona (integrats en el tram de població de 10.000 a 20.000 habitants) que es situa al voltant del 10,5% de mitjana pel

⁶ El SIEM no disposa de les dades del pressupost de l'Ajuntament de Vallirana actualitzades a 2013 ni les de l'any 2006

mateix període. Com reflecteix l'evolució del següent gràfic, comparativament, el percentatge del pressupost que l'Ajuntament de Vallirana destina a cultura és en general inferior al de la mitjana de municipis del seu tram.

Per tant, a Vallirana la despesa en cultura per habitant ha anat decreixent i, en aquest període, la situem en el valor més elevat l'any 2008 amb 166 €, i en l'altre extrem el 2012 amb 14,5€. Durant aquest anys, l'Ajuntament de Vallirana ha fet una despesa mitjana en

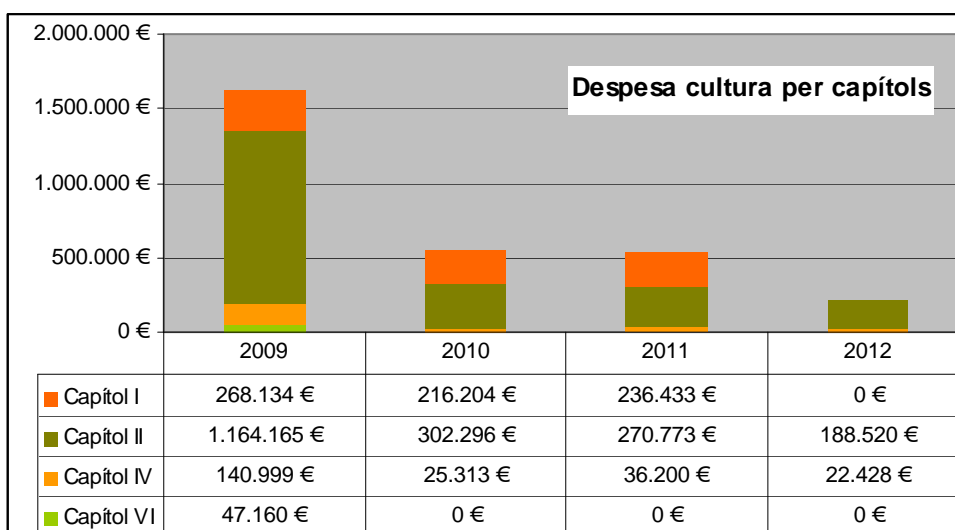

Font: Elaboració del CERC a partir de les dades publicades per l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (SIEM)

Nota: El SIEM no es disposa de les dades del pressupost de cultura de l'Ajuntament de Vallirana de 2006 ni del 2013

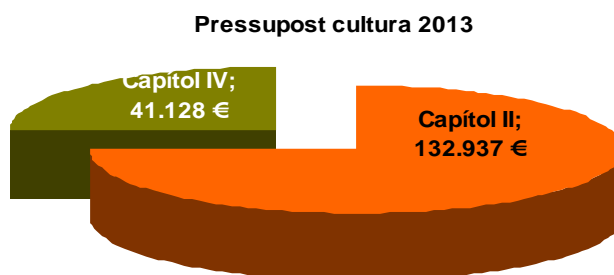
cultura per habitant de 103,2€

En el gràfic següent, analitzant l'evolució de la despesa en cultura per capítols, s'evidencia, que el Capítol I (remuneració del personal) és el que s'ha mantingut més estable mentre que el II i el IV, els destinats a la programació i a les subvencions, pateixen reduccions.

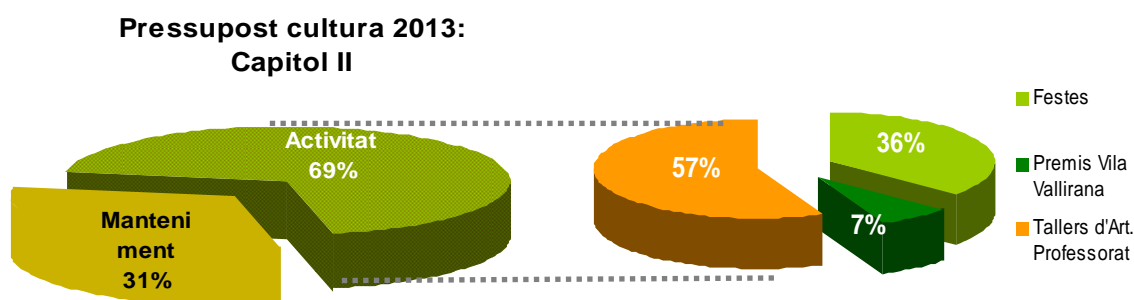
Font: Elaboració del CERC a partir de les dades publicades per l'Àrea de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona (SIEM)

Seguidament centrem l'anàlisi en el pressupost de cultura de 2012 amb les dades facilitades directament per l'Ajuntament de Vallirana. Aquest any, els únics capítols que s'ha mantingut son el II i el IV. Com ja s'ha comentat, aquest any, les despeses de personal no s'integren directament a l'àmbit de cultura. La part més important dels recursos de cultura (75%) es destina a capítol II, tot i que les quantitats són reduïdes, el restant 25% es vincula al capítol IV.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallirana

En la distribució del recursos del capítol II destaca, en primer lloc, que gairebé les tres quarts parts d'aquesta partida es destinen a activitat i programació cultural. La quarta part restant està associada als costos de manteniment i subministraments dels equipaments. Tanmateix, i si aprofundim en l'anàlisi de les despeses vinculades a l'activitat i programació cultural, aquest any la major part d'aquesta partida (57%) s'ha destinat als serveis de professorat dels Tallers d'Art de la Masia Molí de Can Batlle.

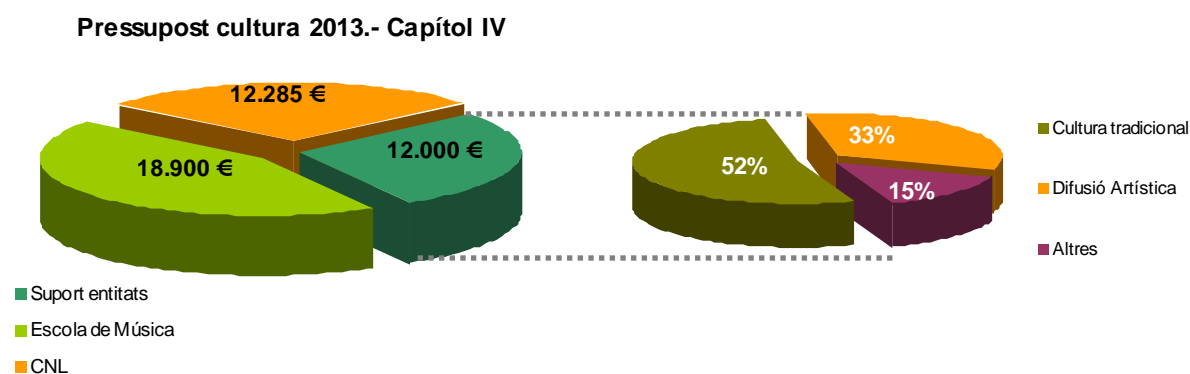
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallirana

Per altra banda, el 36% de la despesa en activitat cultural està relacionada amb la programació del cicle festiu. Segons les dades facilitades per la Regidoria, aquesta partida es reparteix al llarg de l'any en els diferents actes: Sant Mateu, Reis i Carnestoltes representen gairebé el 75% d'aquesta despesa en festes. El 25% restant es reparteix per a

altres activitats com ara Sant Sebastià, el Tres Tombs, Sant Jordi i Nadal, tot i que els imports son molt reduïts.

En darrer terme i amb un 7% dels recursos d'aquesta partida d'activitat i programació hi trobem els premis de poesia Vila de Vallirana.

Pel que fa al capítol IV (transferències corrents), que recull les subvencions a entitats i agents culturals locals, s'hi destina el 45 % a l'escola de música i la quantitat restant es reparteix entre el suport al Centre de Normalització Lingüística i la resta d'entitats culturals de Vallirana.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallirana

Dels 12.000 Euros que la Regidoria disposa per donar suport al teixit associatiu local, més el 50% es destina a entitats de cultura tradicional i popular (Colla del Drac Apocaleus, Ball de Diables Banyuts de Vallirana..) com a col·laboració per a activitats en el marc de les festes majors. L'altre part important d'aquesta partida (33%) es destina a entitats vinculades a la difusió artística. El grup de teatre del Casino reb suport per a les representacions teatrals que du a terme per Sant Sebastià i Sant Mateu i també, amb quantitats molt reduïdes, altres entitats actives (Cercle artístic de Vallirana, Associació fotogràfica, Coral l'Esclat...).

Entitats d'altres àmbits: patrimonials i de lleure també reben el suport econòmic de cultura en forma de subvenció i es reparteixen el 15% restant d'aquesta partida.

A tall de conclusió i segons reflecteixen els pressupostos de cultura a Vallirana:

- ✓ En general, per efecte de la crisi i tal i com ha succeït en molts altres municipis, els diferents capítols que integren el pressupost de cultura han anat minvant significativament, en els darrers anys.
- ✓ Alguns serveis culturals (Taller d'Art, Escola de Música, Serveis de Català...) compten amb una gestió externalitzada.

- ✓ El pressupost es destina bàsicament a la programació d'activitat vinculada al calendari festiu i a mantenir els serveis externalitzats.
- ✓ La regidoria no compta amb prou pressupost per dur a terme programació i activitat cultural amb l'excepció dels programes vinculats al cicle festiu.
- ✓ Bona part de la dinàmica i activitat cultural compta amb la participació del teixit associatiu local amb el suport econòmic de l'Ajuntament.

c) El treball transversal en cultura

El treball entre regidories

El treball transversal entre àrees i regidories és un dels àmbits que l'Ajuntament de Vallirana vol impulsar, ja que representa un dels pilars fonamentals per a les polítiques generals del municipi i específicament per al sector cultural.

Existeixen espais de coordinació: des de fa un parell d'anys, setmanalment, es convoca als tècnics de les regidories de Cultura, Joventut, Participació Ciutadana, Esports i Comunicació. Amb les altres regidories es celebren reunions mensualment o bé de forma puntual en funció de les actuacions comunes a realitzar. Aquestes reunions tenen com a objectiu coordinar esforços i recursos. Tot i així, caldria seguir treballant en aquesta línia i anar reforçant aquestes estructures de coordinació i treball transversal.

3.1.2.- El teixit associatiu

Les entitats i el teixit associatiu presenten una gran riquesa i diversitat. Són un dels principals actius del municipi i tenen un paper fonamental en la seva dinamització cultural atès que la seva intervenció resulta determinant per tirar endavant una part molt important de les propostes culturals que es desenvolupen a Vallirana.

Les dades del registre del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya⁷, recollides en la taula següent, permeten establir comparatives del teixit associatiu en relació a la comarca i a la província, tot i que sovint no coincideixen amb les de l'Ajuntament. Les diferències entre aquestes dades i les de l'Ajuntament solen justificar-se per l'actualització de registres: l'Ajuntament té un contacte molt més proper amb les entitats locals i té les referències d'entitats que han deixat la seva activitat o bé d'entitats que no estan legalment constituïdes com a tal, però que participen en l'activitat del municipi.

Segons les dades del Departament de Justícia de la Generalitat, la proporció d'entitats de caire general, pel nombre d'habitants de Vallirana és equiparable a la de la comarca però

⁷ Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya: <http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia/menuitem>.

Nombre d'entitats culturals. Comparativa per 1.000 habitants

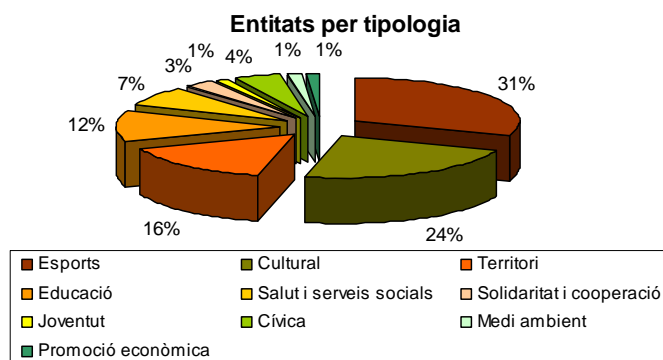
2014	Entitats	Entitats/1000 h.	Entitats culturals	Entitats culturals/1000 h.
Vallirana	72	1,01	25	0,36
Baix Llobregat	4.419	1,01	1.954	0,45
Província Barcelona	39.839	1,20	17.986	0,54

Font: Elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya

* Dades facilitades el mes de febrer de 2014 pel Servei de Coordinació Tècnica i Assessorament d'Entitats de Dret Públic (Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya)

lleugerament inferior respecte a la totalitat de la província. Si ho analitzem segons el nombre d'entitats culturals per cada 1.000 habitants, el resultat ens indica que Vallirana està un 0,1% per sota que la mitjana de la comarca i gairebé un 0,2% que la mitjana provincial.

Segons les dades proporcionades directament per la Regidoria de Cultura, Vallirana compta amb 69 entitats. Tal i com es veu en el gràfic, les més nombroses i actives i que representen més del 50% del total, són les esportives i les culturals. Les segueixen les

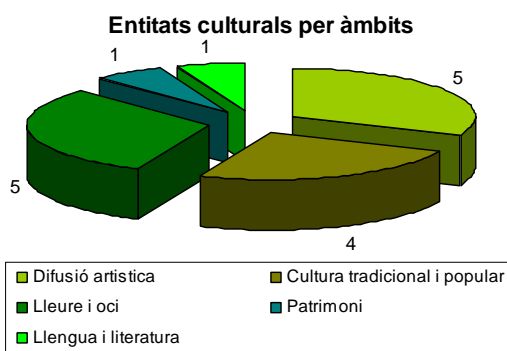
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament

territorials i educatives, tot i que amb xifres molt menors.

Majoritàriament els agents consultats en el procés d'elaboració d'aquest Pla, destaquen la tasca de les entitats com un dels factors claus en la dinàmica cultural local. Per altra banda, cal esmentar que

l'Ajuntament per a l'organització de les activitats del calendari festiu compta i treballa amb totes les entitats independentment del seu àmbit d'activitat principal (esports, cultura, oci, educació, joventut, socials...), proposant i duent a terme activitats culturals, recreatives i també lligades a l'acció social. En aquests moments l'Ajuntament està posant en marxa i elaborant el reglament d'una Comissió de Festes, integrada per representants d'entitats d'àmbits diversos de Vallirana i presidida per el/la regidor/a de cultura. Aquesta comissió de Festes és un òrgan de participació que té com a finalitat principal l'elaboració dels programes de les festes locals.

L'Ajuntament, amb la voluntat d'implicar a tota la ciutadania en la programació de les festes i la seva dinamització, proposa que un dels vocals integrants d'aquesta comissió, sigui un representant de les Associacions de Veïns. Com ja s'ha avançat anteriorment, l'estructura urbanística del municipi, amb la seva dispersió, no afavoreix la participació ni fomenta la cohesió social. La implicació i participació d'aquestes associacions d'àmbit territorial en la Comissió de Festes reforçarà la visió del conjunt del municipi, així com ampliarà el radi

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament

d'acció i la capacitat d'impacte sobre la totalitat de la població de les accions i activitats proposades. En aquests moments poques entitats tenen un camp d'acció que abasti per igual tot el terme municipal.

Vallirana compta amb setze entitats de l'àmbit pròpiament cultural segons les dades facilitades pel propi Ajuntament. Entre aquestes trobem entitats molt potents i de llarga tradició que són les que majoritàriament, donen vida al poble. Podríem dividir les entitats culturals a Vallirana en cinc grans grups, atenent al seu àmbit d'actuació principal. El gràfic adjunt mostra com estan vinculades, majoritàriament, a la difusió artística i a la cultura tradicional i popular. Les entitats relacionades amb oci i temps lliure, que també són nombroses, agrupen associacions que duen a terme, participen o col·laboren en activitats culturals de Vallirana, tot i que els seus objectius generals, no són estrictament culturals.

Les entitats que integren cada un d'aquests cinc grans grups⁸ són:

✓ **Entitats vinculades a la difusió artística**

○ **Associació Fotogràfica de Vallirana**

Aquesta entitat participa activament en la vida cultural de Vallirana. De les activitats que organitza destaquen les dues exposicions fotogràfiques l'any, a la Masia Molí de Can Batlle, els cursos i tallers de fotografia que ofereix al recent inaugurat Casal de Joves i finalment el "Concurs de fotografia de Festa Major" que cada any convoca al voltant de Sant Mateu, essent el 2013 la cinquena convocatòria.

○ **Casino Valliranenc**

Aquesta és una entitat amb molta tradició a Vallirana, fundada l'any 1940. Tanmateix, la seva activitat ha anat minvant i perdent presència en el

⁸ Veure fitxes de les entitats a Annex

conjunt d'activitats culturals de Vallirana. Ofereix als seus socis cursos i activitats diverses: cursos de ball, ping-pong, excursions, exposicions... El Casino Valliranenc és l'única entitat del municipi que té equipament propi, que consta fonamentalment d'una sala polivalent equipada per a representacions escènico-musicals, amb un aforament aproximat de 600 persones. Aquest, és doncs l'equipament de referència per les arts escèniques i musicals de Vallirana. Com ja s'ha vist en l'anàlisi del pressupost, l'Ajuntament destina una partida important dels seus recursos en concepte de col·laboració per a la cessió de la sala quan necessita aquest espai, per organitzar-hi la rebuda dels Reis Mags, balls i actes diversos de Festa Major, dels Premis de Poesia....

El Casino compta amb una secció molt activa, el seu Grup de Teatre, que participa intensament en la vida cultural de Vallirana amb representacions teatrals per les festes, organització dels Pastorets... El Grup de Teatre amb el suport de la Regidoria de Cultura, organitzà l'any 2010 la XXI edició i darrera, del Concurs de *Teatre Vila de Vallirana*, amb la participació de grups amateurs de la comarca. En el marc d'aquest Concurs i de febrer a maig, Vallirana gaudia d'una oferta teatral destacable, amb una mitjana de tres representacions al mes. Des que el Casino ha deixat d'impulsar el Concurs de Teatre, l'activitat escènica a Vallirana ha quedat molt reduïda.

- o Cercle artístic de Vallirana

Entitat força activa en el panorama cultural de Vallirana. Fundada l'any 1995, per fomentar les arts, agrupant diferents modalitats artístiques (pintura, fotografia, escultura, ceràmica, literatura, poesia...) i donant suport als socis animant-los a fer exposicions. L'entitat organitza: exposicions, concursos de pintura, concursos d'escultura, xerrades, presentacions de llibres...

Dels esdeveniments més rellevants que organitza cal esmentar l'exposició "Artistes de Vallirana" que anualment mostra els treballs realitzats pels socis a la Sala d'exposicions de la Masia Molí de Can Batlle. La mostra Art per Nadal és una de les altres cites periòdiques de l'entitat. El Cercle també convoca i organitza anualment, amb motiu de Sant Jordi, el *Concurs de Punts de Llibre Simón Villagrasa*, que aquest any 2014, celebrarà la seva XII edició. Coincidint amb Sant Mateu, a l'era de la masia Molí de Can Batlle, convoca el *Concurs d'Escultura i Materials reciclats* (al 2013, XIV edició).

- Coral l'Esclat
Entitat de cant coral que funciona des de l'any 1982, actualment compta amb una trentena de socis. Participa activament en la dinàmica cultural de Vallirana i ofereix actuacions vinculades a cicle festiu. Així mateix, un cop al mes i en el marc del cicle *Descobreix Catalunya*, organitza, amb la col·laboració de la Regidoria de Cultura, sortides, conferències i xerrades al voltant de la història i el patrimoni català. Duen a terme els seus assajos als locals de Patronat Parroquial
- Associació Musical de Vallirana⁹
Entitat vinculada al grup de joves que recentment ha deixat de funcionar per manca de relleu. Organitzava concerts i activitats musicals coincidint amb dates assenyalades del calendari festiu de Vallirana.

✓ Entitats de cultura tradicional i popular

- Drac Apocaleus- Grallers de Vallirana
Aquesta entitat va néixer com a grup específic dins l'entitat "Associació de Joves Ja". L'any 2001, quan es va acabar de construir el Drac Apocaleus, l'entitat es va constituir com a tal i va començar a fer les seves actuacions i sortides. L'objectiu fonamental de l'entitat és la difusió de la cultura popular i la música tradicional.
El drac té un ball i una música pròpies, que interpreta la formació musical "El vent de la Bèstia", grup de grallers, timbal i tabals, que acompanya el drac en cada una de les seves actuacions
La particularitat, que l'Apocaleus sigui un drac de set caps amb 16 punts de foc, la música pròpia i el vestuari dels portadors fan d'aquesta peça del bestiar una de les més espectaculars del país.
Es pot veure actuar el drac a Vallirana els volts del 21 de setembre, per la Festa Major de Sant Mateu, i cap al 20 de gener, per la Festa Major petita o d'hivern, en honor a Sant Sebastià.
- Diables Banyuts de Vallirana¹⁰

⁹ En el moment de tancament del PAC (setembre 2014), sembla que l'entitat, vinculada a Diables, es recupera i arrenca novament la seva activitat.

¹⁰ Compta amb una destacable secció infantil

Aquesta entitat va néixer l'any 1998, també com a fruit de les ganes de treballar dels integrants de l'Associació de Joves JA. Així, per la Festa Major de Sant Mateu de 1998, el Ball de Diablers Banyuts, va sortir al carrer.

Les sortides i actuacions d'aquest grup de foc amb el seu ball de diablers van relacionades amb el calendari festiu de Vallirana.

- **Agrupació de Carreters Sant Antoni Abad**

L'Agrupació de Carreters de Sant Antoni Abat i l'Ajuntament de Vallirana van recuperar la festa l'any 1988. Rememora com els traginers i homes dedicats al transport amb animals celebraven la festivitat de Sant Antoni. Cada any, l'Agrupació de Carreters de Sant Antoni Abad de Vallirana, organitza amb la col·laboració de l'Ajuntament la festa dels Tres Tombs, tot i que col·labora en altres activitats i festes.

- **Grup Sardanista Espigues d'Or**

Entitat històrica de Vallirana, fundada el 1947, amb l'objectiu central de fomentar, difondre i ensenyar la Sardana. Participa activament en la dinàmica cultural de Vallirana i organitza ballades populars per La Festa de Sant Sebastià, Sant Mateu, Nits de Sardanes a l'estiu i altres dies assenyalats del calendari festiu.

- ✓ **Entitats vinculades al patrimoni**

- **Associació d'amics de Vallirana**

Entitat de llarga tradició, fundada el 1984, és una de les més actives de Vallirana. L'objectiu fonamental de l'Associació és recuperar, conservar i difondre els signes d'identitat de Vallirana mitjançant l'estudi de la història del poble i la creació d'un fons documental literari, gràfic i audiovisual de la vila. És l'única que té la seva seu en un espai cedit per la regidoria a la Masia Molí de Can Batlle, on l'entitat hi té el seu arxiu i fons documental. Entitat força activa que fa difusió de la seva tasca mitjançant exposicions, publicacions, llibres, revistes, conferències i altres actes.

- ✓ **Entitats de foment de la llengua i la lectura**

- **Correllengua de Vallirana**

A Vallirana, des de 2004 aquesta entitat celebra anualment la cercavila de la flama del Correllengua. La Coordinadora d'Associacions per la Llengua catalana (CAL) convoca aquesta campanya de sensibilització en favor de la llengua catalana que consisteix en el pas d'una flama, com a element

cohesionador de tota aquesta iniciativa, pels diferents pobles i ciutats de Catalunya.

✓ **Altres entitats: vinculades al lleure i l'oci**

Tot i que aquest darrer grup d'entitats organitzen activitats fonamentalment adreçades als seus socis, també participen activament i col·laboren en activitats de caire socioculturals a Vallirana.

- Associació Cultural La Faràndula
- Convoy. Associació de vehicles clàssics, militars i d'emergència
- Associació Lúdico cultural de la Gent Gran de Vallirana
- Associació de Jubilats i Pensionistes de Vallirana
- Grup l'Esplai Parròquia de Vallirana

Organitza activitats adreçades al jovent de Vallirana en el temps de lleure. L'esplai i la Parròquia son els membres que integren el Patronat Parroquial i compten amb un equipament propi.

Donades les característiques morfològiques de Vallirana amb la seva dispersió territorial, cal esmentar l'activitat associativa als barris i urbanitzacions del municipi, tot i que les poques entitats que existeixen pròpies del territori estan més lligades a l'acció social i recreativa que a la cultural, centrades en les festes i les propostes locals.

Així doncs, cal esmentar **l'Associació de Veïns El Lledoner** i **l'Associació Barri Les Bassioles**, tot i que no és una entitat constituïda com a tal, cal esmentar també la **Junta de Conservació del Pla del Pèlag**.

El barri del Lledoner, allunyat del nucli central de Vallirana i que agrupa a gairebé 900 persones del municipi, no compta amb cap equipament de referència que aculli l'activitat veïnal i comunitària d'aquest barri, tanmateix l'Associació de Veïns aprofita altres instal·lacions (Club de tennis) per dur a terme la seva activitat.

Les Bassioles, és també un barri allunyat del centre que agrupa a unes 500 persones, compta amb un Centre Cívic amb local social i despatx per a l'Associació de veïns, un escenari polivalent per actuacions, vestuaris, dutxes, parc infantil, pista poliesportiva i pistes de petanca.

Pel que fa al barri del Pla del Pèlag, proper al nord de les Bassioles, compta amb gairebé 300 persones i té un local social que els veïns i veïnes utilitzen.

Aquestes son les úniques entitats o organitzacions veïnals constituïdes en aquest dispers i disgregat terme municipal i organitzen diversos actes per celebrar les seves Festes Majors, Nadal i altres dies assenyalats del calendari festiu. Tanmateix la seva visió de ciutat, radi d'acció i capacitat d'impacte sobre la totalitat de la població és molt reduïda.

Per altra banda, les entitats culturals majoritàriament estan vinculades al nucli central de Vallirana tot i que integren població dels diferents nuclis. Ja que els equipaments de referència estan ubicats al nucli central de Vallirana, les activitats que organitzen les entitats es duen a terme en aquests espais i per tan la seva acció es veu centralitzada tot i que s'adreça a la totalitat de la població.

Durant les sessions de treball amb les entitats i tècnics municipals que es van dur a terme durant el procés d'elaboració d'aquest document, respecte al teixit associatiu de Vallirana es va posar de manifest:

- ✓ La majoria d'entitats tenen certes dificultats per ser visibles de cara al conjunt de la població. Manifesten que generalment no se les coneix o no se sap ben bé què fan. Es crea així una certa situació d'incomunicació en la que les entitats tenen la sensació que la gent d'arribada recent o bé que viu allunyada del nucli central de Vallirana no mostra prou interès per les entitats locals i els nous habitants tenen la impressió que les entitats no fan res per obrir-se a elles.
- ✓ Les entitats no es coneixen prou bé ni es relacionen massa entre elles. El mateix succeeix en referència a la relació entre les entitats del nucli central i la dels barris i urbanitzacions. D'aquesta manera es perden moltes oportunitats de col·laboració i de reforç mutu.
- ✓ Es va posar de manifest la necessitat de millorar la comunicació i el coneixement entre associacions, els projectes conjunts i els espais de trobada i interacció.
- ✓ El moviment associatiu manifesta dificultat d'incorporar nous membres i, sobretot, membres actius a les entitats.
- ✓ Tot i que és una característica força comú del teixit associatiu convencional, en general, moltes de les entitats de Vallirana, sobretot les més històriques i amb una implantació major al municipi, busquen un relleu generacional en els seus càrrecs directius que no sempre acaben de trobar. Les juntes directives actuals tenen una edat adulta força avançada.
- ✓ Les entitats han de fer un esforç per renovar les seves propostes i activitats per donar resposta a la complexitat demogràfica del municipi i no tancar-se en elles mateixes.

El suport de l'Ajuntament

Des de la Regidoria de Cultura es dona suport a les entitats culturals i a les seves iniciatives i activitats mitjançant diverses fórmules:

- ✓ suport econòmic
- ✓ cessió d'espais (per a la realització d'activitats, reunions o bé com a magatzems)

- ✓ promoció i difusió de les entitats
- ✓ suport logístic i de material

La Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallirana té establert un programa de suport econòmic al teixit associatiu a través d'una línia de subvencions per al funcionament i l'activitat ordinària i també per activats puntuals que organitzen les entitats. Al fer l'anàlisi del pressupost de cultura ja s'ha assenyalat la gran davallada que ha patit també aquesta partida en els darrers anys. A finals de 2014, l'Ajuntament està treballant en l'elaboració d'un nou reglament de subvencions que aviat s'aprovarà, en el que es pretén continuar impulsant a les entitats, valorant el seu funcionament, repercussió social i també la seva participació en tot allò que no és estrictament propi de l'activitat de la seva entitat.

En paral·lel a aquesta línia de suport econòmic, també es dona resposta a les demandes associatives cedint material, realitzant difusió i facilitant la utilització d'espais municipals.

Pel que fa a la promoció i difusió de les entitats, des de la Regidoria de Cultura s'impulsa la Fira d'Entitats de Vallirana que el maig de 2013 va celebrar la seva quarta edició. Durant aquest cap de setmana de maig, les entitats varen mostrar la seva tasca i activitats al Parc Central.

Per altra banda, l'octubre de 2013, la Regidoria de Cultura, amb l'objectiu d'apropar i donar a conèixer el teixit associatiu local al jovent, va organitzar unes sessions de presentació de les entitats al IES Vall d'Arús i escoles públiques i privades de Vallirana.

En darrer terme, la Regidoria posa a disposició de les entitats locals, espais i sales a la Masia Molí de Can Batlle per a celebrar-hi reunions o desenvolupar-hi alguna activitat. Com ja s'ha esmentat, l'entitat Amics de Vallirana, és l'única entitat que disposa d'un espai d'ús exclusiu en aquest mateix equipament que utilitza com a despatx i magatzem del fons documental, literari, gràfic, audiovisual i de diversos objectes de la història i de la vida de la vila.

Quadre síntesi entitats culturals de Vallirana

ENTITAT	Àmbit						Local			Activitats	Espai on fan activitats				
	Tradicional i popular	Arts escèniques	Arts visuals	Patrimoni	Lectura	Altres	Public	Privat	Sense espai		Biblioteca	Masia Moll	Escola de Música	Casino	Altres
Associació Fotogràfica de V.			X					X			X				
Casino Valliranenc		X					X						X		
Associació Cultural la Faràndula						X			X						
Cercle Artístic de Vallirana			X						X		X				
Coral l'Esclat		X					X								
Associació Musical de Vallirana*		X							X		X				
Agrupació de Carret. de S. Antoni Abat	X								X						
Diablers Banyuts de Vallirana	X								X						
Drac Apocaleus-Grallers de V.	X								X						
Grup Sardanista Espigues d'Or	X								X				X		
Associació Amics de Vallirana				X				X							
Correllengua de Vallirana					X				X		X				
Convoy. Associació de vehicles clàssics						X			X						
Associació Lúdic Cultural Gent Gran								X							
Associació Jubilats i Pensionistes								X							
Grup d'Esplai Parròquia Vallirana							X								

* Aquesta entitat ha deixat de funcionar

3.1.3.- El treball conjunt: Ajuntament i entitats

En aquests moments per fomentar la participació, el treball conjunt i coordinar esforços, l'Ajuntament convoca mensualment a totes les entitats de Vallirana. Fruit d'aquestes trobades s'ha vist la necessitat d'impulsar la creació de la Comissió de Festes. S'està elaborant i revisant el reglament que regularà aquest òrgan que estarà integrat per representants d'entitats, d'AMPAS, de les associacions de veïns i persones a títol individual i en nom de l'Ajuntament, per la regidoria de cultura. Les reunions ordinàries seran com a mínim quatre vegades l'any tot i que se'n podrà convocar d'extraordinàries quan es cregui necessari. La seva funció bàsica és l'organització de les festes del municipi (Cavalcada de Reis, Sant Sebastià, Carnestoltes, Festa Major de Sant Mateu). El reglament també preveu la possibilitat de constituir comissions de treball permanents o temporals per elaborar estudis concrets o encàrrecs específics de la Comissió de Festes.

Les entitats i el teixit associatiu de Vallirana no té establert cap espai d'interlocució i coordinació del propi teixit associatiu local (coordinadora d'entitats o òrgan similar).

3.1.4.- La cooperació intermunicipal

A finals de 2012 i després de diverses reunions inicials, les Regidories de Cultura, Esports i Joventut de l'Ajuntament de Vallirana van impulsar el treball de cooperació amb diverses localitats veïnes.

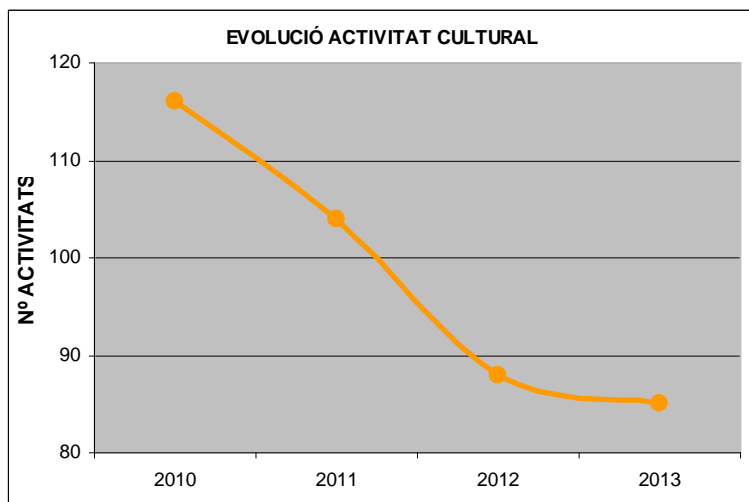
Les principals línies de treball que es volen posar en marxa són:

- ✓ Fomentar la relació i la difusió de les entitats als municipis propers per promocionar-les i ampliar la seva activitat més enllà del seu municipi.
- ✓ Difusió i promoció de les activitats i serveis (cursos, tallers...) que organitza cada un dels Ajuntaments per tal d'ampliar i complementar l'oferta adreçada a la ciutadania.
- ✓ Optimitzar els recursos possibilitant la cessió de materials diversos (cadires, taules, escenaris, carpes,...). entre els ajuntaments.

S'està treballant el la redacció del conveni de col·laboració que cada un dels municipis participants haurà d'aprovar com a requisit imprescindible per a l'adhesió.

3.2.- ACTIVITAT I DINÀMICA CULTURAL

En els darrers anys, l'activitat i la dinàmica cultural a Vallirana, ha sofert una important davallada pel que fa al nombre d'esdeveniments i actes que s'hi celebren. En l'anàlisi realitzada a partir de les dades recopilades en les memòries anuals de la regidoria de

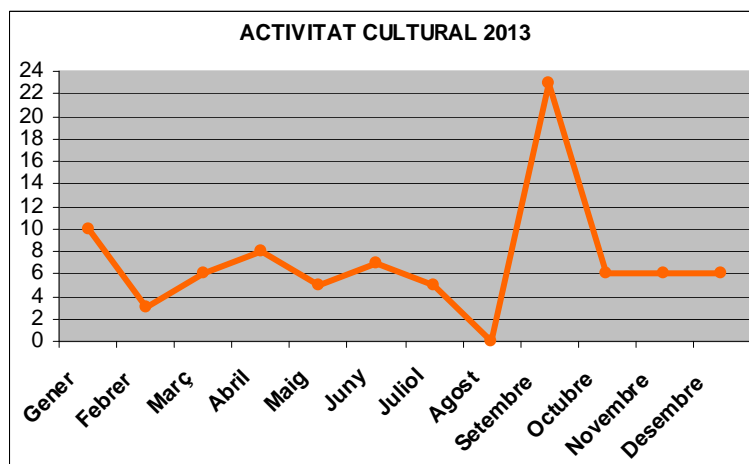

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament
Nota: No comptabilitzem l'activitat formativa al llarg del curs escolar (Escola de música i tallers d'art i cultura).

cultura del 2010 fins el 2013 és ben manifesta aquesta tendència. El gràfic adjunt mostra com el nombre d'activitats ha disminuït progressivament en els darrers anys, fins arribar a gairebé el 35% entre 2010 i 2013. Aquesta reducció, però, ja va començar el 2008, amb l'inici de la crisi

financera global.

Seguidament i seguint l'anàlisi específic de la memòria del 2013, facilitada per l'Ajuntament, el següent gràfic mostra que majoritàriament els mesos que van

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Ajuntament
Nota: No comptabilitzem l'activitat formativa al llarg del curs escolar (Escola de música i tallers d'art i cultura).

concentrar més activitat giraren a l'entorn del calendari festiu i, concretament vinculats als dies de les festes locals: Sant Sebastià al gener amb 10 activitats culturals i la Festa Major de Sant Mateu al setembre amb 23 activitats culturals. Els restants mesos de l'any,

excepte l'agost en que no hi va haver cap activitat cultural programada, s'hi van dur a terme entre 3 i 8 accions mensuals. En anys anteriors, tot i que el calendari festiu té a Vallirana un pes molt important, la programació cultural quedava més repartida i equilibrada al llarg de tot l'any. A continuació, en l'estudi dels serveis i activitat

específic es farà referència a alguns esdeveniments (Concurs de teatre amateur Vila Vallirana,...), activitats de la programació estable (exposicions, concerts,...) i programes (Viu l'estiu,...) que s'han anat reduint o bé s'han deixat de programar.

CICLE FESTIU I PROGRAMACIÓ ESTABLE

En aquests moments, el calendari festiu és un dels pilars fonamentals sobre els quals s'estructura la programació cultural de Vallirana, deixant en mans de les entitats bona part de l'organització de les activitats.

Per altra banda, en aquests moments de reduccions i dificultats pressupostàries, i com es veurà més endavant, la programació estable de música, teatre, arts plàstiques, i foment de la lectura de caràcter professional organitzada per la Regidoria de Cultura ha quedat molt afeblida. Amb voluntat d'esdevenir una cita important del calendari cultural, s'ha impulsat el 1er Festival de Guitarra Clàssica¹¹ i durant quatre dissabtes del mes d'octubre de 2013 la regidoria ha organitzat els concerts a la Masia Molí de Can Batlle. Tot i així, majoritàriament, el gruix de l'activitat regular organitzada per la regidoria, recau en l'àmbit formatiu amb les propostes de:

- ✓ L'Escola Municipal de Música Aureli Vila
- ✓ Tallers d'Art i Cultura de la Masia Molí de Can Batlle
- ✓ Cicle descobreix Catalunya, organitzat conjuntament amb Coral l'Esclat

Així mateix s'està donat impuls a:

- ✓ L'Aula Escènica, organitzat conjuntament amb la Regidoria de Joventut
- ✓ Tallers de Creació Literària

La següent taula mostra el calendari de les principals festes populars més arrelades i sobre les que pivota la major part de l'activitat cultural de Vallirana. En totes aquestes celebracions la participació de les entitats culturals del poble esdevé fonamental.

Festa	Data	Tipus d'acte/activitat	Organitza
Cavalcada de Reis	5 gener	Cavalcada i cercavila amb carrosses	Regidoria de Cultura amb la col·laboració de les entitats locals.
Sant Sebastià	20 gener	Actes diversos: esportius, culturals, socials...	Regidoria de Cultura amb la col·laboració de les entitats locals.
Sant Antoni Tres Tombs	Febrer (segon diumenge)	Desfilada de traginers i animals	Agrupació de Carreters de Sant Antoni Abat, amb la col·laboració de l'Ajuntament
Carnestoltes		Rua i concurs de comparses i disfresses(16 edició 2014) i ball	Ajuntament i col·laboració entitats locals

¹¹ A l'octubre de 2014 s'ha celebrat la 2a edició

Sant Jordi		A l'espai de la Masia i del Parc de la Bassa es realitzen diverses activitats culturals i s'hi ubiquen paradetes d'entitats locals, de llibres i de roses.	Regidoria de Cultura amb la col·laboració de les entitats locals
Festa Major de Sant Mateu	21 setembre	Actes diversos: esportius, culturals, socials...	Ajuntament amb la col·laboració de les entitats locals

L'esdeveniment que concentra el màxim d'activitat i alhora aconsegueix un alt nivell de participació de valliranencs i valliranenques és la Festa Major de Sant Mateu.

D'entre les activitats pròpiament culturals que es celebren durant aquests dies destaca:

- ✓ Exposicions, xerrades, presentacions de llibre i conferències, organitzades per la Regidoria de Cultura
- ✓ Actuacions musicals: DJ i concerts a la Nit Jove organitzats per la Regidoria de Joventut
- ✓ Fira comercial, d'Entitats i d'Artesania de Festa Major de Vallirana, organitzada per la regidoria de promoció Econòmica, Comerç i Turisme
- ✓ Cercavila Popular, Correfoc amb el ball de Diables, l'Apocaleus, Grallers
- ✓ Ballades de Sardanes organitzat per l'entitat Espiga d'Or i altres Balls Populars amb l'entitat La Faràndula
- ✓ Animació infantil
- ✓ Concert Coral, organitzat per la Coral l'Esclat
- ✓ Concurs de Dibuix i Pintura i tallers diversos (Organitza Tallers d'Art i Cultura) i concurs d'escultura de reciclatge (Cercle Artístic de Vallirana)
- ✓ Concurs de fotografia (2013, V Convocatòria) organitzat per l'Associació Fotografia de Vallirana
- ✓ Actuacions musicals Alumnes de l'Escola de Música
- ✓ Teatre organitzat pel Casino Valiranenc
- ✓ Portes obertes Museu dels Molins Fariners de la masia de Can Batlle, Museu de l'Església I Museu del Centre Excursionista de Vallirana, coincidint amb les Jornades Europees del Patrimoni

Aquestes i un seguit d'activitats esportives, socials i de lleure omplen l'agenda d'aquests dies i es reparteixen en diferents equipaments del municipi (Masia Molí de Can Batlle, Casino, Església de Sant Mateu, Complex Esportiu...) tot i que bona part d'elles es duen a terme a l'aire lliure (Rambla Sobirania, Parc Central, ...).

Pel que fa a les altres dates assenyalades

- ✓ **Cavalcada de reis.-** Aquest acte compta amb una important participació de la població valliranenca i del teixit associatiu local que col·labora en el guarniment de les carrosses i altres entitats participen en la desfilada

aportant personal per fer de reis, patges..., sovint la colla de diables intervé també en la desfilada, per acabar en el Casino amb el lliurament de cartes als Reis Mags

- ✓ **Sant Sebastià.-** Concentra també activitats culturals diverses (Conferències, exposicions, hora del conte, sessions de cinema, lectures dramatitzades, teatre, Diablestiada, i cercavila, ballada de sardanes) entre d'altres de caire esportiu i lúdic
- ✓ **Tres tombs.-** La gran organitzadora i protagonista dels Tres Tombs és l'Agrupació de Carreters de Sant Antoni Abad que amb el suport de l'Ajuntament, coordina la desfilada d'animals i carruatges.
- ✓ **Carnestoltes.-** És una de les celebracions que compta que concentra més participació: segons la informació del web municipal en la 16a edició del Concurs de Comparses del 2014 hi van participar 563 persones amb un total de 12 comparses i 11 grups en la categoria individual, formant la Rua que va recorre diversos carrers del nucli central de Vallirana.
- ✓ **Sant Jordi.-** Al Parc de la Bassa s'hi instal·len les paradetes de les entitats locals, de la Biblioteca, del Taller d'Art llibres i flors. Al vespre, es concentra l'activitat a la Masia Molí de Can Batlle, amb les actuacions dels alumnes de l'Escola de Música, conferències, presentacions de llibres, lectures de poemes... i es finalitza amb el lliurament de Premis del Concurs Simón Villagrasa de punts de llibre, organitzat pel Cercle Artístic i que enguany (2014) ha celebrat la seva 11a edició.

3.2.1.- L'oferta cultural per àmbits

A continuació fem una breu revisió de la totalitat de l'activitat amb l'objectiu d'analitzar l'oferta cultural per àmbits artístics o temàtics.

☞ **Arts escèniques: teatre, música i dansa**

- **Música**

La formació musical recau en l'**Escola Municipal de Música Aureli Vila** que es va constituir el 2005, tot i que des del 1989 va iniciar la seva activitat amb l'Aula de Música. L'escola està reconeguda pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i té més de 130 alumnes repartits en diverses disciplines agrupades en dues grans àrees d'activitat: la música clàssica i la música moderna. Ofereix classes, en diferents nivells de llenguatge musical, cant coral i una oferta variada d'especialització instrumental (acordió, bateria, guitarra clàssica, elèctrica, xel.lo....). Per altra banda, bona part de l'activitat de difusió musical també recau en l'Escola.

Cada any, i proper al final del curs escolar, el concert de Joves Intèrprets que es celebra a la Masia Molí de Can Batlle, presenta els avenços dels alumnes; també ofereix actuacions musicals en algunes dates assenyalades del calendari festiu de Vallirana (Festa Major de Sant Mateu, Dia d'Europa, Concert de Nadal...) i en altres esdeveniments del municipi.

A nivell de difusió musical cal destacar l'activitat de la **Coral l'Esclat** que tradicionalment ofereix les seves actuacions, organitza aplecs i concerts també en dates assenyalades del calendari festiu (concert de Nadal, Festa Major de Sant Mateu, Sant Sebastià...).

Entitats vinculades a joventut organitzen els concerts propis de les Festes majors amb actuacions de grups locals, DJ, (Festes del Polulatxo, Nit Jove, Sant Mateu...). Per altra banda, la Regidoria de Joventut de Vallirana amb la col·laboració de la recent desapareguda Associació Musical de Vallirana va participar fins l'any 2011 en el **Sona Centre**, circuit de música jove del Baix Llobregat Centre que va néixer el 200.

Vinculada a la Regidoria de joventut, també cal destacar, l'oferta del buc d'assaig per als joves músics locals. Aquest servei de foment de la creació, s'ha mantingut en l'antic Casal de Joves, després del trasllat d'aquest equipament a la nova ubicació.

Pel que fa a la **Regidoria de Cultura**, aquesta ha anat reduint l'activitat musical que organitzava directament, en resposta als ajustaments pressupostaris. En aquest sentit i segons les dades recollides en les memòries de la Regidoria de cultura, fins l'any 2008, es va programar de forma estable concerts professionals tant a la Masia Molí de Can Batlle com a l'aire lliure (piscina, Parc de la Bassa) en el marc del programa Tot l'Estiu. Aquest programa, que es va mantenir fins 2008, aplegava un seguit d'activitats de diferents àmbits que s'iniciava al mes de juny i finalitzava al setembre enllaçant amb la Diada Nacional de Catalunya al setembre, oferint dinamisme i vitalitat cultural a Vallirana durant els mesos d'estiu. A més, dins d'aquesta programació, cal destacar els *Balls a les urbanitzacions* que la regidoria, amb una clara voluntat descentralitzadora i una important participació, organitzava en diversos punts del dispers municipi.

Aquesta programació estiuenca ha donat lloc al programa **Estiu Viu**, que des de finals de juny i durant tot el mes de juliol ofereix un conjunt d'activitats organitzades per l'Ajuntament i les entitats locals. Per que fa a l'àrea de l'activitat musical Associació Musical Vallirana (AMV) va organitzar l'estiu de 2012, amb la col·laboració de la Regidoria de Joventut i en el marc d'aquest programa d'estiu, la "Terrassa a la fresca", al jardí de l'antic Casal de Joves. En aquesta proposta es podia gaudir, un parell de divendres del mes de juliol de música en viu, i altres espectacles.

Actualment la Regidoria promou la programació musical vehiculant les iniciatives i actuacions de l'Escola Municipal de Musica. La Regidoria fa un esforç per recuperar la programació regular i de caràcter professional impulsant des del 2013 el Festival de Guitarra Clàssica i en Concert de Nadal.

Teatre

En aquests moments no existeix a Vallirana una programació estable de teatre professional. Per festes (Sant Sebastià i Sant Mateu) el **Grup de Teatre Casino Vallinarenç**, amb el suport de l'Ajuntament, programa i presenta, les seves representacions escèniques. Fins l'any 2010 (XXI edició), aquest grup de teatre va organitzar amb el patrocini de la Regidoria de Cultura i la col.laboració de Caixa Penedès, el Concurs de Teatre Amateur, fet que donava al municipi vitalitat en aquest àmbit, amb unes 12 representacions teatrals repartides de febrer a maig a la Sala del Casino Valliranenc.

Aquesta entitat també s'encarrega amb la col.laboració de la Regidoria de Cultura de l'organització dels Pastorets que compta amb una important participació de valliranencs i valliranenques.

En el programa **l'Estiu Viu** inclou alguna proposta escènica : un monòleg (organitzats per la Regidoria de Joventut) i una actuació de màgia (organitzat pel Casino de Vallirana).

Cal destacar també que amb la col.laboració de la Regidoria de Joventut, des de la tardor de 2013, s'ha intentat impulsar, **l'Aula Escènica. Escola d'Arts Escèniques**, com a nova oferta formativa municipal amb cursos de teatre adreçats a infants, joves i adults.

- Dansa

L'activitat de dansa a Vallirana es concentra amb els cursos i trobades de balls de saló per una banda, amb participació sobretot de gent gran (organitzats per l'Associació Cultural La Faràndula, l'Associació Lúdico Cultural de la Gent Gran i el Casino Vallinarenç), i als tallers més especialitzats en dansa Zumba, Bollywood, dansa oriental, sevillanes..... Aquestes darreres disciplines es coordinen i duen a terme al Casal de Joves i tenen un èxit creixent de participació. Tot plegat esdevé una base significativa d'afecció amateur per la dansa amb potencial de creixement i canalització cap a altres possibles projectes o programacions.

Pel que fa a la difusió d'espectacles de dansa, aquests es vinculen a la cultura tradicional amb les actuacions del Grup Sardanista Espigues d'Or i les representacions de l'Esbart dansaire i balls populars de l'Associació Cultural La Faràndula els dies assenyalats del calendari festiu.

👉 Arts plàstiques i visuals. Cinema

- Arts plàstiques i visuals

Podríem afirmar que l'àrea d'arts plàstiques i visuals és un dels àmbits amb més tradició i afeció amateur que trobem a Vallirana. A nivell formatiu i des de la Regidoria de Cultura, el **Taller d'Art** compta amb una llarga i important trajectòria. En la Masia Molí de Can Batlle s'hi programen en horaris de matí i tarda, cursos i tallers de diverses disciplines artístiques: pintura, dibuix, ceràmica, esmalts al foc, còmic, il·lustració, costura, patronatge, patchwork, encuadernació, estampació.... per a infants, joves i adults, aplegant en el seu conjunt a gairebé 150 alumnes.

L'oferta s'amplia a l'estiu en el marc del programa **Estiu Viu**, amb tallers monogràfics de diferents especialitats. A nivell formatiu i des del Casal de Joves s'amplia la proposta amb cursos i tallers de bijuteria, fotografia....

Pel que fa a activitats de foment de la creació a Vallirana es compta amb un seguit de concursos de llarga tradició. El **Concurs de Cartells de Festa Major** que per bastir la imatge anual de les festes de Sant Mateu convoca la Regidoria de Joventut. Aquest concurs, que el 2013 va arribar a la seva 10a edició, és obert a tota la població entre 12 i 35 anys de Vallirana.

El Cercle Artístic de Vallirana convoca cada any el **Concurs de Punts de llibre Premi Simón Villagrasa**, que aquest 2014 arriba a la seva 11a edició. Cada any l'associació proposa una temàtica i obra la participació amb quatre categories (de 5 a 8 anys, de 9 a 12 , de 13 a 15 i majors de 15). El lliurament del premi coincideix amb la cloenda dels actes de Sant Jordi organitzats a la Masia Molí de Can Batlle.

En el marc de les Fetes Majors de Sant Mateu es donen cita altres premis i concursos:

- **Concurs fotogràfic de Festa Major**, organitzat per l'Associació fotogràfica de Vallirana (el 2013 amb la 5a edició)
- **Concurs de Dibuix Infantil**, organitzat pel Taller d'Art
- **Concurs d'Escultura amb material reciclable**, organitzat pel Cercle Artístic de Vallirana (2013, XIV edició)

Pel que fa a la difusió en arts plàstiques i visuals, en aquests moments de contenció de l'activitat directament organitzada i programada per la regidoria de cultura, el motor de dinamització d'aquest àmbit són fonamentalment les entitats: el Cercle Artístic de Vallirana, que anualment presenta l'exposició "**Artistes de Vallirana**" i l'Associació fotogràfica de Vallirana. Ambdues entitats exposen també els treballs presentats als concursos que anualment organitzen, esmentats abans. La sala d'exposicions de la Masia Molí, espai referent per a la difusió, acull, a més anualment, els treballs dels alumnes dels Tallers d'Art i Cultura i les propostes del Concurs de Cartells de Festa

Major entre d'altres mostres programades per altres regidories o entitats no vinculades directament a la difusió i promoció de les arts plàstiques i visuals (Promoció econòmica i turisme, Serveis socials , patrimoni...).

- **Cinema**

El cinema a Vallirana no compta com una programació significativa tot i que l'associació fotogràfica de Vallirana amb el suport de la Regidoria de Cultura va encetar un cicle de *Sessions de cinema no professional* amb la projecció de documentals, curts... i que el darrer any que es va convocar, el 2011 celebrava la seva tercera edició (2011 3a edició).

D'altra banda, la Regidoria de Joventut des de 2013, organitza durant les festes de Sant Sebastià, **Cinemanía** a la piscina coberta del Complex Esportiu Municipal. En les dues edicions celebrades s'han projectat dues pel·lícules, una adreçada a públic infantil i l'altra al públic adult.

☞ **Lectura pública, llengua i literatura**

L'espai central del municipi destinat al foment de la lectura és la **Biblioteca Municipal J.M. López Picó**. Està integrada a Xarxa de Biblioteques Municipals formant part del projecte compartit entre els ajuntaments, que en tenen la competència, i la Diputació de Barcelona que actua com a prestadora d'ajuts i serveis, afavorint la cooperació i facilitant el seu treball en xarxa per garantir a la ciutadania l'accés a la informació i al coneixement.

La Biblioteca J. M. López Picó va ser inaugurada l'any 1961 ha quedat petita i no cobreix les necessitats actuals dels ciutadans del municipi, com veurem més endavant en la descripció del equipaments. La falta d'un espai especialitzat en condicions per promoure la lectura i el coneixement ha marcat un volum baix d'activitat de promoció de la lectura o d'activitats derivades així com un baix percentatge d'usuaris, tal i com reflecteixen les següents taules amb els indicadors que recull la Gerència del Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

BIBLIOTECA PÚBLICA J.M. LÓPEZ PICÓ	2012	2013
DADES DELS USUARIS		
Població atesa per la biblioteca	14.409	14.625
Usuaris amb carnet biblioteca	2.458	3.109
% usuaris inscrits sobre població atesa	17%	21%

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

ACTIVITATS, PUBLICACIONS I DIFUSIÓ	
2012	Biblioteca Pública J.M. López Picó

Exposicions	0
Hores del conte	0
Conferències	0
Visites escolars	2
Visites organitzades	0
Audicions i concerts	0
Cursos i tallers	0
Tertúlies literàries	0
Altres activitats	2
Guies de lectura	0
Programes de ràdio	0
Altres publicacions	0
TOTAL	4

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

Des de l'estiu de 2009 i per manca de recursos per contractar personal de suport els mesos de juliol i agost, no s'ofereix el servei de Bibliopiscina a la piscina municipal (iniciat el 1990), que en la darrera edició va comptar amb més de 300 usuaris.

Tanmateix, des de la Biblioteca s'ha impulsat les trobades i activitats del **grup de lectura El Cèrvol** i col·labora amb la regidoria en l'organització d'Hores del Conte per a infants, tot i que ambdues iniciatives tenen un caràcter molt puntual.

Algunes entitats organitzen i acullen activitats vinculades a aquest àmbit: el Patronat Parroquial acull l'Hora del Conte, la Comissió Correllengua organitza conferències, Amics de Vallirana i el Cercle Artístic de Vallirana han programat presentacions de llibres..... en dates assenyalades del Calendari festiu (Sant Sebastià, Sant Mateu, Sant Jordi...)

Des de la Regidoria de Cultura també es coordina el **Servei de Català**, que ofereixen el Consorci per a la Normalització lingüística (www.cpl.cat) per posar a l'abast de tots els veïns i veïnes de Vallirana les eines i els recursos necessaris per poder utilitzar correctament el català, tant en l'àmbit privat com en el públic (comerços, entitats, associacions esportives).

Pel que fa a la formació, el **Taller escriptura creativa** és una iniciativa que convocada per la Regidoria de cultura es va impulsar 2012 i que ha d'acabar de quallar. La iniciativa consta de dos tallers amb nivells diferents (principiants i aprofundiment) de durada trimestral que consten de diverses sessions que es duen a terme a la Masia Molí de Can Batlle.

En aquest àmbit, Vallirana compta amb una iniciativa singular amb ressò en el sector i de llarga tradició: els **Premis Literaris Vila de Vallirana** que tenen com a objectiu la dinamització de la literatura catalana. La Regidoria de cultura els organitza i convoca des del 1975. Aquests premis inclouen el **Premi de Poesia Catalana Josep M. López Picó**, els premis locals de prosa i poesia en català **Vila de Vallirana** i **Puig Bernat** aquest últim per a joves valliranencs d'entre 10 i 16 anys. Amb la convocatòria de 2014 en la seva 34a edició i després de patir un any de suspensió el 2013 en desaparèixer el patrocinador principal (Caixa Penedès Obra Social), l'Ajuntament n'ha assumit el cost total de l'organització per tal de mantenir aquest prestigiós premi de poesia catalana, així com els premis locals.

👉 Patrimoni i turisme

- Patrimoni

L'element de referència a Vallirana pel que fa al patrimoni és la **Masia Molí de Can Batlle**. Des del 1984 és propietat de l'Ajuntament, el qual va promoure la seva restauració i adaptació com a museu a través del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. La rehabilitació es va dur a terme entre els anys 1993-1995.

En el díptic de difusió hi diu: "*La **Masia Molí de Can Batlle**[...] es compon d'una masia del s. XVII, on es poden visitar alguns dels seus elements originaris, com la cuina, la llar de foc, la pica, un cup de vi, la quadra, l'era, la bassa i el pati.*

També s'hi pot visitar, en la seva part museïtzada, dos molins fariners: un de rodet horitzontal del s. XV i un altre, del s. XIX mogut per una gran roda de calaixos de més de 10 m de diàmetre, única a la província de Barcelona i de les poques que queden en el territori català".¹²

Els objectius que es planteja el centre d'interpretació del patrimoni de la Masia Molí són:

- ✓ Afavorir la conservació, rehabilitació i coneixement del patrimoni cultural, etnològic i tecnicocientífic.
- ✓ Convertir el Centre d'Interpretació del Patrimoni-Masia Molí de Can Batlle en un espai permanent de formació en etnologia per a tota la ciutadania.
- ✓ Fomentar el respecte pel patrimoni natural i cultural.
- ✓ Col·laborar amb els centres educatius mitjançant la visita guiada al centre, així com amb els recursos i instruments didàctics per al coneixement de l'entorn natural, social i tecnològic.

¹² http://www.vallirana.cat/uploads/20120620/T1101_01_T07_diptic_actualnou.pdf

- ✓ Constituir una oferta estable de turisme cultural.

El centre ofereix visites guiades i adaptades tant per a públic en general com sobretot a l'escolar (educació infantil, primària i secundària, batxillerats), amb activitats i propostes educatives relacionades amb els molins fariners i amb l'ofici de moliner (dossiers pedagògics, tallers...)

Per altra banda, en aquests moments, s'està redactant el mapa- inventari del patrimoni cultural del municipi, que inclou bens patrimonials arquitectònics, elements singulars immaterials, arqueològics, elements urbans, objectes, col·leccions, fons d'imatges, documentals, bibliogràfics, tradició oral, música i dansa, costumari, paratges, arquitectura rurals,....que es posarà a disposició del municipi.

L'altre gran puntal sobre el que es sustenta el patrimoni a Vallirana és el teixit associatiu. **L'Associació d'Amics de Vallirana**, entitat fundada el 1984 amb la finalitat principal de recuperar, conservar i difondre la memòria històrica i el patrimoni de Vallirana. L'Ajuntament els cedeix un espai a la Masia Molí de Can Batlle, on l'entitat ha reunit un extens fons documental gràfic, literari i de diversos objectes de la història i de la vida local. També participa activament en la difusió del patrimoni amb mostres i exposicions dels seus fons.

Una altre associació força activa en aquest àmbit és la Coral l'Esclat que amb la col·laboració de la Regidoria de Cultura organitza des de 2012, el cicle "Descobreix Catalunya", amb un seguit de xerrades i sortides amb l'objectiu de conèixer la història i el patrimoni de Catalunya. Anteriorment, el programa Gaudeix Catalunya organitzat per Òmnium Cultural presentava també una proposta en aquests línia. També cal esmentar la tasca del Centre Excursionista de Vallirana que ha col·laborat en molts treballs arqueològics i fa temps que treballa en donar a conèixer i mantenir l'arquitectura rural de Vallirana.

Vallirana no disposa d'un servei d'**Arxiu Municipal** en condicions. Els anys 1998-99 l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona va assumir la primera fase d'organització de l'arxiu a través d'un conveni entre el Consell Comarcal del Baix Llobregat i l'Ajuntament de Vallirana. Segons aquest mateix conveni, l'Arxiu Comarcal del Baix Llobregat n'assumia el manteniment posterior.

Per altra banda, tot i que Vallirana ja fa anys que ha superat els 10.000 habitants i d'acord amb la llei d'arxius i documents, a partir d'aquest llindar de població, hauria de disposar d'un responsable tècnic de l'Arxiu Municipal, a hores d'ara aquest servei està pendent de completar. Per tant Vallirana no compta ni amb les instal·lacions ni amb el personal necessari per impulsar activitats i serveis en aquest àmbit.

- Turisme

L'Ajuntament mitjançant la Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme ha apostat pel turisme com a eina de desenvolupament econòmic i social local, com a motor generador d'ocupació al mateix temps que posiciona a Vallirana com a marca turística. Aquesta aposta pel turisme sostenible i de qualitat ha estat una iniciativa que s'ha concretat recentment. El mes de març de 2014 es va inaugurar la primera oficina de dinamització turística de Vallirana que comparteix espai amb el Casal de Joves. En el Pla de Turisme de Vallirana¹³, desenvolupat al llarg de 2013, es marquen els tres eixos sobre els que es vol incidir en aquesta projecció de la marca, posant en valor tant l'entorn natural com la cultura i la història de Vallirana. Així doncs es destaca:

- **Vallirana, portal turístic de les muntanyes d'Ordal i de la D.O. Penedès**
- **Vallirana, destinació de turisme actiu i de natura:** terra d'avencs, capital de l'espeleologia catalana, turisme esportiu, rutes amb BTT i senderisme.
- **Vallirana, destinació de turisme cultural,** "Vallirana, parada i fonda": Itineraris guiats històrics i culturals dins del nucli urbà.

☞ Cultura popular i tradicional

A Vallirana, l'activitat vinculada a la cultura popular i tradicional tot i que té certa presència en el calendari festiu no representa un eix central ja que, tal i com es va posar de manifest en alguna sessió de treball, les tradicions pròpies de Vallirana no tenen un pes específic, en aquest sentit també es va posar de relleu i a tall d'exemple, que Vallirana no compta amb colles de gegants i capgrossos ni castellers. A nivell d'imatgeria popular tot i que el Drac Apocaleus, amb els seus set caps, és una peça singular i destacable a nivell dels països, està guardada en un magatzem i sense lloc on exposar-se per tal de que la població en pugui gaudir de manera permanent.

Aquest àmbit, que compta amb el suport de l'Ajuntament, està fonamentalment liderat per diverses entitats del poble (Grup Sardanista Espigues d'Or, Drac Apocaleus-Grallers de Vallirana, Diables banyuts, Agrupació de Carreters de Sant Antoni, La Farandula) que amb les seves activitats contribueixen any rere any a completar l'activitat i donar sentit al calendari festiu valliranenc (veure l'apartat anterior).

¹³ http://www.vallirana.cat/uploads/20140422/Pla_de_Turisme_2014.pdf

L'OFERTA CULTURAL PER ÀMBITS

	CREACIÓ	FORMACIÓ	DIFUSIÓ
TEATRE		- Projecte : Aula escènica	- Teatre amateur per festes (Teatre Casino) - Pastorets (Teatre Casino) - Viu l'estiu
MÚSICA	- Bucs assaig	- Escola de música	- Concert de Joves intèrprets - Coral l'Esclat per a cycle festiu - Estiu Viu - Festival Guitarra clàssica
DANSA		- Tallers Casal de Joves - Tallers balls de Salo entitats gent gran	- Espigues d'Or per festes - Balls populars Associació Cultural la Faràndula
PLÀSTIQUES I VISUALS CINEMA	- Concurs cartell Festa Major - Concurs punt de llibre - Premi Fotografia Festa Major - Concurs de dibuix i pintura - Concurs escultura material reciclable	- Taller d'Art - Estiu Viu: Tallers monogràfics - Tallers Casal de Joves	- Exposicions Regidoria Cultura Cercle Artístic Associació Fotogràfica - Cinemanía
LECTURA , LLENGUA i LITERATURA	- Premis Literaris Vila de Vallirana	- Serveis Local de Català (SLC) - Projecte: Taller escriptura creativa	- Biblioteca: Grups de lectura, presentacions de llibres. - Hora del Conte Patronat Parroquial - Comissió Correllengua
PATRIMONI			- Centre Interpretació Masia Moli - Descobreix Catalunya (Coral l'Esclat) - Amics de Vallirana
CULTURA POPULAR			- Drac i Garllers - Tres Tombs - Ballada de Sardanes - Correfoc i Daiblestada

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament

3.2.2.- Aspectes generals

Aquest apartat recull una visió general de l'oferta cultural a Vallirana, incorporant aspectes valoratius expressats en les diferents sessions de treball amb tècnics de l'Ajuntament i associacions de Vallirana que es varen dur a terme durant el procés d'elaboració d'aquest document.

- ✓ La percepció, a nivell general, de l'oferta cultural a Vallirana és positiva: variada i completa
- ✓ Bona part de la població participa en les activitats que s'organitzen tant des de l'Ajuntament com des de les entitats. Tanmateix la percepció és que sempre participen els mateixos
- ✓ Important participació en actes festius i grans esdeveniments però costa més en la programació estable i actes puntuals
- ✓ Una part important de les activitats van adreçades al públic adult i a la gent gran
- ✓ Manquen activitats per a infants. No existeix una programació infantil estable durant l'any, tot i que quan s'organitzen tenen molt bona acollida i èxit de públic
- ✓ Hi ha poca oferta d'activitats i programació cultural per joves
- ✓ Programació i activitat molt concentrada en festes
- ✓ Es perceben dificultats per innovar
- ✓ Pràcticament la totalitat de l'activitat cultural es du a terme al nucli central de Vallirana
- ✓ La gent dels barris no participa activament en les activitats
- ✓ Ha disminuït l'oferta professional i la programació cultural en els darrers anys, donada la importància davallada dels recursos
- ✓ Per mantenir la programació les aliances Ajuntament / entitats s'han enfortit
- ✓ Bona part de les activitats les duen a terme les associacions amb el recolzament de la Regidoria
- ✓ Caldria potenciar actes de petit format, recuperar programació estable
- ✓ Hi ha activitats destacades i consolidades: Premis literaris i programació en el cicle festiu

3.3.- EQUIPAMENTS CULTURALS

L'objectiu d'aquest capítol és fer una radiografia dels equipaments culturals que hi ha a Vallirana tenint en compte tant la seva localització com les seves característiques i usos. De manera sintètica, es presenten els equipaments de titularitat pública com els de titularitat privada que tenen una incidència específica en el sector cultural del municipi.

Com ja s'ha esmentat Vallirana és un municipi molt dispers i tal com es visualitza en el mapa, el conjunt dels equipaments culturals estan ubicats en el nucli central del poble. D'aquesta manera, molts barris i zones del terme municipal, per la distància i dificultats de comunicació i mobilitat, queden fora del radi d'influència d'aquests espais i bona part dels seus veïns i veïnes no perceben l'activitat i la programació cultural de Vallirana com quelcom proper. En aquest sentit, ja s'ha fet esment de les mancances en l'activitat associativa als barris i urbanitzacions del municipi i de la falta d'espais de proximitat dispersos pel territori.

Font: Elaboració pròpia

Vallirana tot i comptar amb una dotació d'equipaments força completa, presenta importants mancances (espais de proximitat descentralitzats, arxiu municipal, biblioteca insuficient) alhora que alguns dels equipaments actualment en ús (especialment els de titularitat privada) necessitarien intervencions de millora i condicionament.

Cal tenir en compte també, que un volum important de l'activitat cultural de Vallirana es du a terme a l'aire lliure: l'era i els voltants de la masia de Can Batlle, el Parc central, Parc de la Bassa, Rambla Sobirania...

Per tal de caracteritzar de manera fidel quines són les característiques principals dels equipaments culturals de Vallirana, els seus usos i incidència en el consum del municipi, s'ha optat per presentar-los de forma diferenciada. En primer terme s'analitza individualitzadament els equipaments de titularitat municipal i després els de titularitat associativa i social.

3.3.1.- Els espais culturals municipals

✓ Masia Molí de Can Batlle

Aquest és l'espai central i de referència de l'activitat cultural a Vallirana. Es tracta d'una masia històrica adquirida per l'Ajuntament el 1984 i rehabilitada en dues fases entre els anys 1987 i 1997. Actualment, aquest equipament, de tres plantes i un soterrani, a més d'acollir els despatxos de la Regidoria de cultura, acull els cursos i tallers d'Art i Cultura, una sala d'exposicions, una sala d'actes, l'espai cedit a l'Associació d'Amics de Vallirana com a arxiu dels fons de l'entitat i al Consorci de Normalització Lingüística amb l'espai de despatx i una aula per als cursos de català.

Integrat en el mateix edifici es troba el Centre d'interpretació Masia Molí de Can Batlle que compta amb els espais museïtzats i una aula on es du a terme l'oferta didàctica i de tallers.

També l'espai exterior, l'era de la masia, s'utilitza ocasionalment per programar-hi concerts i altres activitats a l'aire lliure.

Aquest equipament amb els serveis que s'hi presten tenen un nivell d'ocupació elevat. Els cursos i tallers d'Art ocupen una bona part de l'espai i l'oferta per a tots els públics, és tant en horari de matí com de tardes. A més, el mes de juliol es proposen Cursos monogràfics per adults i el Casal Creatiu adreçat a infants.

L'espai expositiu, en la planta baixa, té també una ocupació elevada. Segons la memòria de la Regidoria de Cultura de 2012, aquest espai va acollir al llarg de l'any una dotzena d'exposicions, repartint-se a parts iguals les programades per la Regidoria de Cultura i entitats culturals locals i les programades per altres regidories (Joventut, Promoció Econòmica, Serveis Socials...). En les sessions de treball amb entitats locals es va posar de manifest l'inconvenient de tenir que ajustar els horaris de les exposicions, tot i que aquesta planta baixa compta amb un accés independent i directe des del carrer, als horaris generals d'obertura i tancament de l'equipament (de dilluns a divendres de 8.00 a 21.30h).

Cal esmentar que diferents espais de distribució de l'equipament s'aprofiten també per presentar exposicions.

La petita sala d'actes, ubicada també a la planta baixa i amb un aforament d'una seixantena de persones, acull anualment, una vintena de propostes culturals (xerrades, conferències, taules rodones, tallers, presentacions de llibres, concerts de petit format,...). Tanmateix, en aquest espai majoritàriament s'hi duen a terme propostes d'altres regidories, i també es cedeix la sala a entitats per a reunions de treball o assemblees (l'any 2012: 150 actes d'altres regidories i entitats) també s'hi celebren casaments civils (l'any 2012: 46) i judicis de faltes (10). Per tant, el nivell d'ús d'aquesta sala és realment molt elevat.

MASIA MOLÍ DE CAN BATLLE

Dependència orgànica: Municipal - Regidoria de Cultura

Adreça: Carrer Molí, 2-4

Persona de referència i càrrec: Tècnic de cultura

Any d'inici de l'activitat: 1996

Sector d'actuació: cultura, patrimoni	Funció: Formació i difusió artística i cultural. Difusió del patrimoni
--	---

Públic majoritari: públic en general i fonamentalment públic escolar al centre interpretació

Horari atenció al públic: de 08:00 a 21:30 de dilluns a divendres. Els caps de setmana i durant el mes d'agost està tancat.

Model de gestió: municipal. Tallers d'Art i Cultura i visites al Centre d'Interpretació serveis externalitzats
Recursos humans: Tècnic de cultura, administrativa i conserges

Espais - denominació	Funcions
Planta baixa	Sala exposicions
	Sala d'actes: S'hi realitzen audicions i concerts de petit format, xerrades i presentacions, reunions i assemblees d'entitats i altres grups, casaments civils i altres actes del municipi. Capacitat per a 60 persones. Equipament tècnic: projector, equip de so, altaveus.
Primera planta	Distribuïdor: Espai de recepció /consergeria + espai expositiu
	Despatx entitat: Espai cedit a Associació d'Amics de Vallirana
	Aules /tallers d'art Pintura i esmalt Espai comú de Costura i estampació piques Ceràmica
Planta golfes	Distribuïdor: s'utilitza també com espai expositiu i a més hi ha instal·lada una taula amb cadires per a reunions puntuals
	Despatx regidoria de cultura
	Aula: Espai cedit al Consorci de Normalització Lingüística amb despatx i aula per a les classes.
Centre d'interpretació	Espai museïtzat amb la restauració de molins fariners a la planta baixa i al soterrani
	Aula/Taller: per a desenvolupar activitats educatives i didàctiques (tallers)
Era exterior	S'hi ha organitzat algun concert i altres activitats
Altres característiques de l'equipament: Les visites al centre d'interpretació són concertades prèviament	
Observacions: Els horaris d'obertura i tancament de l'equipament en limiten l'ús	

✓ **Biblioteca Pública Josep M^a. López Picó**

La Biblioteca, integrada en la Xarxa de Biblioteques Municipals, està ubicada en un pis d'una escala de veïns, en un edifici propietat de Caixa Penedès que mitjançant un conveni d'ús el cedeix a l'Ajuntament.

Va ser inaugurada l'any 1961 i ha quedat petita, per cobrir les necessitats actuals dels ciutadans del municipi, segons ja va fer palès el programa Funcional de la Biblioteca Municipal de Vallirana, redactat per la Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona, l'abril de 2009. Per això l'Ajuntament va sol·licitar al Servei d'Equipaments i Espai Públic (SEEP) de la Diputació de Barcelona, l'elaboració d'un estudi de programació (2012), per analitzar diferents alternatives d'ubicació de la nova biblioteca de Vallirana (a la Rambla de la Sobirania, la Fàbrica de cotó, la casa Mestres). En la proposta de l'estudi, els espais quedaven distribuïts funcionalment en quatre gran zones :

- Zona d'acollida i promoció: espais que concentren un gran part de les accions de promoció de la lectura i formació. Aquesta zona està integrada per l'àrea d'accés, l'espai polivalent, l'espai de formació i l'espai de suport
- Zona general: S'hi distingeixen tres àrees : Àrea d'informació i fons general, àrea de música i imatge i l'àrea de diaris i revistes
- Zona infantil : destinada al públic fina a 12 anys
- Zona de treball intern

Tanmateix, aquest tema encara està pendent de resoldre i per tant donades les limitacions d'aquest espai, hi ha moltes dificultats per poder oferir adequadament els serveis propis d'aquest equipament: accés a la informació, suport a la formació, foment de la lectura / desenvolupament cultural, espai de relació, suport al desenvolupament personal i servei a nens i joves.

Dades de referència i contrast amb els estàndards del Mapa de Lectura Pública

	Estàndards Mapa de Lectura Pública de Catalunya (entre 10.000-20.000 hab.)*	Biblioteca Pública J.M. López Picó (2012)
Superfície total construïda (m²)	1.600	250 m² (17m2 x 1.000 hab.)
Personal	7-9	2
Ordinadors	23 + (10 formació)	5+2
Punts de lectura	140	38
Fons documental	40.000	19.806
Hores de serveis setmanals	35	30,5

Font: Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona * Mapa de lectura Pública de Catalunya

Com mostra aquesta taula, en comparació amb els estàndards establerts pel Mapa de Lectura Pública de Catalunya, l'actual Biblioteca de Vallirana està molt per sota en tots els indicadors contrastats. A mitjà termini cal preveure la construcció d'una nova biblioteca que compleixi amb els estàndards.

BIBLIOTECA PÚBLICA J.M. LÓPEZ PICÓ

Dependència orgànica: Municipal - Regidoria de Cultura

Adreça: Ptge. de l'Arboçar, 1

Persona de referència i càrrec: Directora de la biblioteca

Any d'inici de l'activitat: inaugurada l'any 1961

Sector d'actuació: cultura

Funció: Foment lectura

Públic majoritari: públic en general

Horari atenció al públic: Horari d'hivern: matins de dijous i dissabtes, de 10 a 14 hores i tardes de dilluns a divendres, de 16 a 20:30 hores. Horari d'estiu: matins el dijous, de 10 a 14 hores i tardes de dilluns a divendres, de 16 a 20,30 hores. Agost tancat.

Model de gestió: municipal

Recursos humans: compten amb una directora contractada per la Diputació de Barcelona i 1 auxiliar que depèn de l'Ajuntament.

Espais - denominació	Funcions
Primera planta	Despatx Sala consulta general
Segona planta	Sala Infantil Sala consulta general

Altres característiques de l'equipament:

Les característiques de l'espai de la Biblioteca limiten molt les activitats i el dinamisme.

Necessitats de canvi o millora més urgents: No compleix les condicions d'accessibilitat (està en una escala de veïns) ni assoleix els estàndards del Mapa de Lectura Pública de Catalunya.

Observacions:

El SEEP (Servei d'Equipaments i Espais Públics) de la Diputació de Barcelona va elaborar un projecte el 2012 per estudiar les possibilitats d'una nova ubicació

✓ Escola Municipal de Música Aureli Vila

Aquest equipament inaugurat l'any 2005 és l'espai especialitzat de referència per a la formació musical a Vallirana. Aquest servei, que es va iniciar l'any 1989 amb l'Aula de Música, es va consolidar amb el trasllat al nou equipament. Es va adequar i condicionar l'espai de l'antic CAP per reconvertir-lo en l'actual Escola Municipal de Música de manera que reunia i complia amb els requeriments tècnics i les necessitats d'espai idonis per oferir un servei de qualitat. L'Escola compta amb diverses aules (petites i mitjanes) insonoritzades i condicionades, per a les classes individuals d'instrument o bé en grup, per llenguatge musical. A més, compta amb un petit auditori, amb capacitat per una setantena de persones, que s'utilitza per fer audicions i assajos de grup (cant coral, orquestra...). Per a convocatòries, actes i concerts amb més públic (Concert de Joves Intèrprets...), l'Escola utilitza normalment les instal·lacions de la Masia Molí de Can Batlle.

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA AURELI VILA

Dependència orgànica: Municipal - Regidoria de Cultura

Adreça: Pau Casals s/n

Persona de referència i càrrec: Directora Escola de Música.	
Any d'inici de l'activitat: 2005 es constitueix L'Escola Municipal de Música que té els seus inicis en l'Aula de Música en funcionament des de 1989	
Sector d'actuació: cultura	Funció: Formació musical
Públic majoritari: nens a partir de 4 anys i adults. Actualment compta amb més de 130 alumnes	
Horari : En funció de les hores de classe establertes	
Model de gestió: externalitzat. Per iniciativa d'Aureli Vila, músic i veí de Vallirana desde 1989 s'impulsa la formació musical i es crea l'Aula de Música. A partir de 2005, amb la l'adequació del nou equipament es constitueix oficialment l'escola Municipal de Música.	

Espais - denominació		Funcions
Auditori	Aforament per 60-70 persones. Sala polivalent amb cadires mòbils i tarima amb piano de cua. Bàsicament acull l'activitat pròpia de l'Escola de Musica (audicions, assaig orquestra, coral...)	
4 Aula petites	Aules condicionades per a classes individuals d'instrument	
2 Aules mitjanes	Espai dedicats a llenguatge musical o bé classes en grup	
Altres característiques de l'equipament: Dues grans Àrees d'activitat: Música Clàssica i Música Moderna Ofereix una oferta d'educació musical diversificada, des de sensibilització musical passant per 18 especialitzacions instrumentals. Escola reconeguda pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya		
Necessitats de canvi o millora més urgents: Espai ben condicionat i ben insonoritzat.		

✓ Casal de Joves

Aquest equipament, encara que depèn de la Regidoria de Joventut, cal tenir-lo en compte en aquesta anàlisi ja que acull bona part de les activitats de proximitat (cursos i tallers diversos) adreçats a tota la població de Vallirana.

L'actual Casal de Joves es va traslladar el gener de 2013, d'un edifici de lloguer a aquesta antiga llar d'Infants municipal que havia quedat en desús. En aquests moments, caldria adequar algun dels espais (serveis, wc..) ja que al fer el trasllat, no s'hi va fer cap remodelació o adaptació per acollir els nous serveis i usuaris.

En aquests moments i des del mes de març de 2014, acull també l'Oficina Municipal de Turisme amb horari de matí de dimarts a diumenge 10 a 14 h, amb un espai on el presenta i es fa difusió de l'oferta vinculada al Pla de Turisme local. El Punt Informació Juvenil Puig Bernat també disposa d'un espai de difusió i consulta (viatgeteca, bibliojove...) adreçada al jovent de Vallirana.

L'equipament, compta amb dos espais habilitats com a despatx ocupats un pels tècnics de joventut, i l'altre pel personal de l'empresa externalitzada que gestiona l'Oficina de Turisme. A més hi ha una sala gran amb miralls i terra de parquet on es

duen a terme els cursos de ball (zumba, bollywood, sevillanes, dansa oriental) i altres dedicats a la persona i a salut com ioga, meditació, espai nadó, risoteràpia, coneixement personal, etc. L'aula de formació equipada amb ordinadors és on es desenvolupa fonamentalment, els tallers i cursos d'informàtica (iniciació i avançats de word , excel, Photoshop, àlbums fotogràfics amb powerpoint, comptabilitat amb Excel, xarxes socials...) En l'espai de les dues aules d'estudi a banda de presentar una oferta variada de tallers i cursos (patchwork, bijuteria, llenguatge dels signes, estètica, fotografia i animals de companyia), també s'utilitzen com a aules d'estudi on estudiants preparen exàmens, presentacions, es reuneixen amb companys per fer treballs, etc. L'antiga cuina de llar d'infants s'aprofita per programar-hi cursos de cuina i rebosteria.

En general la valoració d'aquest equipament és molt positiva i el seu dinamisme i àmplia oferta d'activitat ha fet incrementar molt el nombre d'usuaris. Tot i tractar-se d'un Casal de Joves el perfil més habitual i majoritari entre els participants als cursos i tallers és la dona veïna de Vallirana i d'entre 31 i 40 anys(34,7%) seguit de la franja de joves de 21 a 30 anys (20%).¹⁴

CASAL DE JOVES

Dependència orgànica: Municipal

Adreça: C/Major, 612

¹⁴ <http://www.vallirana.cat/ca/balan-cursos-agenda-jove-2012-nw>

Persona de referència i càrrec: Tècnica de Joventut	
Any d'inici de l'activitat: 2013	
Sector d'actuació: Joves	Funció: Casal de Joves
Públic majoritari: Joves i públic en general	
Horari: De dilluns a divendres, de 16 a 21 h Dimarts: de 8.30 a 14.45 h // dijous: 9h-14h	
Model de gestió: Municipal	
Recursos humans: Tècnica de Joventut, tècnica auxiliar i informadora de tardes	

Espais - denominació	Funcions
Punt Informació Juvenil Puig Bernat	Informació juvenil; viatgeteca, bibliojove...
Despatx	Personal de joventut
Despatx	Personal de l'Oficina Municipal de Turisme
Sala	loga, sevillanes, zumba,...
Aula de formació	Equipat amb ordinadors. Matí cursos de formació, tarda accés lliure a Internet.
Aula Estudi I	Aules d'estudi, tallers
Aula Estudi II	Aula d'estudi, tallers
Cuina	Cursos de cuina i reposteria
Altres característiques de l'equipament: Espai exterior agradable que s'utilitza per fer moltes activitats Fa les funcions de Centre Cívic municipal	
Necessitats de canvi o millora més urgents: Adequar alguns espais i serveis (WC) a l'ús actual	

3.3.2.- Els espais culturals privats

✓ Casino Valliranenc

Vallirana no compta amb un espai escènic i musical municipal, per tant el Casino Valliranenc propietat de l'entitat del mateix nom, és l'equipament de referència en arts escèniques al municipi. Des d'aquest any 2013, l'Ajuntament utilitza la sala polivalent o bé la pista exterior mitjançant un contracte de lloguer, prèvia sol·licitud a l'entitat i els paga una tarifa en concepte de lloguer puntual. Anteriorment els usos de les instal·lacions del Casino per part de l'Ajuntament eren més continuades i es regien mitjançant un conveni d'ús.

Des de la Regidoria de Cultura es sol·licita la sala d'actes/ espai polivalent i se'n paga el lloguer per a celebra-hi els balls de Festa Major (Sant Sebastià i Sant Mateu), el lliurament dels Premis de Poesia, la rebuda dels Reis Mags per Nadal així com altres actes.

L'entitat proposa activitats (balls, Cantades d'Havaneres...) i tallers (màgia, relaxació, defensa personal...) obertes a tota la població i té establert també un programa d'activitats exclusiu per als socis (ping-pong, cursos de ball...). El grup de teatre del Casino és la secció més activa de l'entitat i fa força propostes i actuacions obertes als valliranencs i valliranenques (representacions de teatre, pastorets i altres actes).

En general el Casino necessitaria una intervenció d'acondicionament i manteniment general de tot l'equipament. La sala escènica té un aforament aproximat per a 600 persones distribuïdes en platea i llotges de cadires mòbils, la qual cosa li dona polivalència.

L'equipament tècnic de la sala és limitat i caldria millorar-ne la sonorització.

CASINO VALLIRANENC	
	
	
Dependència orgànica: Entitat Casino Valliranenc	
Adreça: Carrer Pau Casal, 3	
Persona de referència i càrrec: Junta de l'Entitat	
Any d'inici de l'activitat: Finals dels 50	
Sector d'actuació: cultura	Funció: Espai polivalent/escènic musical
Públic majoritari: Socis de l'entitat i públic en general en activitats obertes de l'Ajuntament	
Horari: Segons cursos i actes	
Model de gestió: L'espai escènic el gestiona el Grup de Teatre com a secció del Casino, les altres activitats pròpies de l'entitat i adreçades al socis les gestiona directament la Junta de l'entitat.	

Espais - denominació	Funcions
Sala polivalent	Sala equipada per a representacions escènico-musicals. La platea, llotges i amfiteatre son de cadires mòbils, el que li dona polivalència: s'utilitza tant com espai escènic, com per a celebrar-hi balls o cursos de formació de sevillanes, balls de saló.... L'entitat utilitza bàsicament la sala per a balls o cursos de formació de dansa, balls... Capacitat per a 600 persones.
Camerinos i vestidors	En la planta soterrani, la sala compta amb un camerinos-vestidors per als artistes i amb un espai de magatzem per a escenografies i material de teatre
Pista exterior	S'organitzen les ballades de sardanes de Sant Mateu, els balls d'estiu...
Altres característiques de l'equipament: L'escenari compta amb un accés directe al carrer que facilita les tasques de muntatge i desmuntatge i càrrega i descàrrega. L'equipament tècnic de la Sala és limitat i presenta dificultats en la sonorització	
Necessitats de canvi o millora més urgents: caldria una adequació general de l'espai i fer-hi treballs de manteniment. Caldria millorar i adequar l'equipament tècnic (equipa de so, llums...) de la sala d'actes/ espai polivalent.	

✓ Patronat parroquial

Aquest equipament és propietat de la Parròquia de Sant Mateu de Vallirana. El seu ús fonamental és donar cabuda a les activitats de lleure de l'espai i de la parròquia i servir de seu a altres entitats local. Tot els espais necessiten obres d'adequació, millora i manteniment. L'espai polivalent amb un aforament aproximat de 100 persones i amb una petita caixa escènica (6mx4m), s'utilitzava força per a dur-hi a terme tot tipus d'activitats escèniques i musicals de petit format. També es lloga (segons tarifes establertes per la Parròquia) com espai per organitzar sopars, balls i trobades d'entitats i particulars. Tanmateix i en aquests moments, tant les peticions de cessió d'aquest espai com la seva utilització general ha disminuït, ja que caldria fer intervencions de manteniment i millora de les instal·lacions.

En les diferents sessions de treball amb tècnics municipals i entitats es va posar de manifest la conveniència de que l'Ajuntament arribés a algun acord amb la Parròquia per tal de poder adequar els espais i disposar d'un espai escènic/ sala polivalent, de petit format de qualitat.

PATRONAT PARROQUIAL

Dependència orgànica: Parròquia de Sant Mateu de Vallirana

Adreça: C/ Sant Mateu, 5

Persona de referència i càrrec: Rector de la Parròquia

Any d'inici de l'activitat: 1945

Sector d'actuació: Oci i temps lliure

Funció: Espai polivalent

Públic majoritari: Totes les edats

Horari: en funció de les activitats

Model de gestió: Gestió directa des de la Parròquia

Recursos humans:

Espais - denominació	Funcions
Sala polivalent	Activitats Esplai, assajos Coral l'Esclat i altres activitats
Altres espais	Magatzem i sala reunions
Pati exterior	Activitats de l'Espai i altres

Necessitats de canvi o millora més urgents:

En general, tan la sala polivalent com els altres espais del Patronat necessitarien intervencions per a millorar-los i adequar-los.

Observacions:

La sala polivalent s'havia utilitzat com espai escènic per a fer algunes representacions i actes de petit format

La sala polivalent també es lloga (segons tarifes establertes per la Parròquia) com espai per organitzar sopars, balls i trobades d'entitats i particulars. Tanmateix i en aquests moments, les peticions de cessió d'aquest espai han disminuït, ja que caldria fer intervencions de manteniment i millora de les instal·lacions.

✓ **Altres espais**

MUSEU DE LA PARRÒQUIA DE SANT MATEU

Dependència orgànica: Parròquia de Sant Mateu de Vallirana

Adreça: Carrer de l'Església, 26

Persona de referència i càrrec: Mossèn Anton Roca

Any d'inici de l'activitat: 2001

Sector d'actuació: Cultura

Funció: difusió del patrimoni

Públic majoritari: Públic en general en activitats obertes

Horari atenció al públic: segons activitats

Model de gestió: Gestió directa des de la Parròquia

Espais - denominació

Funcions

Galeria perimetral elevada, vorejant la nau de l'església amb diverses sales que delimiten els

arcs de la galeria i sala gran darrera l'altar major . Col·lecció referent a la historia de la parròquia i del poble.

CENTRE EXCURSIONISTA

Dependència orgànica: Entitat Centre Excursionista de Vallirana

Adreça: Carrer Major, 402

Persona de referència i càrrec: Junta de l'Entitat

Any d'inici de l'activitat: 1996

Sector d'actuació: Esport, tallers i recerca

Funció: Seu de l'entitat, espai polivalent i difusió del patrimoni

Públic majoritari: Públic en general en activitats obertes

Horari atenció al públic: segons activitats

Model de gestió: Gestió directa des de l'Entitat

Espais - denominació

Funcions

Seu de l'Entitat
Casa-Museu

Centre d'Interpretació de l'Espeologia
 Elements museístics
 Biblioteca
 Sala d'exposicions

3.3.3.- Espais i àmbits d'ús

En la següent taula es presenta de manera sintètica, la relació d'equipaments amb usos culturals de Vallirana, destacant en cada un d'ells l'àmbit d'ús prioritari.

Vallirana compta amb diversos espais en que l'eix principal d'actuació gira al voltant de les arts escèniques i la música. Pel que fa l'activitat formativa, l'únic equipament de referència en aquest àmbit, és l'Escola de Musica i pel que fa a la difusió artística, Vallirana disposa de pocs espais, tant sols, la sala polivalent de la Masia Molí amb un

		Escèniques/ Música	Visuals	Patrimoni	Lectura	Proximitat Associatiu
Masia Can Batlle	C.Interpret.					
	Centre Cívic					
Biblioteca						
Escola música						
Casal	Casal Joves					
	Of. Turisme					
Casino						
C. Parroquial						
C.C. Bassioles						

Font: Elaboració pròpia

aforament reduït i la Sala polivalent del Casino, privada i amb dèficits en condicionament. El petit auditori de l'Escola de Musica es concentra fonamentalment en donar serveis al propi centre.

Pel que fa a les arts visuals, l'únic equipament de referència és la Masia Molí, on es concentra tant l'activitat de formació amb els Tallers d'Art i Cultura com la de difusió amb els espais expositiu. De tota manera, l'activitat de difusió en arts visuals és minsa, donat que majoritàriament les exposicions que s'organitzen estan vinculades a altres sectors.

Els espais vinculats a la difusió del patrimoni es concentren en el Centre d'Interpretació de la Masia Molí i els serveis que ofereix l'Oficina Municipal de Turisme. En aquest àmbit cal remarcar la manca d'un espai dedicat a Arxiu municipal condicionat per gestionar i tractar la documentació municipal, així com vetllar per la custòdia i divulgació d'aquesta, tant en l'àmbit de la gestió administrativa com en el de la gestió cultural

L'espai referent per a la lectura pública, és la Biblioteca i ja s'ha fet esment de les deficiències d'aquest equipament.

Tot i que Vallirana compta amb diversos espais vinculats a fomentar la cultura de proximitat i donar suport al teixit associatiu local, el dèficit d'equipaments de caire cívic és clar. Tant a la Masia Molí de Can Batlle i especialment al nou equipament del Casal de Joves es compta amb una oferta variada i considerable de cursos i tallers. Tanmateix, en aquests equipaments, el volum d'activitats vinculats a divulgació, difusió i foment de la creació és molt reduït, àmbits que els espais de proximitat també haurien de desenvolupar.

Pel que fa a suport al teixit associatiu la cessió d'espais de manera puntual a entitats o col·lectius té lloc bàsicament a la Masia Molí però la possibilitat de cessions de manera continuada (per facilitar l'activitat regular d'algunes entitats que no disposen dels espais adients) és limitada. En aquest mateix sentit, es troba a faltar programes de dinamització comunitària, espais relacionals que facilitin i propiciïn la comunicació entre les entitats locals i facin possible el treball conjunt i la col·laboració.

La manca d'espais de proximitat encara es fa més evident si es té en compte la dispersió territorial de Vallirana.

3.3.4.-Els equipaments de Vallirana en relació als estàndards

Una de les principals referències per a poder definir de forma estandarditzada la dotació en equipaments culturals és la que defineix el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya¹⁵ (PECCat). Vallirana, amb més de 14.000 habitants es troba en el tram de municipis d'entre 10.000 i 15.000 habitants i la dotació recomanada és la que es destaca en la taula següent:

Trams municipals		Arxiu municipal	Biblioteca pública	Centre cultural	Espai escènic	Espai d'arts visuals
<3.000				EPCC		
3.000-5.000			BF	CCP"CAP"		
5-15.000	5-10.000 10-15.000	AM	BL	CCP1	E1	
15-50.000	15-30.000 30-50.000			CCP2	E2	AV1
>50.000			BCU-SL	CCP3	E3	AV2

Segons les recomanacions dels estàndards que estableix el PECcat, a Vallirana es detecten mancances.

Vallirana no compta amb el servei d'arxiu municipal. El PECcat estableix un mòdul bàsic amb una superfície d'entre 450-475m², repartits en diferents espais: sala consulta, sala polivalent, sala classificació, dipòsit documental, sala de desinsectació, sala recepció i moll de carrega i despatx direcció i personal.

¹⁵ http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/SGEC/Documents/Arxiu/Pec_26%2001%2011.pdf

La Biblioteca Pública J.M. López Picó de Vallirana no assoleix ni en la superfície construïda ni en els serveis, el que estableix el Mapa de Lectura Pública de Catalunya. Pel que fa al Centre Cultural el PECcat recomana, per a la franja de municipis amb un llinar poblacional entre 5.000 i 15.000 habitants, un CCP1 (centre cultural bàsic) amb una superfície construïda de 1.285 m². Aquest equipament constitueix el mòdul bàsic de centre cultural polivalent amb una orientació complementària d'altres equipaments locals especialitzats o de suplència d'aquests equipaments -per exemple espai d'arts visuals- quan no estiguin implantats al municipi. Tanmateix i donades les característiques territorials de Vallirana caldria contemplar un desplegament en xarxes locals, amb equipaments distribuïts pel territori urbà del municipi. La funció d'aquests equipaments s'orienta preferentment a l'acció cultural de proximitat i a l'activitat comunitària en contacte amb el territori i les xarxes d'agents culturals respectives, però també com a equipaments complementaris dels especialitzats i les seves activitats. A nivell funcional, i segons les recomanacions del PECcat, un Centre Cultural d'aquestes característiques, integra els següents espais:

- Recepció, espai social i exposició
- Sala polivalent
- Tallers i sales de reunions
- Coordinació
- Logística i locals tècnics

A Vallirana, a la Masia Molí de Can Batlle, tot i que té vocació de Centre Cívic, hi manquen espais socials i de relació, espais per entitats...i activitats i programes lligats a la proximitat i al desenvolupament comunitari. Aquestes deficiències també es detecten al Casal de Joves, que tot i ser un equipament vinculat a joventut, tant per la tipologia d'activitats que ofereix, com pels seus usuaris, és més intergeneracional i per tant més proper a la missió d'un Centre Cívic.

En últim terme, les recomanacions del PECCat respecte a l'espai escènic-musical per a municipis d'entre 10.000 i 15.000 habitants és el mòdul E1b (Espai bàsic escenicomusical) amb una superfície construïda d'entre 2.050 i 2.250 m² i amb un aforament de 300 places. Aquests equipaments escènic-musicals d'àmbit local haurien de poder acollir, de manera simultània, activitats d'exhibició i audició, creació i producció, i dinamització comunitària, compten amb un equip de gestió específic i un pressupost per activitats. El PECcat remarca la necessitat d'atribuir un ampli ventall d'usos i activitats a aquests equipaments per obtenir-ne el major rendiment artístic, cultural i social. En aquest sentit han de poder acollir activitats com ara:

- Representacions d'espectacles i audicions musicals (professionals i amateurs)

- Assaig d'arts escèniques i musicals
- Activitats de dinamització comunitària (treball socio-artístic, programes d'arts comunitàries, tallers)
- Activitats socials i culturals (conferències, assemblees, reunions, etc)

Així doncs, han de permetre acollir de manera simultània activitats de diferents tipus entre les esmentades, això sense deixar de banda altres usos relacionats amb l'activitat artística, com ara produccions o residències temporals.

Vallirana, no compta amb un espai escènic-musical municipal però s'utilitza la Sala polivalent del Casino, que com ja hem esmentat no és idònia, ja que necessita importants intervencions de millora.

3.3.5.- Aspectes generals

Aquest apartat recull una visió general del conjunt dels equipaments culturals de Vallirana, a més incorpora aspectes valoratius expressats en les diferents sessions de treball dutes a terme durant el procés d'elaboració del document, amb tècnics de l'Ajuntament i associacions locals. Destaquem:

- ✓ Tots els equipaments culturals es troben concentrats en la zona centre de Vallirana.
- ✓ Bona part del equipaments s'han consolidat com espais de referència.
- ✓ Equipaments amb limitacions d'espai i de recursos humans.
- ✓ Caldria persistir en el manteniment dels equipaments actuals i les seves instal·lacions.
- ✓ Molts dels equipaments no acaben d'acomplir amb els estàndards i les expectatives que els correspondria: la biblioteca no assoleix els criteris assignats, la sala polivalent del Casino no és un bon espai escènic, els espais de la Masia Molí tenen dificultats per oferir la totalitat del serveis d'un centre cívic.
- ✓ Les mancances d'espais afecten tant les polítiques de difusió com les de formació i suport a la creació i es manifesten en:
 - o Arxiu
 - o Biblioteca
 - o Espai escènic-musical idoni
 - o Espai gran polivalent cobert per acollir activats de festes
 - o Espais de serveis i relació pel teixit associatiu local
 - o Centre cívic (espai de proximitat, relacional)
 - o Espais descentralitzats i repartits pels barris

- ✓ Caldria adequar horaris d'obertura i tancament d'alguns equipaments i serveis, a les necessitats i dinàmiques de les entitats, especialment a la Masia Molí (sala exposicions, espais de reunió per entitats...)
- ✓ Caldria reforçar la interconnexió entre els diferents equipaments culturals de Vallirana de manera que es faci evident el treball en xarxa entre ells.
- ✓ No hi ha reglaments d'ús dels espais ni taxes aprovades, com instruments que permetin millorar-ne la gestió.

3.4.- LA COMUNICACIÓ

En aquest apartat es fa una breu anàlisi dels elements que conformen la comunicació a Vallirana, posant especial atenció als sistemes emprats des del sector cultural. L'Ajuntament de Vallirana compta amb un Departament de Comunicació que depèn directament de l'alcaldia i que treballa en la difusió i l'impuls de la informació en el municipi.

Vallirana és un municipi compromès amb els mitjans de comunicació local de titularitat pública i en aquest sentit, a mitjans de 2012, l'Ajuntament aprovà l'adhesió en el Ple al *Decàleg de Bones Pràctiques de la Comunicació Pública Local*¹⁶. El text recull que els mitjans de comunicació locals de titularitat pública ha de respectar els principis següents:

- 1.- Actuar com elements cohesionadors del municipi
- 2.- Informar d'una manera veraç, plural i transparent
- 3.- Ser referent informatiu per a la ciutadania
- 4.- Fomentar el debat públic per a la participació democràtica
- 5.- Promoure les activitats de la societat civil i l'associacionisme
- 6.- Evitar el partidisme i la manca de professionalitat
- 7.- Despertar l'interès de la ciutadania
- 8.- Estar dotats dels recursos humans i tècnics necessaris
- 9.- Funcionar a través d'òrgans de gestió participatius
- 10.- Gestionar ajustant-se a les possibilitats econòmiques de cada municipi.

Les plataformes comunicatives principals amb les que compta l'Ajuntament de Vallirana son :

- ✓ **Vallirana Televisió**¹⁷: És una de les primeres televisions locals de Catalunya i el març de 1983 va fer la primera emissió amb la transmissió en directe d'un ple municipal. TVV va evolucionant de forma gradual i el 1985 s'instal·la en les dependències municipals i rep de l'Ajuntament la major part del finançament. Després de l'apagada analògica, s'ha adaptat a les noves tecnologies i crea una web TV on es penjen els diferents vídeos de notícies locals que realitza el Departament de Comunicació. Aquests vídeos estan organitzats per temàtiques i s'ofereix un canal d'entitats perquè totes aquelles que ho vulguin hi puguin publicar els seus vídeos.

¹⁶ http://www.vallirana.cat/uploads/20120730/Certificat_decA_leg_Bones_prA_ctiques_en_comunicaciA_local.pdf

¹⁷ <http://www.vallirana.tv/TVRVallirana.html#>

- ✓ **Viure Vallirana:** Revista municipal trimestral que repassa els esdeveniments, actes i informacions més rellevants de l'actualitat municipal. L'Ajuntament la fa arribar a totes les cases.
- ✓ **Web municipal**¹⁸: Aquest web municipal es situa entre els primers de Catalunya en Bones Pràctiques de la comunicació local i el 18 de març del 2014 va rebre el segell de qualitat i transparència Infop@rticipa 2013 atorgat pel Grup de Recerca Laboratori de Comunicació Pública de la Universitat Autònoma de Barcelona i que té com a objectiu millorar la informació publicada als webs municipals i la seva transparència. Aquest espai permet als ciutadans estar al corrent de l'actualitat de Vallirana, convocatòries, resolucions, així com també de totes les activitats organitzades per les diferents regidories. La valoració d'aquest espai és en general molt positiva, pel que fa a la cultura hi ha una agenda quinzenal a la secció Cultura (<http://www.valirana.cat/ca/cultura>) que recull les activitats culturals del municipi a dues setmanes vista, tanmateix es troba a faltar espais de gestió (sol·licitud d'espais per activitats o reunions, calendari d'ocupació d'espais...) i de relació entre els agents per afavorir la col·laboració.
- ✓ **Xarxes Socials:** L'Ajuntament de Vallirana també està present a les xarxes socials a través de **Twitter**¹⁹, **Facebook**²⁰ i **Youtube**²¹, donant impuls a la participació i a la comunicació amb la ciutadania.
- ✓ **INFORMA'T Butlletí electrònic setmanal:** L'Ajuntament ha habilitat un espai a la plataforma **Consensus**²² Una de les eines més destacades de Consensus és el **Butlletí electrònic setmanal** amb les notícies publicades a l'actualitat del web municipal i **l'agenda de plens** on es pot consultar l'ordre del dia i les actes de les diferents sessions.
- ✓ Altres vies d'informació sobre les activitats que es realitzen al municipi son els cartells, tríptics, programes específics de Estiu Viu, de Festes, Agenda Jove...

Tot i que l'Ajuntament esta treballant amb les xarxes socials, els espais d'internet, es troben a faltar espais físics, repartits pel municipi, especialment a barris més allunyats, amb informació permanent de l'activitat cultural de Vallirana. També, en les sessions

¹⁸ <http://www.vallirana.net>

¹⁹ <https://twitter.com/Vallirana>

²⁰ <https://www.facebook.com/pages/Ajuntament-de-Vallirana/380744153936>

²¹ <http://www.youtube.com/user/AjuntamentVallirana>

²² <http://www.consensus.cat/vallirana/>

de treball, es va posar de manifest la necessitat d'un butlletí específic de cultura amb l'agenda d'activitats.

4.- REPTES I IDEES CLAU

Aquest apartat recull la síntesi de la realitat cultural de Vallirana alhora que apunta els reptes principals que ha d'encarar per optimitzar la dinàmica cultural local.

- ✓ Vallirana és un municipi residencial que ha experimentat un fort creixement demogràfic amb molta població provinent de l'entorn metropolità. Morfològicament dispers i fragmentat en barris i urbanitzacions, el que dificulta la cohesió i el desenvolupament del sentiment de pertinença.
- ✓ Demogràficament destaca el volum de població infantil i de menors de 15 anys, pel que caldria reforçar les activitats adreçades a aquests públics.
- ✓ L'Ajuntament incorpora la planificació com instrument per definir els fulls de ruta en diferents àmbits de l'activitat municipal, impulsant la participació i la corresponsabilitat de la ciutadania en els afers públics.
- ✓ Mantenir el reforç en el treball transversal i interdepartamental des de cultura, en aquest mateix sentit també falten mecanismes i espais de relació i cooperació entre entitats i entre elles i l'administració pública, tot i que ja s'ha començat a treballar en aquesta línia en els reunions mensuals i a través de la Comissió de Festes. Per altra banda, des de la Regidoria de cultura s'està impulsant el treball de col·laboració amb municipis veïns.
- ✓ Els darrers anys el pressupost de la Regidoria de cultura ha patit importants davallades amb la consegüent reducció en la programació cultural, especialment l'estable i de caire professional. Tanmateix s'està treballant per recuperar la programació regular (Festival de Guitarra). L'activitat cultural, promoguda directament per cultura es concentra fonamentalment a l'entorn de la formació (Tallers d'Art i Cultura, Escola de Música, Aula escènica...).
- ✓ L'Ajuntament dona suport a les entitats i a les seves activitats mitjançant les subvencions, la cessió d'espais i materials.
- ✓ Les entitats, algunes d'elles molt actives i amb llarga tradició, han esdevingut l'element clau en la dinàmica cultura local, principalment centrada en la promoció d'actes relacionats amb el calendari festiu.
- ✓ La programació es concentra doncs, al voltant de les dates assenyalades i durant la resta de l'any l'activitat cultural és irregular. Cal, amb la col·laboració de tots els agents, donar un nou impuls a l'activitat cultural, actualitzar i innovar en les propostes i programes.

- ✓ Les entitats culturals actuen bàsicament al nucli central de Vallirana. Hi ha poques associacions de veïns i altres entitats de caire territorial en la resta del territori.
- ✓ Tant les activitats com els equipaments culturals es concentren en el nucli central del poble. Caldria ampliar el radi d'acció a tot el terme municipal el que provocaria l'increment de la capacitat d'impacte sobre la totalitat de la població.
- ✓ Es detecta una mancança d'alguns dels equipaments culturals bàsics : Arxius, adequació de la Biblioteca, espai escènic musical deficitari, centre cívic. Alhora que falten serveis de proximitat dispersos en el territori. Pel que fa als equipaments existents, necessitarien obres de manteniment i adequació
- ✓ S'hauria de potenciar el funcionament en xarxa del conjunt dels equipaments culturals
- ✓ La Regidoria de cultura ha iniciat un treball de cooperació amb el municipis veïns
- ✓ Continuar amb l'impuls de la comunicació i difusió de les activitats culturals

5.- PROPOSTES

L'estratègia del Pla d'Acció Cultural de Vallirana es defineix a partir de les necessitats i els dèficits detectats en la diagnosi, alhora incorpora les aportacions de les persones i entitats que han intervingut en les reunions i sessions de treball dutes a terme durant el procés d'elaboració del document i té en compte els processos de planificació sectorials o globals del municipi.

L'estratègia proposada es presenta com el full de ruta que ha de guiar la tasca municipal en cultura els propers anys i té la voluntat d'esdevenir una eina orientativa per a tots els agents culturals del municipi.

En el diagnòstic que s'ha dut a terme, es posa de manifest alguns reptes als quals Vallirana ha de donar resposta. Tot i tractar-se de realitats estructurals que sobrepassen l'àmbit estrictament cultural i que impregnen el conjunt de la realitat social són reptes als que Vallirana, amb la contribució del sector cultural, pot donar resposta i és per això que cal tenir-los presents a l'hora de definir l'estratègia cultural del municipi.

Vallirana, com la majoria de municipis de Catalunya, ha de superar la situació marcada pel **context de crisi** en el que estem immersos i afrontar aquesta conjuntura difícil de gestionar, intentant trobar la millor manera de tirar endavant, per mantenir el desenvolupament econòmic, social i cultural del municipi. D'aquesta manera i de cara a establir les propostes, cal tenir present aquesta circumstància que afecta a la definició i prioritjació de les actuacions. L'estratègia proposada es fonamenta en l'austeritat i la sostenibilitat i les actuacions s'han d'anar implementant en diferents fases i de forma gradual a mesura que les circumstàncies, els pressupostos i la situació específica ho permetin, especialment pel que fa a les inversions en equipaments.

Afrontar aquesta situació, més enllà de les dificultats que suposa, s'ha de veure com una oportunitat favorable per revisar les dinàmiques, els models de gestió, establir noves relacions entre els agents implicats en la cultura, propiciar el treball conjunt, la col·laboració i trobar sinergies per construir una política cultural sòlida i d'avançar cap a millores en la qualitat de vida dels valliranencs i valliranenques.

Vallirana es dibuixa com un poble amb un alt grau de dispersió territorial, amb un volum important de població nouvinguda que cal arrelar per fer-la partícip del projecte col·lectiu de ciutat. Així doncs, un altre gran repte que afronta el municipi i que hauria d'impregnar

les decisions i actuacions a dur a terme en matèria cultural és contribuir a fer poble, **generar més cohesió social**. Cal evitar la creació de desigualtats entre barris o col·lectius de la població, enfortir les iniciatives participatives i evitar la conformació d'una ciutat dormitori.

En últim terme, i molt vinculat a aquest darrer repte, Vallirana ha de treballar per **incrementar el sentiment de pertinença i d'identitat** dels seus habitants. Construir i consolidar una identitat pròpia i compartida, que actuï com a eix vertebrador de l'activitat del municipi i al mateix temps serveixi com a element de projecció i d'identificació de Vallirana de cara a l'exterior.

Certament, tots tres són reptes de ciutat que transcendeixen l'àmbit específic de la cultura, però des de la qual es poden donar respostes que ajudin a afrontar-los i a intentar assolir-los.

Per donar resposta a aquests grans reptes el Pla d'Acció Cultural planteja uns **objectius generals** que s'orienten a través de la definició de **línies d'actuació**. Aquestes, al seu torn, es concreten en **projectes i accions** que serveixen d'orientació de possibles actuacions futures a realitzar. El recull d'accions proposades té la voluntat d'exemplificar possibilitats per a materialitzar les diverses línies d'actuació plantejades per a la consecució del objectius generals del Pla. Per tant no té la intenció de representar un catàleg exhaustiu d'accions que el municipi ha de dur a terme. La relació de propostes d'accions haurà de ser revisada, actualitzada, ampliada i redefinida per tal d'anar implementant aquelles actuacions que es considerin adequades.

5.1.-ELS OBJECTIUS DEL PLA D'ACCIÓ CULTURAL DE VALLIRANA

Els objectius generals del Pla s'han plantejat intentant projectar un model de futur en matèria cultural que orienten l'acció cultural del municipi reforçant la quantitat i la qualitat de les propostes culturals alhora que permeten assolir els objectius i contribueixen a afrontar els reptes que Vallirana té com a municipi.

En aquest sentit, s'estableixen tres grans objectius generals que les línies estratègiques de treball s'encarregaran d'articular en projectes i accions concretes:

✓ **Facilitar l'accés a la cultura a tots els habitants de Vallirana.**

Fer de Vallirana una vila on la cultura sigui més accessible a tota la ciutadania, contribuint a l'equilibri territorial entre els diferents barris i nuclis, incorporant els nous valliranencs i valliranenques, i fent una aposta per la democratització de la cultura, llimant les possibles barreres d'accés per apropar la cultura a tota la ciutadania.

✓ **Promoure la participació i fer de la cultura un projecte compartit.**

Promoure la participació de la ciutadania i de tots els agents culturals en la vida cultural de Vallirana fomentant la implicació concertada de tots els agents en el nou model d'intervenció cultural fonamentat en la confiança mútua, la col·laboració i la responsabilitat compartida amb l'establiment d'objectius comuns i consensuats.

✓ **Fer de la cultura un nou motor de la vida pública a Vallirana.**

Situar la cultura com a element central i estructurador del desenvolupament local i col·lectiu, com una peça imprescindible del projecte estratègic de Vallirana, dirigint les actuacions cap a la definició d'una nova política cultural que sigui transversal, que compti amb els recursos suficients i que sigui coherent amb el conjunt de la política municipal.

Aquests tres objectius generals expressen unes voluntats sobre les quals es plantegen unes línies d'actuació que no són la garantia de l'assoliment d'aquests objectius però apunten possibilitats sobre les quals cal avançar de cara a la seva consecució.

5.2.-LÍNIES ESTRATÈGIQUES

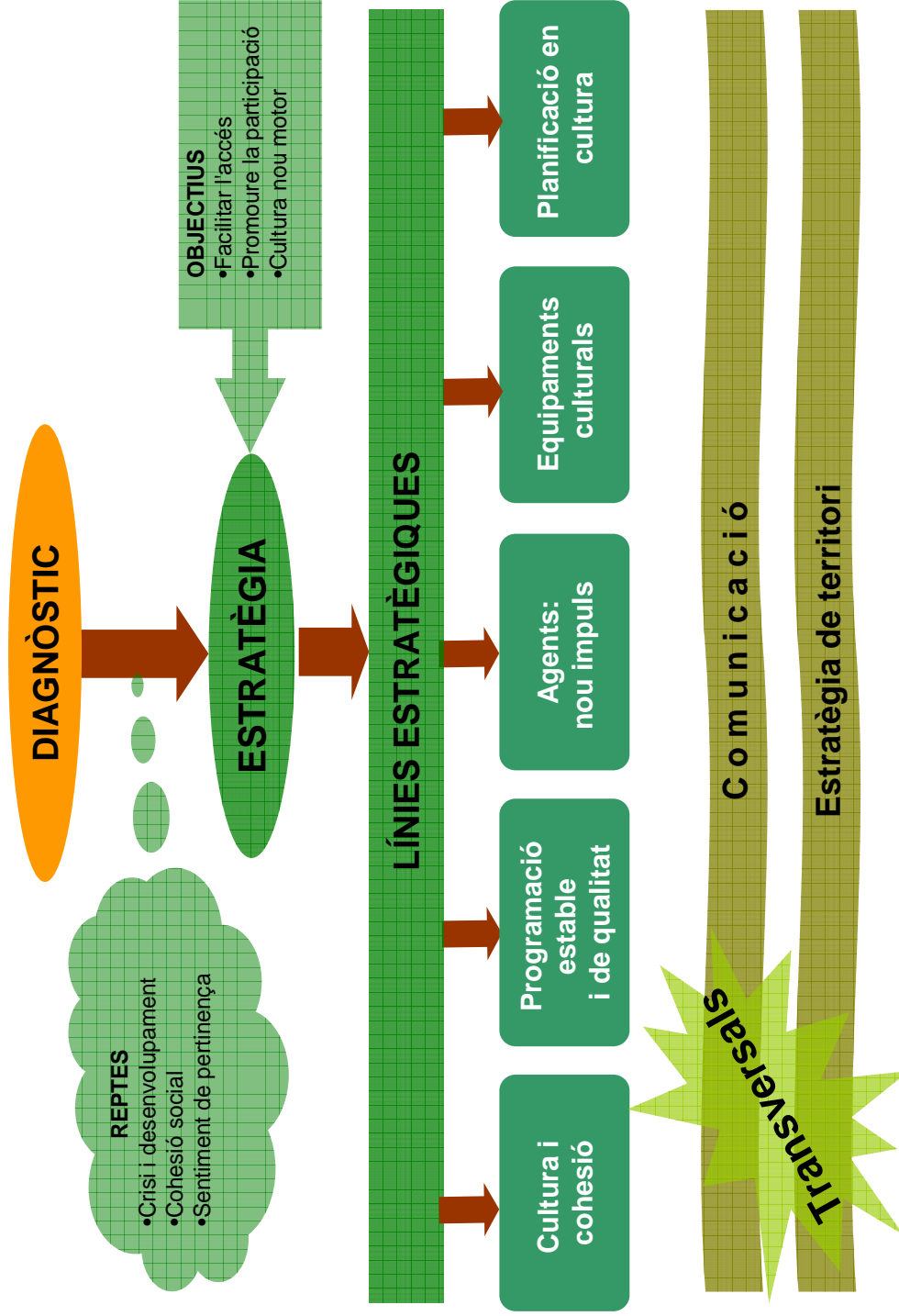
Les propostes de millora de la cultura a Vallirana s'estructuren en cinc línies estratègiques d'actuació i cada una d'elles esta integrada per programes articuladors que es concreten en un seguit d'accions que serveixen d'orientació a possibles intervencions s'han d'anar realitzant. Tanmateix hi ha un conjunt d'aspectes de la política cultural que han de ser presents de manera transversal en tots els eixos anteriors, complementant-los, de manera que estiguin presents en totes i cadascuna de les línies estratègiques proposades.

Així doncs, el Pla recull les cinc línies principals i els dos eixos estratègics següents:

- ✓ Línia estratègica 1.- La cultura com a factor de cohesió social
- ✓ Línia estratègica 2.- Una programació cultural estable i de qualitat
- ✓ Línia estratègica 3.- Els agents: un nou impuls.
- ✓ Línia estratègica 4.- Els equipaments culturals: espais de referència
- ✓ Línia estratègica 5.- La planificació en cultura: instrument de treball

- ✓ Línia transversal.- La comunicació
- ✓ Línia transversal.- El territori

5.2.1.- Estratègia: esquema general

5.2.2.- Línia estratègica 1

La cultura com a factor de cohesió social

Aquesta línia d'actuació té la voluntat de reforçar el vincle de la ciutadania amb la història, l'entorn i l'activitat festiva i cultural de Vallirana per tal d'enfortir i d'aprofundir en la identificació de la ciutadania en la ciutat on viu, millorar l'orgull i reforçar el sentiment de pertinença, afavorint la cohesió social, tant de les persones nascudes o completament integrades a Vallirana com el de les persones nouvingudes.

Projecte: Impulsar el patrimoni com a element identitari

El patrimoni natural i cultural de Vallirana és una riquesa poc coneguda per bona part dels seus habitants. Treballar pel coneixement de la vila i l'entorn facilita i contribueix a enfortir la noció integral de municipi, el sentiment de pertinença i la cohesió de la societat. L'objectiu específic i central d'aquest projecte és per tant, fomentar el sentiment de pertinença a Vallirana a partir del patrimoni i la memòria col·lectiva.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Reforçar i donar un nou impuls a la conservació i difusió el patrimoni: El Centre d'Interpretació de la Masia Molí de Can Batlle.
En la diagnosi s'evidencia que a Vallirana l'activitat vinculada al patrimoni gira fonamentalment a l'entorn d'aquest centre, cal donar-li un nou impuls per tal de que aquest servei articuli el seu camp d'actuació més enllà de l'espai museïtzat i visitable de la Masia Molí i esdevingui el referent en la conservació i difusió del patrimoni cultural, etnològic i natural de la vila.
- ✓ Adequació del serveis de l'arxiu municipal.
Cal que Vallirana disposi de les instal·lacions i dels serveis propis d'Arxiu municipal tant per garantir la conservació de la documentació com per fer-ne difusió i facilitar-ne la consulta. Aquest equipament esdevindrà central en la divulgació i el foment de la recerca de la història, la memòria col·lectiva i el patrimoni valliranenc.
- ✓ Endegar un programa de difusió del patrimoni i la història de Vallirana entre la ciutadania, especialment destinat als nous residents
- ✓ Habilitar un petit espai expositiu a la Masia Molí de Can Batlle, annex al Centre d'Interpretació, destinat a la memòria local i a la difusió del patrimoni de Vallirana,

amb una programació estable d'exposicions que caldria complementar amb xerrades, conferències i altres actes.

- ✓ Potenciar i fomentar la col·laboració entre la Regidoria de Cultura i l'Associació Amics de Vallirana per impulsar conjuntament els projectes i accions vinculats al patrimoni, la història i la memòria col·lectiva de Vallirana per tal de rendibilitzar i compartir recursos, coneixements i experiències.
- ✓ Impulsar l'edició de materials diversos per apropar a la ciutadania al patrimoni cultural local, tant mitjançant contes com llibres o treballs de recerca.
- ✓ Desenvolupar un programa de sensibilització cap el ric patrimoni natural, potenciant l'atractiu paisatgístic de Vallirana i vincular-lo al patrimoni cultural existent.
- ✓ Impulsar el treball conjunt entre la Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme i la Regidoria d'Esports i Cultura per tal de reforçar la col·laboració i elaborar un programa de promoció turística amb productes treballats conjuntament on la cultura i el patrimoni ocupin un lloc destacat.
- ✓ Reforçar el pes de la informació cultural en la recent inaugurada Oficina de Dinamització Turística de Vallirana.
- ✓ Diversificar l'oferta dels itineraris proposats des de l'Oficina de Dinamització Turística de Vallirana posant en valor els indrets vinculats al patrimoni cultural, la vida i la història i l'etnografia local.
- ✓ Senyalitzar els itineraris i rutes proposades i dissenyar material i tríptics explicatius (o qualsevol suport gràfic i en paper)
- ✓ Descobreix Vallirana. Durant un cap de setmana fer una proposta d'itinerari per la vila i el seu entorn (es podria canviar cada any), adreçat fonamentalment a tots els habitants de Vallirana, per anar descobrint i aprofundint en el coneixement dels diferents racons i històries de la vila.
- ✓ Organitzar itineraris guiats o d'autoguiatge pels espais emblemàtics (Capelles, masies...) dels diferents barris i nuclis de població amb la voluntat de mostrar el paper que han tingut en la configuració i la història del municipi. Caldria implicar les associacions de veïns i comunitats de residents, en aquestes activitats per enfortir lligams, la noció integral de municipi i posar en valor i reforçar la memòria col·lectiva.
- ✓ Reforçar l'oferta de materials sobre el patrimoni de Vallirana, preparar dossiers entorn a cadascun del itineraris per ampliar les activitats adreçada a les escoles.
- ✓ Realitzar un programa d'activitats amb les escoles de recuperació d'històries, llegendes i tradicions de Vallirana i del Baix Llobregat. El treball amb el públic escolar

és fonamental de cara a fomentar el coneixement de Vallirana, el seu passat i el seu entorn. En aquest sentit es proposa crear un projecte en el que a través d'activitats extraescolars les persones grans del poble puguin explicar històries de Vallirana, qui hi vivia fa anys, com es vivia, quins eren els oficis, etc.

Projecte: El cicle festiu, element de cohesió social

La festa ha estat des de sempre un espai de cohesió de la comunitat, l'espai d'encontre ciutadà, de lleure, del retrobament... Com s'ha vist, en aquests moments, el calendari festiu és el que estructura l'oferta cultural de Vallirana. La vivència del cicle festiu ha de donar una oportunitat per generar els fonaments d'identificació de tota la població amb uns elements simbòlics comuns i un espai de temps compartit que propiciï els nexes d'unió entre els seus habitants.

L'objectiu específic d'aquest projecte és reforçar el paper del calendari festiu i dels elements de la cultura popular i tradicional de Vallirana per aportar elements de referència compartits i fer del cicle festiu tradicional i popular el punt de trobada de tota la comunitat, un factor d'integració dels nous residents i l'eix vertebrador de la cohesió social.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Consolidar la Comissió de Festes com un espai de participació i de treball conjunt entre els agents. Cal trencar la dinàmica de repetir per inèrcia cada any les mateixes activitats, per trobar una nova forma de treballar en la que el discurs de la festa parteixi de la reflexió comuna i de la corresponsabilitat de tots els membres de la comissió. La Comissió de Festes s'ha de consolidar com l'espai en el que entitats i persones particulars treballin conjuntament amb l'Ajuntament en la definició del model de festa que es vol per Vallirana.
- ✓ Reforçar el caràcter cultural de les activitats en la programació vinculada al calendari festiu.
- ✓ Incorporar elements innovadors en les activitats festives i populars. El conjunt del cicle festiu ha de saber compaginar els aspectes tradicionals que donen sentit de pertinença i arrelament a la població i elements contemporanis que permeten la sintonia amb amplis grups de nous residents. Des del respecte a les tradicions, cal analitzar bé el que es fa ara, mantenir allò que té un sentit viscut per a la ciutadania, actualitzar allò que ha canviat de sentit amb el temps i impulsar noves propostes d'acord amb l'evolució i la configuració de la nova societat valliranenca. La confluència

entre tradició i innovació acostuma a tenir bons resultats i acceptació, donat que amplia la concepció de les festes i per tant atrau a un públic més divers.

- ✓ Foment de la creació local. Cal aprofitar els espais de festa per incorporar-hi els creadors locals no tant sols amb la perspectiva de la seva participació en l'oferta d'activitats de difusió artística sinó també perquè aportin un punt de vista creatiu i artístic en la definició del format de les festes.
- ✓ Explicar als nous residents el cicle festiu de Vallirana. Explicar el sentit de cada festa a les persones que no la coneix i facilitar-ne l'accés i la participació, tant en les festes pròpies de Vallirana, com en les d'abast nacional (Reis, Carnaval o Sant Jordi, ...).
- ✓ Reforçar les activitats de les festes en els barris. Fer dels elements de la cultura tradicional i popular, especialment en les festes de barri, espais d'interrelació cultural, convivència veïnal i integració social, alhora que factor d'acolliment dels nous residents, promovent el seu coneixement, afavorint-ne la pràctica i la participació.
- ✓ Programació infantil dins el cicle festiu. La festa és un element de cohesió social i la programació infantil n'és un accelerador. De fet, les activitats adreçades al públic infantil són les que més solen atraure nous residents. Per tal que les festes de Vallirana siguin un potent element de cohesió social, cal posar èmfasi en les activitats culturals adreçades al públic infantil.
- ✓ Treballar conjuntament amb els centres educatius el sentit i la pràctica de les festes populars, veient-les com a patrimoni heretat, i alhora com un valor del present i del futur compartit.
- ✓ Potenciar els elements de la cultura tradicional i popular. Donat els pocs elements de cultura tradicional i d'imatgeria popular i bestiar que hi ha a Vallirana, on tant sols hi trobem el Drac Apocaleus, convindria treballar amb l'entitat per reforçar la presència d'aquesta figura singular valliranenca en tots els actes festiu i trobar-li un lloc per exposar-lo adequadament i de manera permanent per tal que la població l'anés fent seu com un dels elements simbòlics de la ciutat

Projecte: Facilitar l'accés a la cultura als nous valliranencs i valliranenques

El creixement de població a Vallirana ha estat protagonitzat, majoritàriament, per persones provinents d'altres municipis i de l'àrea metropolitana. La seva integració a les activitats culturals de la vila, així com l'acceptació de propostes d'activitat cultural que puguin fer, són elements que reforcen la cohesió social. L'objectiu específic d'aquest

projecte és el desplegament d'un pla d'acollida per a nous residents com a eina que possibiliti el sentiment de la vila com espai propi de convivència.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Editar un llibret o similar per informar els nous residents i invitar-los a conèixer el municipi, la seva activitat cultural, els serveis que els poden oferir tant l'Ajuntament com les entitats. Es pot incloure en la carpeta que se'ls lliure al moment d'empadronar-se
- ✓ Promoure i facilitar la incorporació dels nous residents a les entitats culturals. Les associacions culturals són espais privilegiats per a l'encontre, la relació, la comunicació i l'intercanvi ciutadà. Poden esdevenir un primer punt de contacte per a molta gent que acaba d'instal·lar-se a viure a la localitat i on poden convergir persones amb orígens, característiques, edats, professions, mitjà social i interessos molt diferents. El conjunt de la comunitat ha de veure aquest potencial integrador i delegar en les entitats una part important de la responsabilitat de fer una societat més cohesionada i harmònica. Cal doncs establir estratègies per incorporar els nous valliranencs i valliranenques a les entitats culturals locals: cal fer arribar un directori d'entitats i la comunicació de les seves activitats a un major nombre de persones, i assegurar-se especialment que s'arribi a la nova ciutadania. A la vegada, les entitats han de fer un esforç per obrir-se a nous públics, adreçar-s'hi de manera especial, atreure'ls a les seves propostes d'acció...
- ✓ Fomentar la implicació dels nous residents amb perfils artístics i intel·lectuals a la quotidianitat de la vida cultural de Vallirana.
- ✓ Parelles culturals. Explorar la possibilitat d'extrapolar el bon funcionament de les parelles lingüístiques que coordina el Serveis Local de Català a la idea de parelles culturals: en la qual persones integrades a les xarxes culturals de la vila facin de voluntàries per realitzar activitats culturals amb persones novingudes. Una evolució d'aquesta proposta seria la creació d'un voluntariat cultural que ajudi a desenvolupar tasques com visites d'escolars a museus, espectacles, etc.
- ✓ Potenciar el paper de l'escola com a plataforma clau de foment de la cultura entre els nous valliranencs i valliranenques, fomentant activitats conjuntes, reforçar el programa de presentació d'entitats a les escoles...

5.2.3.- Línia estratègica 2

Per una programació cultural estable i de qualitat

Vallirana ha de tenir dos pilars d'actuació en totes les seves programacions: la qualitat i la continuïtat. En aquest sentit cal fer de la regularitat i la continuïtat en les programacions culturals un factor clau, trencant amb la sensació d'excepcionalitat, ocasionalitat o puntualitat i afavorint l'adquisició d'hàbits entre el públic: concerts, teatre, dansa, activitats literàries, exposicions d'art i d'història, etc. A la vegada, si es vol atraure el públic i potenciar els artistes locals, cal apostar per l'exigència de la qualitat, com a factor de millora. Per tant l'objectiu fonamental d'aquesta línia estratègica és enfortir el conjunt de la programació cultural municipal millorant quantitativament i qualitativa l'oferta cultural, tant la proposada des de la regidoria de cultura com la realitzada pel teixit associatiu i donar resposta a les aspiracions i necessitats culturals dels seus habitants.

Projecte: Per una programació cultural regular, diversa i de qualitat

A Vallirana, en aquests moments i després del redimensionament de l'oferta cultural per manca de recursos, ja hem vist com la programació es concentra bàsicament al voltant del calendari festiu i gira a l'entorn de l'àmbit de formació (Escola de Música i Tallers d'Art i Cultura de la Masia Molí fonamentalment).

Cal doncs fer un esforç per consolidar una programació cultural regular, al marge del cicle festiu, on hi tingui cabuda les diferents formes d'expressió: teatre, música, dansa, audiovisual, fotogràfica, plàstica, lectura i escriptura, cultura tradicional, patrimoni,... Per tant, fora bo intentar recuperar cicles i programes que funcionaven i que es van deixar de fer per manca de recursos : Programació anual de concerts a la Masia, exposicions, xerrades, Tot l'Estiu, Bibliopiscina,... es tracta de desplegar la programació cultural a fi de que sigui més completa, extensa, de qualitat i estable al llarg de l'any.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Per una programació estable.- La regularitat i continuïtat en la programació cultural fomenta l'hàbit d'assistir a les activitats alhora que facilita la comunicació ja que la ciutadania coneix la periodicitat de les activitats (cada setmana, al principi de mes, una vegada al trimestre,...) que tenen lloc a la vila. Cal per tant, que la regidoria de cultura, lideri el disseny i la gestió d'una programació cultural estable, que combini les activitats proposades per l'Ajuntament amb les de les entitats culturals locals, les

propostes professionals amb les amateurs i que tingui en compte els circuits de difusió cultural supramunicipals (Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, ...).

- ✓ En el context de crisi actual s'haurà de fer un esforç en la gestió, s'haurà de reflexionar per prioritzar serveis i activitats i concentrar els recursos i esforços en aquelles línies d'acció que estiguin més alineades amb el projecte cultural de la ciutat i els seus objectius. D'aquesta manera es podrà mantenir la qualitat dels projectes i la seva visibilitat.
- ✓ Desenvolupar un Pla de patrocini de suport a activitats culturals destacades. La crisi econòmica amb la reducció d'ingressos dels ajuntaments han portat a una reducció significativa dels recursos econòmics dedicats al sosteniment de pràctiques culturals per tant, en l'actual conjuntura caldrà pensar en sistemes de finançament més diversificats amb fórmules de patrocini i mecenatge (micromecenatge o crowdfunding) que permetin el sosteniment i l'accessibilitat d'iniciatives culturals locals alhora que són un recurs fonamental per augmentar el compromís dels ciutadans amb la cultura.
- ✓ L'Ajuntament ha d'estar molt atent als fenòmens emergents i ha de saber trobar els interlocutors necessaris per dur a terme projectes innovadors, revisant i replantejant les polítiques culturals per incorporar-hi nous valors i objectius en sintonia amb els nous contextos.
- ✓ Programació conjunta. Cal avançar cap a la planificació de la programació i de les activitats de forma conjunta entre diferents àrees de l'Ajuntament (cultura, joventut, comunicació, participació...), el ric i dinàmic teixit associatiu local i altres agents actius al territori. Només amb la confluència d'esforços es podrà gaudir d'una oferta cultural més rica, atractiva i estable al municipi, alhora que capaç d'afrontar els nous reptes i donar resposta a les noves necessitats culturals i socials de la població.
- ✓ Diversificar la programació i enfortir els sectors de la cultura menys presents en la programació cultural de Vallirana:
 - Arts escènicomusicals: teatre, música, dansa.Donat la manca d'espais municipals idonis per a la difusió de l'activitat escènicomusical, la regidoria ha d'estrènyer els lligams i la col·laboració amb el Casino Valliranenc i el Patronat Parroquial per poder utilitzar els seus espais de forma més intensiva i poder augmentar la programació. Per altra banda, seria convenient un millor aprofitament dels espais públics (l'Era del Museu Molí, places,

parcs...), per poder-hi programar amb regularitat actuacions de petit format, quan fa bon temps.

Combinar programació escènica professional amb amateur, diversificar l'oferta cultural en aquest àmbit amb activitats de teatre, dansa, titelles, màgia , circ, concerts i sobretot dedicar un pes important a la programació familiar.

La música és un dels àmbits que Vallirana hauria de reforçar: Caldria implicar l'Escola de Música tant en la gestió com en la programació i difusió musical a la vila: afavorir la creació de bandes i grups de música local, impulsar el buc d'assaig de l'antic Casal de Joves com espai d'assaig per afavorir la consolidació de grups de música, establir un programa conjunt entre la Regidoria de Joventut i la de Cultura per intensificar les propostes musicals adreçades a la joventut, donar més presència als grups locals en les festes de Vallirana i dels seus barris i nuclis...

- o Arts plàstiques i visuals. Cinema.

Fins aquest moment, tot i que gestionat des de la Regidoria, bona part de la programació d'exposicions ha estat fruit de les iniciatives puntuals de les entitats. Cal enfortir i planificar un programa estable d'exposicions al servei dels objectius culturals del municipi. Un programa que combini exposicions d'artistes plàstics, forans i locals amb altres exposicions d'interès públic que vinguin de fora, aprofitant els circuits de suport existents per part de la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. Seria convenient definir un sistema d'espais expositius (espai expositiu de La Masia Molí, vestíbul i passadissos ..) que comptaria amb diferents nivells i funcions amb la finalitat d'aplicar certa especialització dels espais i contribuir a constituir una xarxa reconeixible, per part de la ciutadania: un espai per acollir les exposicions d'art contemporani, diversificant els formats artístics exposats (pintura, escultura, gravat, fotografia, instal·lació, videoart, etc.) un espai per a exposicions de format mitjà i d'artistes locals destacats i finalment un espai per a les exposicions sobre temes històrics, patrimonials, socials, educatius...

Pel que fa al cinema, a banda de les sessions puntuals que promou la regidoria de Joventut per festes, caldria donar suport a iniciatives que promoguin el cinema d'autor, la versió original, el cinefòrum de manera continuada al llarg de l'any.

Pel disseny d'aquesta programació regular s'hauria de comptar amb la participació del actiu teixit associatiu valliranenc en aquest àmbit (Cercle Artístic de Vallirana, Associació fotogràfica de Vallirana) i la col·laboració d'altres àrees de l'Ajuntament, especialment cal treballar amb educació per implicar les escoles.

- Lectura pública, llengua i literatura

Tot i que Vallirana no compta amb l'espai ni l'equipament que marquen els estàndards, l'activitat vinculada a la lectura pública, la difusió del coneixement i la cultura de proximitat s'ha d'impulsar: trobar una ubicació idònia per poder programar de forma estable les Hores del conte per infants, propiciar la coordinació i la programació conjunta amb entitats i serveis municipals (Servei Local de Català, Amics de Vallirana, Cercle artístic de Vallirana, grups de lectura...) de cicles de difusió del coneixement amb continguts socials, culturals, històrics, científic-tècnics, etc., recuperar el programa de la Bibliopiscina

Valorar donar un nou impuls als Premis Literaris Vila de Vallirana per tal de que esdevinguin un projecte cultural central de la vila implicant a tots els agents culturals locals en el disseny d'una programació complementaria al certamen, duent a terme un projecte conjunt de tots els sectors de la ciutat en el que cadascun d'ells contribuiria des del seu format, impulsant la innovació i la creativitat.

- Patrimoni i cultura tradicional i popular

Com ja s'ha esmentat, Vallirana té pendent organitzar i ubicar en condicions els serveis d'arxiu municipal. Tanmateix cal impulsar la difusió i el coneixement (tal com ja s'ha esmentat en la línia estratègica anterior) del patrimoni local mitjançant la programació d'un cicle de conferències elaborat conjuntament amb les entitats locals vinculades a aquest àmbit sobre temes relacionats amb història, la memòria, l'entorn natural, el patrimoni cultural i documental.... Fora bo impulsar la recerca en aquest àmbit, implicar a les escoles, crear un premi, publicar els treballs donant continuïtat i promovent el coneixement de la història i el patrimoni local.

- ✓ Impulsar la participació en els diferents barris i nuclis de població de Vallirana i iniciar un treball amb les associacions de veïns existents per tal de planificar l'acció cultural en cadascun d'ells. En aquesta línia caldria recuperar, quan sigui viable, els *Balls a les Urbanitzacions*, en el marc de les activitats descentralitzades del programa Tot l'Estiu, potenciar la presència d'activitats culturals en la programació de les festes de cada barri, impulsar activitats i programes itinerants, descentralitzats.
- ✓ Consolidar els treballs de cooperació amb els municipis veïns, impulsats per la regidoria de Cultura l'any 2012, i engegar projectes conjunts que reforcin la programació cultural en el diferents municipis amb propostes itinerants, d'intercanvi...

Projecte: Incrementar i diversificar el públic: infància i joventut

Incrementar l'assistència del conjunt de la població a l'oferta cultural existent tant provenint de l'Ajuntament com de les entitats. Cal que més ciutadania i sobretot aquella que fins ara no participa de la vida cultural de Vallirana comenci a interessar-se i implicar-se. Una situació comuna a molts municipis és que sempre participa la mateixa gent, les mateixes entitats. Cal treballar amb estratègies noves que trenquin aquestes dinàmiques que incrementin i diversifiquin el públic als serveis, programes, activitats i equipaments culturals municipals.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Recollir dades de les persones que utilitzen els serveis culturals però també de les que no en fan ús, per conèixer millor els seus perfils, interessos, necessitats, la valoració que fan dels serveis culturals... Això permetrà plantejar l'oferta cultural més adequadament orientant les activitats cap a aquestes necessitats i expectatives, definint uns serveis culturals adreçats a tota la comunitat o, si més no, a una part més amplia que no pas el sector, sovint minoritari, que conforma el públic habitual de la cultura al municipi. D'aquesta manera es podrà diferenciar i distingir dues tipologies de propostes complementàries:
 - Propostes adreçades a públics amb interessos específics per potenciar els hàbits culturals.
 - Propostes de gran participació ciutadana: per afavorir les relacions transversals, les oportunitats de nous contactes i les primeres experiències.
- ✓ Incorporació de la dimensió de ciutat en el disseny d'activitats. Moltes de les activitats que les entitats realitzen tot i que es fan amb la idea de que hi pugui participar tothom, pel seu disseny i per tradició s'acaben dirigint a una tipologia de públic en concret: la gent de l'entorn de l'entitat que organitza l'activitat. Cal, per tant, donar suport a aquelles entitats i activitats que busquen l'obertura a la societat i la implicació d'àmplies capes de població.
- ✓ Programació infantil i familiar de qualitat. El diagnòstic realitzat ha posat de manifest la importància a nivell poblacional que tenen a Vallirana les famílies amb fills petits. Ajuntament i entitats culturals han d'incrementar les activitats orientades al públic infantil i familiar i donat que els recursos són escassos, cal prioritzar la programació en aquest sentit ja que centrar els esforços en els més joves és una manera d'apostar estratègicament de cara al futur, en tant que es sensibilitza als més petits en les pràctiques i el consum cultural i alhora és una bona forma d'avançar en la línia de la

cohesió i la integració de famílies nouvingudes al municipi. Plantejar un programa conjunt i coordinat d'activitat destinada als més petits, sota el paraigua d'un projecte global ("Vallirana infants", "Valli Kids", "Vall Canalla"...) es podrien unificar activitats diverses enfocades a nens, i incloure una programació escènica estable a nivell familiar (titelles, màgia, circ...)

- ✓ Programació jove. Aquest és un altre segment de públic que cal potenciar a l'hora d'elaborar la programació. Conjuntament amb la Regidoria de Joventut cal treballar en el disseny d'una programació cultural amb propostes específicament adreçades a la joventut (concerts, DJ, sessions de cinema...)
- ✓ Cultura i centres educatius. Enfortir els lligams entre la Regidoria de Cultura i la d'Educació per tal de que les escoles i instituts de Vallirana siguin part activa en el desenvolupament cultural dels infants, creant interès per seguir gaudint i aprenent més enllà del context escolar. Desvetllar l'interès per determinades experiències culturals de l'entorn on viuen els alumnes a través d'accions educatives internes o d'assistència a pràctiques externes al centre educatiu (visitant els equipaments culturals locals, espectacles, exposicions, conferències...), en definitiva es tracta d'ampliar els programes de sensibilització cultural (música, arts visuals i escèniques, etc.) a les escoles (CEIP) i a l'institut (IES). Valorar la possibilitat d'incorporar-se a circuits i programes supramunicipals (Flipart, Anem al teatre...) amb a voluntat de treballar per garantir l'accés dels infants i joves a una oferta cultural i artística de qualitat.
- ✓ Polítiques de preus i abonaments. A mesura que la programació estable i regular es vagi consolidant fora bo començar a dissenya un pla de polítiques de preus i abonaments amb l'objectiu d'incrementar l'accessibilitat, neutralitzant i minimitzant les barreres econòmiques per a la practica cultural. Segmentar públics i establir preus amb descomptes per a col·lectius específics (joves, aturats, gent gran) i abonaments pels espectacles de caràcter familiar o fent paquets (de temporada, de dos 0 o tres espectacles...)

Projecte: Formació diversificada i foment de la creació

Una de les forteses de l'activitat cultural de Vallirana rau en l'oferta formativa de l'Escola de Música i la dels Tallers d'art i cultura a la Masia Molí de Can Batlle, tanmateix cal incidir en la diversificació, ampliant l'aposta formativa alhora que introduir nous instruments de desenvolupament de les capacitats creatives.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Política formativa diversificant disciplines. De l'Escola de Música a Centre de les Arts. A partir d'un projecte consolidat com l'Escola de la Música cal plantejar un nou pas cap a un Centre de les Arts. Evidentment mantenint el pes de l'Escola de Música però ampliant el concepte per oferir formació en més disciplines artístiques. A llarg termini caldria un equipament on poder desenvolupar les potencialitats que tindria com a Centre de les Arts. Un espai on combinar ofertes de caràcter reglat i d'altres de caràcter més lúdic (tallers). Tanmateix i a mitjà termini es proposa unificar (la gestionada per Cultura i la gestionada per Joventut) i ampliar (dansa i arts del moviment, arts escèniques, fotografia, arts multimedia...) l'actual oferta formativa i presentar-la com a proposta conjunta del Centre de les Arts. Aquest programa es podria comptar amb algunes accions descentralitzades adreçades a la població dels nuclis i barris més allunyats del centre : per exemple desenvolupar programes de sensibilització o iniciació a la música als barris i nuclis de població dispersos, centrant la formació instrumental a l'escola de música. Per altra banda, caldria implicar-hi els col·lectius o artistes locals (grups de teatre, pintors, fotògrafs, etc.).
- ✓ A Vallirana trobem iniciatives que fomenten la creació, però es centren exclusivament en premis i concursos (Cartell de Festa Major, de punts de llibre, de fotografia, Premi literari...), cal però establir més mecanismes i instruments per permetre un desenvolupament ple de la capacitat creatives i expressiva de la població. Els artistes i creadors locals han de poder trobar, de manera estable, espais que els permeti dur a terme els seus projectes (tallers, espais per assaig, bucs musicals), s'ha de fomentar les coproduccions i treballs conjunts, el treball interdisciplinari entre artistes de sectors diferents, donar suport a la professionalització de qui tingui la vocació i la qualitat per fer-ho....

5.2.4.- Línia estratègica 3

Els agents: un nou impuls

La majoria de les propostes que es presenten en aquest Pla només seran efectives si tots els agents implicats de Vallirana polítics, tècnics, entitats... se les fan seves i fan un esforç per aplicar-les. Només amb la confluència d'esforços es podrà gaudir d'una oferta cultural més rica, atractiva i estable al municipi. Els objectius d'aquesta línia estratègica son : millorar les relacions de col·laboració i entesa entre els agents culturals per tal de treballar per objectius comuns, afavorir la participació de la ciutadania i dels agents culturals en la política cultural local i contribuir a la renovació del moviment associatiu per tal que pugui afrontar els reptes actuals de la societat valliranenca.

Projecte: Cultura, projecte comú

La implementació del Pla d'Acció Cultural de Vallirana representa un bon moment per iniciar un treball conjunt i de col·laboració que permeti construir un nou model de relació entre les associacions i l'Ajuntament entès com un projecte col·lectiu i volgudament compartit, amb una reformulació dels mètodes tradicionals de funcionament, amb objectius que han de convergir en horitzons comuns, tot i respectant el funcionament, les estratègies i els mètodes de treball de cada un dels agents.

Proposta d'accions de futur:

Augmentar la confiança per generar el respecte entre els diversos agents i poder treballar de manera conjunta amb la implicació de totes les parts en projectes d'interès general local. Es tracta doncs, d'iniciar un camí a llarg termini per establir relacions sòlides, fiables i basades en la transparència que vinculin a les entitats i a l'administració

- ✓ Reforçar la corresponsabilitat entre els agents. Per corresponsabilització s'entén una manera de treballar on totes les parts tenen responsabilitats i obligacions respecte un projecte i aporta una implicació major entre els diferents actors on tots se senten participants d'un objectiu comú i on cada part pot aportar alguna cosa tant pel que fa a activitats, als costos, a la programació, a recursos materials, etc. La corresponsabilitat entre l'Ajuntament i els altres agents culturals ha de ser la fórmula de treball predominant en l'elaboració de les activitats, en l'ús dels equipaments i en el foment de nous projectes compartits.
- ✓ Cal establir un projecte comú amb objectius consensuats i compartits. Com hem vist, l'Ajuntament i teixit associatiu són els pilars de la dinamització social i cultural de Vallirana. Ambdós agents treballen en la gestió i desenvolupament de nombroses

activitats i programes, tanmateix manca un projecte comú, un projecte compartit de ciutat que beneficiï tota la ciutadania amb objectius clars, consensuats i en el qual la corresponsabilitat per dur-lo a terme esdevingui la fórmula de treball amb la voluntat clara de sumar energies. La reflexió, la planificació de la programació i de les activitats s'ha de fer conjuntament i s'ha de fer front els nous reptes donant resposta a les noves necessitats culturals i socials de la població.

- ✓ Treball per objectius. Cal fer un nou plantejament en el desenvolupament de projectes vinculats a les activitats culturals i al calendari festiu de la vila. En aquest sentit es recomana la fixació d'objectius clars i valorables en cadascun dels projectes. D'aquesta forma es podrà avaluar el seu desenvolupament i orientar les noves edicions.
- ✓ Cal encarar una reformulació en els plantejaments de les programació i activitats amb el plantejament del treball per projectes que es fonamenta en objectius específics i metes a curt termini. Aquesta visió per projectes facilita un treball més interconnectat i en xarxa, s'eviten duplicitats, es creen sinèrgies i noves relacions que permeten oferir al ciutadà un conjunt de serveis i oportunitats més complet i global. El treball per projectes es fonamenten en la transversalitat (no es treballa exclusivament des de visons sectorials i tancades) i la col·laboració i cooperació entre els agents. Així doncs, treballar per projectes implica tres coses importants: l'establiment d'uns objectius clars, la realització d'un seguit d'activitats i l'avaluació i impacte social de les iniciatives.
- ✓ Banc de recursos compartits. Per tal de promoure i difondre la cultura de la col·laboració, del treball conjunt entre els agents seria bo posar en marxa un Banc de recursos compartits amb l'objectiu d'optimitzar i treure el màxim rendiment dels recursos i materials tant municipals com associatius. Es tracta de posar els diversos materials susceptibles de ser cedits (material informàtic, audiovisual i de so, mobiliari, tanques, tarimes, vehicles...) a disposició per facilitar-ne l'ús per part de les associacions i altres agents dinamitzadors de l'activitat cultural al municipi. Pel que fa al format, es tractaria d'un espai annexat al web municipal (a l'apartat "Entitats"), de fàcil accés, on es visualitzarien tots els recursos, amb la transparència suficient per mostrar els requisits, la disponibilitat i la disposició de cada servei en tot moment

Projecte: Espais de participació i coordinació

Aquest projecte està en sintonia amb el Pla de Participació de Vallirana, elaborat el 2013, amb una clara voluntat de promoure la participació ciutadana en els afers de la vila. La participació de les entitats i de la ciutadania en la presa de decisions enriqueix la vida cultural local. La participació entesa com un mecanisme de definició de prioritats i d'exercici de la corresponsabilitat, ha d'estar contemplada tant en la planificació estratègica com en el dia a dia de la política cultural de Vallirana. La cultura és un àmbit avesat a la participació ciutadana: hi ha un clar protagonisme de la ciutadania i de les entitats en la realitat cultural de Vallirana. En aquest sentit, l'Ajuntament ha de ser tan capaç de liderar processos, com de cedir protagonismes i a l'hora d'establir mecanismes de relació amb entitats i ciutadania que siguin participatius i equitatius.

L'objectiu d'aquest projecte és articular, des de l'àmbit de la cultura, espais estables de relació i de treball conjunt i de coordinació, corresponsabilitat i convivència entre els diferents agents culturals. L'Ajuntament entén que la participació de les entitats i agents actius en la vida pública de la localitat és un guany que genera riquesa per al conjunt de la població. Al mateix temps, les entitats en sortiran reforçades i milloraran la seva capacitat d'acció sobre la ciutadania ja que es replantejaran objectius i maneres de funcionar.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Crear el Consell de Cultura. En aquests moments, l'espai d'encaix del treball conjunt entre la regidoria de cultura, les entitats, i altres agents actius sorgit a partir de les reunions mensuals establertes és la Comissió de Festa Major. Cal seguir treballant en aquesta línia i enfortir aquestes estructures, consolidar-les oferint espais de participació estables i generant dinàmiques d'intercanvi i cooperació entre els diferents actors, provocant complicitats i impulsant el treball conjunt en projectes. S'haurà d'anar treballant en la Creació d'un consell de Cultura que funcioni com a organisme de definició de la política cultural a desenvolupar a Vallirana, com a taula de coordinació, participació i intercanvi entre tots els agents que d'una manera o altra intervenen en la realitat cultural de Vallirana (Ajuntament, entitats, col·lectius no registrats, creadors/es, persones a títol individual, artistes, professors, responsables d'equipaments i activitats, joves...). Per dur a terme una activitat eficient cal establir un sistema que permeti tractar totes les qüestions, necessitats i debats que sorgeixen en l'àmbit cultural a Vallirana i per tant es proposa que sota el paraigües del Consell de Cultura s'organitzin diferents Comissions de treball (com l'actual Comissió de Festes) Caldria establir una dinàmica de treball continuada en cadascuna de les Comissions

amb objectius i projectes específics. Inicialment se'n podrien impulsar dues: una que proseguiria i aprofundiria en el treball de la Comissió de Festes actual i una altra per la coordinació i programació de l'activitat cultural estable. Una altra tasca que hauria d'assumir el Consell o treballar-la en una de les seves Comissions, és el seguiment d'aquest Pla d'Acció Cultural de Vallirana, vetllant pel l'assoliment dels objectius i per la coordinació entre entitats i ajuntament.

- ✓ Espais de treball transversals. Crear i consolidar els espais estables de treball transversals en la mateixa regidoria de Cultura i amb altres regidories i àrees de l'Ajuntament. Les possibles comissions i/o taules transversals està desenvolupades mes endavant.
- ✓ Coordinadora d'entitats Un moviment associatiu cultural fort ha de tenir espais de relació i d'intercanvi entre entitats però també ha de buscar la realització d'activitats conjuntes i de cooperació mútua. I això hauria de poder-ho fer sense la tutela de l'Ajuntament, creant espais i moments propis. En aquest sentit, s'hauria de fomentar la creació d'una coordinadora d'entitats culturals com a espai de reflexió, de relació, coordinació i debat entre associacions i d'interlocució amb l'Ajuntament. Les reunions mensuals de l'Ajuntament amb les entitats han representat un primer pas i facilitaran la creació d'aquesta estructura. La funció aglutinadora d'aquests ens, hauria d'afavorir la coordinació interna, la presa de decisions, les propostes que presenten a l'Ajuntament, etc. Per a l'Ajuntament representaria tenir un interlocutor únic a l'hora de dialogar. Això permetrà una relació estable i constant entre l'Ajuntament i el conjunt de les entitats.
- ✓ Repensar els criteris d'atorgament de subvencions (o afegir-ne de nous) Calen criteris públics, transparents i objectius, i que gaudeixin del màxim consens possible. A més, i des d'un punt de vista qualitatiu, s'hauria de valorar més la qualitat del servei o producte, la rendibilitat (social, cultural i econòmica) o el caràcter innovador dels projectes, així com la satisfacció d'objectius o el seu interès o utilitat públics. Cal elaborar noves bases de subvencions en les que es tingui en compte els eixos estratègics del municipi i la voluntat d'intervenir en la cultura local amb nous criteris a fi de diferenciar, jerarquitzar i en definitiva, de prioritzar els projectes. No tots els projectes tenen el mateix valor (públic) ni responen als mateixos estàndards de qualitat. Prioritzar esdevé una necessitat: prioritzar el suport a aquelles entitats que presenten projectes innovadors, integradors i concordants amb l'esperit del Pla d'Acció Cultural, prioritzar els projectes que impliquin diverses entitats que s'hagin ajuntat per

col·laborar, prioritzar el suport a aquelles projectes que impliquin la totalitat del municipi...

- ✓ Establiment de formes de suport alternatives a la clàssica subvenció com l'establiment de convenis, la col·laboració basada en l'elaboració de projectes i l'afavoriment d'aquelles iniciatives que impliquin la participació de la població i la comunicació entre sectors i grups socials diferenciats. Caldria acabar, d'aquesta manera, amb la subvenció genèrica i en canvi aportar fons públics a idees o projectes concrets i que no es repeteixin, de manera necessària, en el temps. Donar prioritat a l'establiment de convenis amb les entitats per garantir la continuïtat i la visibilitat dels projectes que proposen. L'Ajuntament ha de promoure acords vinculants que vagin més enllà de les subvencions anuals i establir uns convenis de cooperació amb les associacions que ho desitgin; en els quals es defineixin uns objectius culturals, unes accions a desenvolupar, uns acords econòmics, uns terminis d'execució, etc. Aquests convenis han de poder ser signats per períodes de temps coherents amb els objectius i les activitats, i anar, si cal, més enllà del termini anual. El fet de signar els convenis s'ha d'acompanyar d'un procés d'avaluació que es centri, d'entrada, en l'assoliment dels objectius i, posteriorment, en el desenvolupament de l'activitat o la mesura de la despesa econòmica. És important que, a poc a poc, la majoria d'entitats firmin convenis amb l'Ajuntament i es deixi la fórmula de la subvenció per situacions concretes, especials, espontànies o molt limitades en el temps.

Projecte: Reforçar el teixit associatiu local

Aquest projecte es proposa com a objectiu general incrementar el capital social de Vallirana, que es tradueix en unes associacions capaces d'incidir de manera dinàmica en la vida del municipi, a partir de la capacitat de cooperació que es tradueix en projectes ben elaborats i l'establiment de vincles fermes i duradors entre els diferents agents implicats. Per això cal un nou impuls al teixit cultural, promovent mecanismes per reforçar-lo (afavorir renovació, la formació, cessió d'espais,...).

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Cessió d'espais per facilitar que totes les entitats tinguin accés a espais de reunió i trobada. Caldria planificar les necessitats i crear un inventari d'espais disponibles per a les entitats amb diferents nivells d'ús i amb les condicions específiques d'accés i d'utilització:

- Espais de secretaria encara que compartida, on poder rebre la correspondència, guardar la documentació, atendre el públic, fer petites reunions, etc.
- Espais d'ús puntual per a una reunió, assemblea, curs, xerrada, etc. És un espai d'activitat interna o pública.
- Espais d'activitat continuada en un període de temps, per activitats de preparació o de difusió cultural. És un espai d'activitat interna o pública.
- Espais fixos per a magatzem

Paral·lelament s'hauria d'establir i posar en marxa per un sistema de gestió i reserva de sales amb una graella de sales i horaris disponibles que es podria gestionar des de l'espai web municipal.

- ✓ Formació i empoderament associatiu. Dissenyar un pla de formació associativa que millori les capacitats conceptuals i de gestió de les associacions culturals. Cal donar resposta a una de les principals mancances de les associacions: la formació específica i de qualitat adreçada a les persones que tiren endavant, dia a dia, els projectes de les entitats. A tal fi, l'Ajuntament ha d'establir un programa de formació bàsica, que els doni els conceptes i els instruments bàsics. Proponem activitats formatives (gestió comptable, els aspectes legals, el disseny dels projectes, l'ús de les noves tecnologies, l'elaboració de plans de difusió i comunicació...) que siguin accessibles i diversificades acotant els formats a fi d'adaptar-los a les necessitats. Es podria oferir, per una banda, formació continuada, formació sectorial adreçada específicament a entitats que treballin en un àmbit concret i que, per tant, requereixin uns coneixements tècnics acotats i tinguin problemàtiques i reptes en comú i formació a mida adaptada a realitats concretes, a petició de diverses entitats. Aquestes accions contribuiran al empoderament associatiu, enfortint les seves capacitats i seu potencial. En aquesta proposta formativa, entesa com un recurs més al servei de les associacions, cal comptar amb la participació de les entitats en la formulació del programa, el calendari, agenda etc. Segons l'especificitat dels temes, la proposta formativa pot ser duta a terme conjuntament amb altres municipis, integrant-se en el programa de serveis compartits amb localitats veïnes que està iniciant l'Ajuntament de Vallirana.
- ✓ El tercer sector és excessivament dependent dels pressupostos públics. Aquest model de finançament basat en excés en el diner públic és perillós, en la mesura que pot

posar en entredit la independència i el dinamisme del sector. Així doncs, el teixit associatiu hauria de fer un esforç i apostar de forma decidida per la diversificació de les fonts de finançament que al mateix temps faria disminuir la vulnerabilitat davant de possibles retallades pressupostàries o canvis de rumb de les polítiques.

- ✓ Impulsar les entitats de nova creació amb projectes més ambiciosos i innovadors i fomentar la pertinença associativa, sobretot de la població més jove i de recent arribada. Tal i com planteja l'estratègia del Pla de Participació de Vallirana cal treballar per a la creació dels Consells de Barri com una eina que faciliti l'equilibri territorial al municipi.
- ✓ Actualització i modernització de les entitats culturals Com hem vist moltes entitats culturals de Vallirana compten amb una llarga tradició tanmateix algunes d'elles no tenen una base social prou representativa i pateixen d'un baix relleu generacional. Per altra banda, moltes d'aquestes entitats mantenen algunes activitats regulars que "sempre han dut a terme" encara que moltes d'elles resulten poc atractives per a les noves generacions. Per tant cal l'obertura social de les entitats, és fonamental l'actualització i la modernització de les seves activitats en termes artístics, culturals, de discurs. Cal afavorir la recerca, potenciar les barreges, la innovació, l'obertura, la creativitat aplicada a la tradició, afavorir relectures, en clau contemporànies dels elements de la cultura tradicional. Això, facilitaria el relleu generacional en tant que les entitats s'obririen i col·laborarien en nous plantejaments i en noves activitats. En aquesta línia, seria necessari impulsar el treball per projectes entre diferents entitats (de joves, de cultura tradicional..), fomentar la col·laboració, la transversalitat entre els agents.
- ✓ Seguir treballant en la línia de col·laboració amb el teixit associatiu local en la gestió i corresponsabilització de serveis i programes culturals. L'Ajuntament hi ha de veure un potencial, no només de gestió, sinó de participació ciutadana en els afers públics.

5.2.5.- Línia estratègica 4

La xarxa d'equipaments culturals.

La crisi econòmica ha suposat una reducció dels recursos públics destinats a la cultura. Des d'aquesta perspectiva, cal tenir en compte que l'oferta cultural ha sofert un fort redimensionament i també hi ha hagut un fre significatiu en la inversió en infraestructures culturals. Tanmateix cal fer una bona planificació d'inversions i un bon dibuix final dels equipaments que necessita Vallirana, al mateix temps que aconseguir el recolzament econòmic d'altres administracions per poder fer front a aquestes inversions. Aquesta planificació i dibuix final té l'objectiu de guiar les passes a seguir a curt, mitjà i llarg termini, de manera que tota nova inversió tingui sentit en un horitzó final. Precisament, per tal de treballar amb aquest horitzó temporal es proposa una doble tasca: de millora, adequació i optimitzar els usos dels espais i equipaments culturals existents a Vallirana i de dotació en nous equipaments culturals (a mig / llarg termini) per poder assolir els estàndards de serveis corresponents a les dimensions i realitat social Vallirana.

Projecte: Optimitzar els usos dels equipaments culturals actuals.

Com s'apuntava al diagnòstic, el parc d'equipaments culturals de Vallirana presenta importants mancances i necessitats de millora i condicionament. En la situació actual en la qual els ajuntaments estan sotmesos a reajustaments constants de pressupost i on és difícil preveure la construcció d'equipaments nous cal treure el màxim rendiment dels espais dels que es disposa, cal adequar-los als seus usos presents i futurs, buscar estratègies que permetin augmentar-ne l'ús i fer-los més accessibles a la ciutadania.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ Estudiar replantejar els acords amb el Casino per permetre una relació més estable i favorable entre ambdós agents (Ajuntament i entitat) per tal d'afavorir una programació regular alhora que aquest equipament es consolida com l'espai de referència per a la difusió de les arts escèniques i musicals al municipi. Aquest acord, també hauria de contemplar els arranjaments necessaris i l'adequació de l'espai a la normativa. (Podeu consultar: Equipaments escènics: l'acord entre ajuntaments i entitats. Diputació de Barcelona, 2008²³)

²³ http://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=249e778e-0935-41aa-92cf-66dbc1e6c86c&groupId=326398

- ✓ Valorar la possibilitat d'establir un acord amb el Patronat Parroquial pel qual aquest equipament pogués integrar-se de forma permanent a la xarxa d'equipaments culturals municipals de manera que la Regidoria pogués comptar amb un espai per a programacions de petit i mitjà format. Per l'establiment d'aquest acord cal que Ajuntament i el Patronat expressin les seves necessitats, voluntats i possibilitats (manca d'espais, manca de recursos per costejar reforma i manteniment...) (Podeu consultar: Equipaments escènics: l'acord entre ajuntaments i entitats. Diputació de Barcelona, 2008²⁴)
- ✓ Manteniment dels equipaments culturals. Alguns dels espais culturals de titularitat municipal actualment en ús, precisen intrevencions en manteniment, no es tracta de grans inversions, sinó d'un mínim condicionament per oferir espais de qualitat i permetre el desenvolupament idoni de les activitats i programes.
- ✓ Realitzar les adequacions infraestructurals necessàries per facilitar l'accés fora de les hores d'obertura de la Masia Molí, tant per a l'organització i difusió de les activitats i programes (espai expositiu, sala polivalent...) com per a l'ús de les entitats (sales de reunions, despatxos...). Caldria estudiar especialment l'utilització dels accessos directes a la planta soterrani sense haver d'obrir o passar per tot el centre, el que permetria una utilització més intensiva (caps de setmana, vespres) de l'espai polivalent i de la sala d'exposicions per a la difusió. Per altra banda, i pel que fa a l'ús responsable dels espais per part de les associacions i sense representar un sobre cost per a l'Ajuntament es podria implementar el sistema d'entrada amb de targetes magnètiques (veure exemple al Centre de Cultura Popular i Tradicional La Troca a la Fàbrica de les Arts Roca Umbert de Granollers).
- ✓ Instruments de gestió. Caldria que des de la Regidoria i comptant amb el suport dels serveis tècnics de l'Ajuntament es treballés en l'elaboració del Reglament d'Usos dels Equipaments Culturals on s'establissin les normes, criteris i procediments d'ús i cessió d'aquests espais. El fet que la Regidoria de Cultura es doti amb un reglament d'usos dels equipaments que gestiona permetrà augmentar la corresponsabilització de tots els agents en l'ús de les instal·lacions alhora que optimitzar el seu ús i posar a l'abast d'entitats, col·lectius i altres agents, els espais i recursos per desenvolupar les seves activitats i incrementar l'oferta cultural a Vallirana.

²⁴ http://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=249e778e-0935-41aa-92cf-66dbc1e6c86c&groupId=326398

- ✓ Preveure la possibilitat d'habilitar un espai de grans dimensions per acollir puntualment activitats de caire festiu amb molta participació.

Projecte: Invertir en nous equipaments

Tot i que és cert que la inversió econòmica que Vallirana ha de fer per adequar els seus equipaments culturals als estàndards proposats pel PECcat , és força elevada, cal que l'Ajuntament treballi, en els propers anys, per tal que en un horitzó a mig-llarg termini es disposi de les infraestructures pendents i es completi el mapa d'equipaments bàsics del municipi. La posada en funcionament de nous equipaments culturals ha de suposar un salt qualitatiu important en les possibilitats de la política cultural de Vallirana, dinamitzant la població, augmentant la programació cultural i dissenyant nous projectes que contribueixin a la millora de la vida cultural i de la cohesió social del municipi.

Proposta d'accions de futur:

- ✓ La biblioteca municipal. S'ha de tirar endavant el projecte de trasllat d'aquest serveis per tal de que assoleixi els estàndards que marca el Mapa de Lectura Pública de Catalunya. De ben segur, la millora del servei provocarà que la Biblioteca se situï com un autèntic referent i espai central en la vida cultural de Vallirana, ja que passarà a ser un servei modern i adequat als nous models de biblioteca que tan bons resultats estan donant.
- ✓ L'Arxiu Municipal. Tal i com assenyalàvem en la diagnosi , Vallirana no compta amb aquest servei tot i que és de prestació obligatòria per als ajuntaments de més de 10.000 habitants. S'ha d'estudiar doncs, la ubicació de l'arxiu, les seves instal·lacions i espais, el personal necessari...per poder comptar amb un equipament que contribuís de manera decisiva a la divulgació de la història del municipi i que tingués un paper primordial en la conservació, difusió i recerca de la memòria i el patrimoni de Vallirana.
- ✓ El Centre Cívic: l'espai relacional. Tot i que la Masia Molí de Can Batlle de Vallirana reuneix algunes de les activitats i serveis propis d'un Centre Cívic amb una oferta de cursos i tallers, espais per a entitats, espais de difusió, manca l'orientació de proximitat, d'espai relacional, activitats i espais vinculats a la creació propis d'un Centre Cultural de Proximitat. A Vallirana seria convenient apostar per un equipament clarament orientat a la proximitat i a l'acció comunitària en contacte amb el territori i les xarxes d'agents culturals. Hauria de comptar amb programació pròpia d'activitat (pensada i executada des del propi centre amb el personal i els recursos propis) i

programació concertada (feta amb la col·laboració material, econòmica o personal d'altres àrees municipals, entitats i agents). Els projectes i activitats que es proposen recullen diverses funcions:

- Formació: artística (o formació per a la iniciació als llenguatges artístics) i d'àmbit relacional (o formació per a la socialització, la comunicació i la vida veïnal)
- Difusió: creació amateur, jove o emergent i creació professional (com a complement i enriquiment del nivell amateur)
- Divulgació: exposicions temàtiques, xerrades i conferències
- Foment de la creació: facilitar espais de treball, de reunió, de comunicació, etc, fer de pont amb altres centres i institucions, donar suport material puntual a projectes concrets
- Cessió d'espais: puntuals (per donar sortida a necessitats immediates) i continuades (per facilitar l'activitat regular d'algunes entitats que no disposen dels espais adients)

La idea és la recuperació d'un nucli, un espai de trobada obert a tot el poble on les inquietuds culturals trobin espai per a ser vehiculades. Seria convenient que en aquest espai hi hagués un servei de bar que funcionés com a espai de trobada informal i de relació per al conjunt del teixit associatiu i de tota la ciutadania. Per altra banda, les associacions farien un ús intensiu de l'espai, i dinamitzant-lo, alhora que se'ls hi presentarien noves oportunitats fruit de la seva interrelació i interacció en un mateix espai, possibilitant un alt grau de coordinació i de generació de noves propostes entre les entitats usuàries. En aquest nou equipament, el teixit associatiu local comptaria amb espais per a la gestió (despatx), per a reunions, aules per activitats formatives i tallers, espais d'assaig (grups de teatre i música).

A Vallirana, bona part de l'activitat cultural gira al voltant de la formació, però pel que fa a espais de suport a la creació, hi ha importants mancances que el Centre Cultural podria resoldre posant a disposició dels creadors amateurs i emergents espais per tallers, d'assaig, bucs...

El Centre Cultural programaria activitat cultural de manera regular intentant arribar a un públic ampli i heterogeni. El que cal és evitar que aquest sigui un espai per un sector de població i que tothom el visqui com un espai propi, obert a tot tipus de propostes, tot i mantenir una certa coherència en la seva oferta.

- ✓ La compactació de serveis: Biblioteca, Arxiu i Centre Cultural de Proximitat. La necessitat d'invertir en diferents equipaments culturals de nova planta dona a Vallirana l'oportunitat de dissenyar i planificar bé les inversions per assolir, a mitjà/llarg termini, el parc d'equipaments culturals necessari. En aquest sentit, es podria valorar l'oportunitat de compactar els serveis bibliotecaris, d'arxiu i de Centre Cultural de Proximitat en un mateix equipament, esdevenint el nucli central de l'activitat cultural a Vallirana.
- ✓ Vallirana ha de treballar, pel que fa a inversions en equipaments, amb l'objectiu final d'articular un conjunt d'equipaments culturals que ajudi a millorar la cohesió social i la qualitat de vida a Vallirana i el mapa d'equipaments representa una bona eina per equilibrar el territori. En aquest sentit i a llarg termini l'Ajuntament de Vallirana hauria de disposar d'espai de proximitat descentralitzats en els principals barris del terme municipal per promoure la participació activa de veïns i veïnes en la dinàmica cultural local. Aquest centres de proximitat dispersos pel territori ofertarien activitats i serveis vinculats a diferents àmbits: de cultura, d'oci i lleure, socials... El Centre acolliria programació de l'Ajuntament i també la proposada pels Consells de Barri, les entitats, associacions de veïns... De cara als ciutadans, els Centres de proximitat podrien esdevenir l'espai on els veïns de cada equipament de barri poguessin oferir els seus sabers i iniciatives al mateix temps que rebre d'altres veïns o bé de professionals un seguit de recursos que satisfessin les seves ganes d'aprendre. També es podria estudiar la possibilitat d'integrar serveis als centres: la decisió de compartir la formació en les arts a tots els barris podria nodrir la programació dels centres i crear aficions musicals, teatrals i plàstiques arreu de Vallirana.
- ✓ Ja hem apuntat abans la possibilitat, a llarg termini, d'ampliació de l'Escola Municipal de Música a Centre de les Arts com a espai especialitzat en la formació i la pràctica artística amateur, diversificant l'oferta. Seria convenient anar construint un projecte integral amb la participació dels diferents agents implicats i interessats.
- ✓ Altres espais per a la cultura: Hi ha activitats culturals que no requereixen d'equipaments específics per dur-se a terme, sovint poden realitzar-se a l'aire lliure o a espais inicialment no classificats com a culturals. Alhora la programació d'activitats culturals en espais oberts ajuda a dinamitzar el territori i a augmentar la circulació de la gent. L'espai públic és ja un escenari per a la cultura a Vallirana, i acull molta activitat vinculada al calendari festiu. Tot i així, es proposa fer una mirada cultural al conjunt d'espais que hi ha a Vallirana i anar-los incorporant a la programació cultural

regular durant el bon temps. Desenvolupar-hi algun programa d'actes estable més enllà del cinema a la fresca: amb concerts de grups locals, actuacions de petit format, petites representacions de teatre familiar (titelles), narracions de contes, monòlegs, aprofitar la piscina municipal per recuperar el programa de la Bibliopiscina,...

En aquesta línia d'activitat, es podria programar la celebració del dia de la música amb concerts de grups locals o de municipis veïns i de l'Escola de Música als carrers, places i parc públics de Vallirana. Caldria pensar en accions similars per al dia del teatre i de la dansa.

Promoure el treball en xarxa entre els equipaments culturals. Potenciar la relació entre els espais evitant veure els equipaments com a peces aïllades, facilitant la coordinació, l'intercanvi de propostes culturals, fomentant el treball de col·laboració, cooperant en la gestió, compartint criteris de programació i aprofitant, de la manera més eficient, els ajustats recursos econòmics disponibles. Aquesta xarxa, estarà integrada pels diferents espais i equipaments culturals de Vallirana tant els públics com els privats i també s'hi han de poder integrar altres equipaments, especialment, els espais específics per a joves o grans. L'òrgan de coordinació i gestió d'aquesta xarxa vetllarà per treballar amb un objectiu en concordança amb el projecte cultural de la vila, marcant les línies prioritàries de treball, proposant projectes transversals de on cada equipament jugui un paper clau.

5.2.6.- Línia estratègica 5

La planificació en cultura: instrument de treball

Com apuntava el diagnòstic d'aquest Pla, Vallirana no ha gaudit d'un model definit de política cultural. Amb l'elaboració del present Pla, s'ha iniciat una dinàmica important per la vila que hauria de marcar una nova manera de fer: amb una major planificació d'objectius i recursos, i amb més participació ciutadana en la gestió d'aquests. Per tant, el Pla d'Acció Cultural ha de suposar un punt d'inflexió important on la planificació s'incorpori amb força en la manera de treballar de la Regidoria de Cultura per fer de la cultura un nou motor de la vida pública a Vallirana.

Ara, caldrà anar desenvolupant les accions previstes en aquest Pla i d'altres que puguin anar sorgint, de manera que es vagin sumant a l'estratègia dibuixada, amb l'objectiu que la política cultural aportï elements clars de millora de la qualitat de vida en el municipi. Amb el Pla, però sobre tot amb l'activitat municipal, s'anirà desenvolupant un model de política cultural adequat a les necessitats locals i a les característiques pròpies de Vallirana.

Projecte: Transversalitat i treball en xarxa

La cooperació, la transversalitat i el treball en xarxa són vitals per assolir els objectius que es plantegin. Cal establir línies de treball conjuntes, estratègies comunes i objectius a mig i llarg termini, ja sigui en el treball que es du a terme en el propi Ajuntament, com entre les entitats o conjuntament, relacionant la diversitat d'agents que actuen al territori.

- ✓ Millorar els mecanismes de coordinació entre l'equip tècnic de la Regidoria de Cultura. Des de la regidoria de cultura cal iniciar una línia de treball amb la creació d'una taula de coordinació entre els tècnics responsables dels diferents serveis de l'àrea (Biblioteca, Escola de Música, Taller d'Art, Serveis local de Català, el coordinador de cultura...) amb l'objectiu d'establir projectes transversals a desenvolupar per tots els serveis de l'àrea. Aquesta taula també treballarà amb el Regidor de cultura per abordar temes de caire més estratègic, d'implementació de polítiques culturals, d'avaluació de projectes...
- ✓ La relació amb la resta de regidories. De la mateixa manera, cal aprofundir en el treball transversal entre àrees de l'Ajuntament i consolidar les reunions de coordinació que des de fa un parell d'anys celebren setmanalment els tècnics de Cultura, Joventut, Participació ciutadana, Esports i Comunicació, Brigada d'obres i mensualment amb altres serveis. Tanmateix cal definir fórmules de treball conjunt que permetin l'intercanvi i el debat estratègic i superin les urgències del dia a dia ja que

molts dels projectes contemplats en aquest Pla requereixen un grau elevat de coordinació tècnica i política. Es proposa la creació de taules transversals (amb una reunió cada sis mesos) amb les regidories i serveis implicats entorn a aquestes qüestions:

- Educació / escola i cultura. El binomi educació – cultura ha de començar a funcionar com a tal. Cal posar l'accent en aquesta coordinació ja que es tracta d'àmbits de treball molt propers que si aconsegueixen sumar esforços poden aportar projectes de molta repercussió en el present i en el futur de Vallirana. La taula amb participació dels centres escolars i els responsables de la programació cultural podria tractar temes com el futur de la formació en l'àmbit de cultura, el paper de l'Escola de Música, coordinar ofertes i establir criteris de programació per escolars, així com dels usos dels equipaments per part de les escoles.
 - Cultura i joventut. Cal que a totes les iniciatives culturals de la ciutat es faci un esforç especial en incloure els hàbits, gustos i afeccions dels joves i, alhora, se'ls animi a integrar-se en el conjunt de la dinàmica cultural existent, en particular en el si dels programes i equipaments però també entitats i moviments socials i culturals. No es tracta tant de desenvolupar activitats “pels” joves sinó “dels” joves. Cal fomentar la seva presència en les entitats, les programacions, les escoles de formació artística, els espais de consum cultural, les plataformes de debat i decisió, etc.
 - Cultura i turisme. Taula de coordinació amb la Regidoria de Promoció Econòmica, Comerç i Turisme per tal d'establir estratègies comunes i situar la cultura com a línia de treball en la promoció de Vallirana.
 - Cultura, territori i espai públic: Taula de coordinació amb l'Àrea de Polítiques Territorials per planificar conjuntament l'acció i dinamització cultural en els diferents barris i nuclis de Vallirana, així com coordinar amb els serveis de via pública l'organització d'activitats culturals a l'espai públic.
- ✓ La transversalitat entre els sectors. La transversalitat significa establir col·laboracions entre agents que habitualment no treballen conjuntament per crear projectes compartits en benefici de tots, compartint recursos i augmentant l'interès de més col·lectius. Per exemple es basa en elaborar projectes que impliquin més d'un

àmbit/regidoria, és a dir: agrupar en un mateix espai o en un únic projecte iniciatives culturals, esportives, educatives, enfocades a gent gran, a gent jove o a un públic familiar. Per tant cal propiciar projectes on es barregin sectors, agents (ajuntament, entitats i altres col·lectius ...)

Projecte: L'avaluació com instrument de treball

Aquest projecte té com a objectiu central la proposta de fórmules que permetin avaluar i mesurar el grau de compliment dels objectius dels programes i activitats culturals impulsades des de la Regidoria de Cultura per facilitar elements per a un millor coneixement del sistema cultural local alhora que permet objectivar les valoracions i fer un seguiment de les actuacions que es duen a terme.

- ✓ Avaluacions que permetin replantejar les relacions i els objectius, el grau d'influència en la vida municipal i la rendibilitat social. És important apostar per una avaluació continuada i permanent dels programes, projectes i activitats desenvolupades tant des de les entitats com des de l'Ajuntament, posant atenció tant en els processos com en l'impacte de les actuacions. David Rosello defineix l'avaluació com: " (...) Un procés sistemàtic mitjançant el qual s'obté la informació necessària sobre els resultats previstos, o no, i el funcionament d'un projecte cultural, per tal de saber en quina mesura s'aconsegueixen els objectius i es desenvolupa la producció, i poder prendre decisions oportunes per reconduir aquest procés."²⁵
- ✓ Continuar treballant en l'establiment d'un sistema d'indicadors bàsics (nombre i perfil d'assistents, costos de les activitats, eficàcia de la comunicació, etc.) que permetin fer un seguiment i una avaluació dels serveis, projectes, programes, activitats i equipaments culturals. El que es proposa és trobar la fórmula adient per sistematitzar més la informació de la tasca que es desenvolupa des de la regidoria de manera que la valoració que es pugui fer dels serveis tingui un alt component d'objectivació. Evidentment es tracta de disposar d'un sistema senzill, a la mesura de les possibilitats de Vallirana i que la seva gestió no suposi una càrrega de feina extraordinària sinó al contrari una eina útil i àgil. En aquests moments i des de l'àmbit de cultura es pot prosseguir en el treball en la construcció del sistema d'indicadors i començar a sistematitzar la recollida de dades que farà possible establir mecanismes de control basats en la qualitat dels serveis oferts, els resultats, l'impacte en la ciutadania i el grau d'assoliment d'objectius. L'establiment d'aquest sistema d'indicadors culturals

posarà a disposició dels agents locals i de l'Ajuntament, una eina per incorporar sistemes d'avaluació a les polítiques culturals locals i a les seves dinàmiques. Les avaluacions permetran fer un seguiment i plantejar, replantejar i explicitar els criteris d'assignació de les subvencions i altres acords i tota l'activitat cultural del municipi fonamentant-se en indicadors tant de caire quantitatiu com qualitatiu. S'avaluarà els resultats per mesurar l'eficàcia (el grau de consecució del objectius plantejats) i també el procés per mesura l'eficiència (grau de funcionament de els diferents etapes del procés, compliment del calendari, recursos emprats...), es mesura també l'impacte i la rendibilitat social en el territori per conèixer quina ha estat l'aportació del projecte o activitat al sector cultural de Vallirana.

Projecte: Implementació i seguiment del Pla d'Acció Cultural

Un cop finalitzat el Pla es disposarà d'aquest instrument que guiarà la dinàmica cultural de Vallirana. Caldrà implementar-lo i treballar en el sentit de l'estratègia que es planteja. Com hem vist, es tracta d'una estratègia que es constitueix com el full de ruta per a tots els agents culturals del municipi. Aquest projecte de planificació amb la corresponsabilització del agents permetrà la prioritització del què és urgent enfront d'allò què és important, treballar a mig i llarg termini, superant una visió "immediatista", programar les accions, avaluar el progrés d'implementació del Pla i fer-ne els reajustaments necessaris

- ✓ Situar la cultura en el centre de l'agenda política del municipi Amb aquest Pla s'assumeix que la política cultural ha de ser un dels eixos centrals de la política municipal. I, això vol dir que des d'aquest àmbit s'ha d'assumir la responsabilitat de fer una aportació central als principals reptes que té el municipi. En aquest sentit , la política cultural s'ha de mostrar com una bona eina per a donar resposta a les necessitats que els canvis o la pròpia evolució de la vila fan aparèixer, com una punta de llança d'una nova manera de treballar, dotant d'intencionalitat estratègica les seves actuacions. L'aposta per situar la cultura en el centre de l'agenda política de Vallirana requereix a més de voluntats algunes accions concretes. Accions que es fonamenten en la consolidació i assumpció del compromís. En aquest sentit és important que l'estructura municipal estigui preparada per desenvolupar aquestes estratègies. Que es posin les eines i recursos necessaris per tal que la centralitat de la cultura sigui un fet i no només un discurs. Així doncs, cal la dotació d'una estructura tècnica amb suficients recursos per al correcte desenvolupament d'una política cultural com la que

²⁵ D. Rosselló, *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. Ariel, Barcelona, 2008, pàg 206

en aquest Pla es defineix. A Vallirana es disposa únicament d'un tècnic que coordina els diferents serveis de la regidoria. Si la cultura es va vertebrant com una aposta central de l'agenda política, s'hauria de contemplar la seva traducció en la dedicació de l'estructura tècnica municipal, ja sigui redistribuint o bé incrementant els recursos humans.

- ✓ Aprovar el Pla d'Acció Cultural amb l'acord de tots els grups municipals per garantir el suport per part del conjunt del consistori mitjançant l'aprovació per part del ple municipal del document final del Pla d'Acció Cultural, la qual cosa implica una voluntat d'implementació de les propostes.
- ✓ L'aplicació esglaonada de les propostes. El document presenta un conjunt ampli de propostes de millora que caldrà saber anar aplicant, a mesura del temps, els recursos, les oportunitats i, sobretot les prioritats institucionals, públiques i associatives. En un primer moment es tracta de consolidar les iniciatives que ja s'estan duent a terme. En un mitjà termini es podrà aplicar aquelles mesures que es veuen més viables i factibles i, finalment, a llarg termini, caldrà abordar les propostes que, per la seva complexitat o grau d'inversió, requereixen un nivell de maduresa més avançat.
- ✓ Tal i com ja hem avançat caldrà dissenyar un sistema d'indicadors que permeti una avaluació continuada del Pla i de la gestió desenvolupada pels diferents serveis implicats. Es tracta d'una eina útil tant per als tècnics com per als polítics i participants en el procés d'elaboració del Pla; d'una eina que permet realitzar un retorn a la ciutadania amb informació sobre el grau de desenvolupament dels projectes
- ✓ Plans d'acció anuals. Elaboració de Plans d'Acció de caràcter anual que concretin les propostes emmarcades en el present Pla d'Acció Cultural. Els Plans anuals han de servir per prioritzar actuacions i per avançar en cadascuna de les línies proposades. És recomanable que en aquests Plans anuals s'estableixin processos amb participació ciutadana (a través del Consell de Cultura) per fer de l'acció cultural una responsabilitat compartida. Aquestes planificacions anuals a banda d'obligar a la prioritització d'accions també comprometen la previsió de recursos i són per tant mecanismes adequats per acotar elements d'implementació immediata, separant-los d'aquelles matèries que requereixen un treball a llarg termini.
- ✓ Revisió i actualització del PAC. Per tal d'anar avançant en els objectius del Pla i anar-lo adequant a les necessitats que vagin sorgint cada tres anys s'hauria de realitzar una jornada de treball que analitzi el seu nivell d'acompliment. Evidentment, abans d'aquesta jornada, hauria de realitzar-se el treball tècnic pertinent per tal que els

participants tinguin eines d'anàlisi suficients. Aquesta jornada l'hauria d'organitzar el proposat Consell de Cultura de Vallirana. Durant la revisió caldrà valorar en quin estat es troben cadascun dels projectes, permeten corregir, reforçar, redreçar o replantejar accions, objectius... establint, si s'escau, les actualitzacions del Pla per tenir en compte nous elements a considerar. Els contextos dels municipis canvien a una velocitat important, tant per factors interns com externs, i això fa que aquests plans puguin quedar obsolets o desfassats. Per això, és recomanable que es tractin com el que són: un full de ruta que respon a l'anàlisi de la realitat actual. Per tant, si la realitat canvia el Pla haurà de canviar de forma que sempre doni resposta als reptes de la realitat que l'envolta marcant noves estratègies de cara al futur.

5.2.7.- Línies estratègiques transversals

Hi ha un conjunt d'aspectes de la política cultural que han de ser presents de manera transversal en tots els eixos anteriors. Així doncs, les dues línies estratègiques d'aquest darrer apartat, es plantegen com a àmbits de treball que cal reforçar a l'hora d'implementar tots els projectes i accions proposats en el Pla d'Acció Cultural.

La comunicació

Les eines i instruments de difusió i comunicació que l'Ajuntament de Vallirana utilitza per arribar al ciutadà parteixen d'una bona situació amb diferents plataformes comunicatives i amb un web municipal que es situa entre les primeres de Catalunya en Bones Pràctiques de la comunicació Local.

Tot i així, aquest apartat té com a objectiu millorar la tasca de la comunicació en l'àmbit estrictament cultural : la comunicació ha d'esdevenir un eix fonamental de l'acció cultural si es vol arribar al conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, si les propostes plantejades en el Pla d'Acció Cultural es reforcen amb per bones estratègies comunicatives, aquestes podran assolir més fàcilment els objectius establerts. És a dir, tot i proposar accions per incrementar la participació, reforçar la cohesió, augmentar el dinamisme i l'activitat cultural, tots aquests esforços no seran suficients si l'estratègia comunicativa no es tracta com un aspecte prioritari. Cal, doncs, establir una estratègia global de comunicació que contempli totes les especificitats dels diferents àmbits de la cultura, per tant es recomana elaborar un pla de comunicació cultural que defineixi a mig/llarg termini les accions, suports i estratègies necessàries per fer una proposta conjunta tant de l'oferta cultural municipal com la de les entitats, implicant-les en la difusió. Aquest pla té la voluntat d' arribar a un doble objectiu: Fer que l'acció cultural de Vallirana arribi a un nombre més elevat de ciutadans i de forma més fàcil i eficient.

Incorporar públics nous a la vida cultural del municipi.

A continuació es presenten algunes recomanacions per a l'elaboració d'aquest pla de comunicació cultural:

- ✓ Considerar i convertir els mitjans de comunicació locals com a agents culturals actius, més enllà de la seva funció difusora de les programacions. Cal reforçar la comunicació de les activitats culturals en els diferents suports existents, implicant a tots els agents culturals locals en aquestes tasca :
 - Dedicar un espai fix a la cultura en cada publicació de la Revista Viure Vallirana tant amb informació de la programació cultural com amb articles d'opinió, de recerca, reportatges sobre diferents àmbits i sectors

de la cultura (teatre, música , dansa, arts plàstiques, patrimoni i memòria local...)

- Implicar la TV local com a plataforma de comunicació i de difusió cultural Incrementar en la graella el temps dedicat a les activitat culturals de Vallirana, elaborar programes especialitzats en els diferents àmbits, música, arts plàstiques, etc.
- ✓ Les xarxes socials: espais de participació. Tot i que l'Ajuntament de Vallirana està present en les xarxes socials a través de Twitter, Facebook i Youtube, sovint la comunicació des de l'Ajuntament és unidireccional, utilitzant aquests canals més com a mitjà per difondre i publicitar les seves activitats que no pas com a eina efectiva de comunicació i participació dels veïns. Per tant, caldria treballar per tal de que esdevinguin espais adients per estar en contacte permanent amb la ciutadania, on pugui participar i opinar, abocar les seves valoracions, reflexions i propostes.
- ✓ A vegades la difusió de la informació cultural queda diluïda en la comunicació general del municipi, caldria ser més actiu i tenir suports específics i propis. En aquest sentit, es proposa:
 - Posar en marxa un portal especialitzat en cultura, que podria estar integrat en el Web municipal, amb la informació cultural tant general com puntual de la vila, fàcilment accessible a les associacions, ja que, a banda d'eina difusora d'informació cultural, a nivell intern, es pot constituir com l'instrument de coordinació dels agents i eina de gestió (gestió del banc de recursos compartits, del calendari d'activitat per evitar encavalcaments, de la petició i cessió d'espais...). La gestió i manteniment d'aquest servei cal centralitzar-la des de la Regidoria de cultura, no obstant perquè aquest servei funcioni cal que tots els agents municipals (entitats, artistes, ciutadans individuals,...) es comprometin a informar de les seves activitats per actualitza-ho.
 - Elaborar un butlletí informatiu cultural en paper i online que inclogui l'agenda de les activitats culturals, breus articles i reportatges i que es faci arribar a tota la gent interessada. La realització seria directament des de la regidoria de cultura però implicant el màxim d'agents culturals del municipi i de persones amb una opinió rellevant entorn la cultura. Podria tractar-se d'un butlletí en dos suports: paper i digital, on la periodicitat de la versió en paper podria ser trimestral, mentre que la virtual podria ser més actualitzada establint un enllaç amb el calendari

online d'activitats culturals que es posaria al dia amb més regularitat. Cal fer un esforç especial, per part de tots els agents implicats perquè les associacions culturals la considerin com una plataforma de comunicació i expansió al seu servei i hi incrementin la seva presència.

- ✓ Valorar la possibilitat que el butlletí de cultura tingui una dimensió que ultrapassi l'àmbit estrictament local. Coordinar el calendari d'activitats amb el de les poblacions veïnes, amb les que ja s'han iniciat col·laboracions, per difondre una oferta conjunta.
- ✓ Elaborar i mantenir actualitzat un directori de persones, entitats i institucions interessades en rebre informació cultural segmentada per públics i interessos. Elaborar un sistema de comunicació electrònic ràpid, destacant els formats digitals en les trameses d'informació.
- ✓ La comunicació i la segmentació objectiu prioritari. Comunicar de forma segmentada, utilitzant el canal adequat per arribar a cada grup de ciutadans, facilita un aspecte molt important per arribar a nous públics. A partir d'aquesta segmentació es podria valorar la creació d'una agenda/ butlletí cultural per públic infanti, buscar els mecanismes adequats per fer la difusió de les activitats culturals d'interès pels joves....
- ✓ Instal·lar i potenciar les cartelleres culturals als equipaments públics i associatius de tot tipus com a punts d'informació cultural municipal. També caldria aprofitar els llocs de trobada habituals de la gent i a punts estratègics (equipaments culturals, esportius, mercat, etc.) per a la distribució de la revista municipal i del butlletí de cultura.
- ✓ Col·locació de cartelleres o panells informatius en punts estratègics de les urbanitzacions i barris per buscar més relació i participació de la seva població que no és desplaça habitualment al nucli central de Vallirana i que no disposa d'un accés fàcil a Internet.
- ✓ Establir una persona de referència dedicada a la comunicació de l'activitat i de tota la dinàmica cultural municipal. Les seves tasques serien: el disseny del pla de comunicació, el manteniment i la promoció de les xarxes socials, del calendari cultural online, l'elaboració del butlletí cultural, la coordinació amb els municipis veïns, la planificació d'estratègies comunicatives dirigides a públics específics: familiar, escolar, joves, nouvinguts, etc.

Noves visions sobre el territori

Aquesta línia de treball transversal planteja la necessitat d'abordar la dimensió territorial de la política cultural a Vallirana. El creixement del municipi en diversos nuclis de població dispersos configuren un territori amb dificultats en la xarxa de comunicacions i la connectivitat interna que afecta decisivament la mobilitat i la possibilitat de moure públics i usuaris. Aquest fet posa de relleu la necessitat d'invertir en tota mena d'actuacions (urbanístiques, de xarxa viària, de transport públic i privat, de serveis públics de tota mena) que contribueixin a equilibrar el territori assegurant el principi d'igualtat d'oportunitats de la ciutadania a l'accés a la cultura. Si l'urbanisme permet articular físicament la ciutat, la cultura ajuda a construir-la simbòlicament i per tant juga un paper rellevant alhora de reforçar els vincles i el coneixement mutu entre la població dels nuclis principals.

El desplegament de les polítiques culturals a Vallirana ha de contemplar una doble estratègia que combina una dimensió territorial àmplia de municipi amb una visió particular per a cada nucli de població. Aquesta línia estratègica proposa definir els programes i accions culturals, que des de la Regidoria de Cultura es duguin a terme en base a una triple dimensió territorial:

- ✓ Dimensió centralitzada: aquells serveis, equipaments, programes o accions que es desenvolupen al nucli central de Vallirana i estan al servei de tot el municipi: per exemple, centrar la programació escènica i musical per adults en els equipaments de referència.
- ✓ Dimensió desconcentrada: aquells serveis, equipaments, programes o accions que es desenvolupen a qualsevol dels nuclis. Permet promoure activitats de referència i abast ciutadà als barris, no només al centre. En aquest sentit es presenten 2 opcions:
 - la intervenció és permanent: programació vinculada a les festes dels barris
 - la intervenció és rotativa, un cop a cada nucli: Programació escènica i musical infantil i familiar, cicles de cinema a la fresca...
- ✓ Dimensió descentralitzada: aquells serveis, equipaments, programes o accions que es desenvolupen per igual en els diferents nuclis. Estudiar la possibilitat d'establir programes de formació (cursos i tallers) i de difusió (cicles de conferències i xerrades, exposicions...) en els diferents nuclis i o barris.

Caldrà situar cada actuació municipal en una de les tres dimensions i fixar que algunes propostes són d'àmbit de tot el municipi, es trobin allà on es trobin i que d'altres tenen sentit precisament perquè estan en l'àmbit de proximitat, més proper a la ciutadania.

Tanmateix Vallirana haurà de fixar els límits de les seves possibilitats atenent als condicionants territorials i poblacionals esmentats, però també als pressupostaris. Les diferents estratègies de la política territorial en l'àmbit de cultura s'hauran d'anar implementant a mesura que les circumstàncies i recursos ho permetin (treball intens amb les associacions de veïns de cada nucli, equipaments i espais disponibles en els barris i nuclis...) Per tant , l'Ajuntament haurà de saber prioritzar allò en el que aposta, deixant, per més endavant, allò en el que no hi pot intervenir i centrar la seva actuació en la programació cultural, l'oferta de formació i el suport a les entitats culturals de la localitat.

Per altra banda, cal plantejar propostes estables que mantinguin una continuïtat suficientment sostinguda en el temps per permetre i afavorir la incorporació de nous públics, garantint un increment dels hàbits de consum culturals local.

En aquesta mateixa línia d'actuació caldria, entre d'altres:

- ✓ Provocar la mobilitat de la gent amb intervencions que incentivin l'interès alhora que es facilita l'accés a les propostes culturals millorant el transport
- ✓ Esperonar la creació d'associacions de veïns per al conjunt de barris/urbanitzacions de Vallirana i incrementar el contacte amb les ja existents.
- ✓ Potenciar l'activitat de les associacions de veïns de les urbanitzacions perifèriques vers la producció cultural
- ✓ Completar paulatinament la xarxa de centres culturals i espais de proximitat als barris i nuclis dispersos.
- ✓ Fomentar el treball en xarxa entre els equipaments que es troben dispersos en el territori, compartir la informació del que es fa, intercanviar activitats, compartir recursos, elaborar projectes conjunts
- ✓ Fomentar les entitats i activitats que actuïn sobre el conjunt del territori i implicar el conjunt de les entitats culturals per assegurar el seu arrelament en els nuclis dispersos del municipi.
- ✓ Impulsar la creació de projectes de ciutat que tinguin en compte el diferents barris i nuclis.

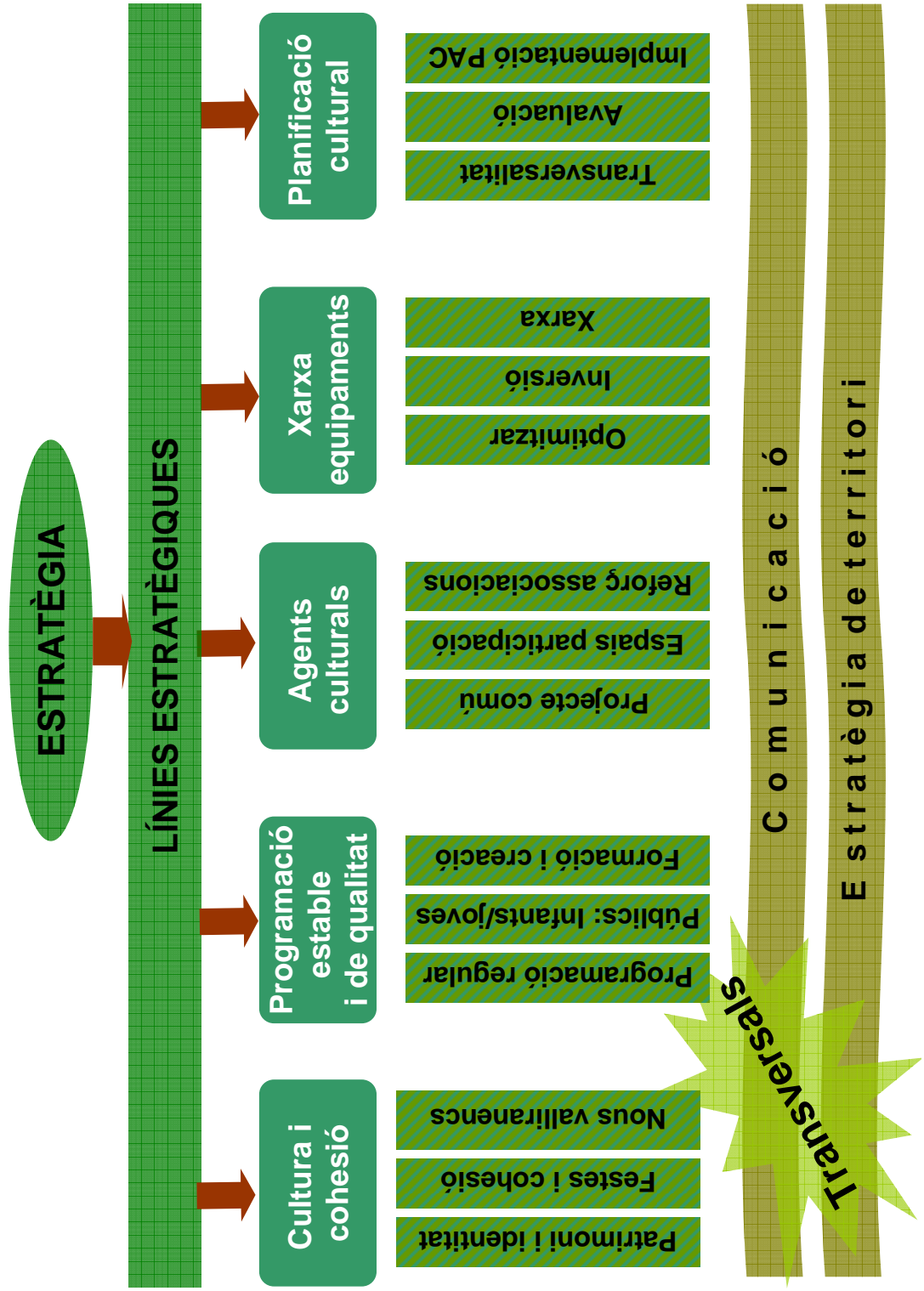
Per altra banda i també a nivell territorial, Vallirana ha de seguir treballant i consolidar les propostes de col·laboració amb el municipis veïns i entre d'altres caldrà:

- ✓ Coordinar el calendari d'activitats amb el de les poblacions veïnes per fer una oferta conjunta d'activitat.
- ✓ Posar en contacte entitats, artistes i agents per fomentar la creació i l'elaboració de projectes intermunicipals establint complicitats a nivell comarcal

pot facilitar el disseny de la programació cultural així com l'augment de la participació.

- ✓ Ser ambiciós en les programacions culturals per atraure públic dels municipis veïns.
- ✓ Donar suport a les activitats i propostes que superin els límits propis del territori.
- ✓ Promocionar les creacions locals en esdeveniments d'altres municipis.
- ✓ Incorporar creacions valliranenques en circuits i xarxes supamunicipals: recuperar presència de músics locals al circuit *Sona Centre* del Baix Llobregat, buscar aliances amb altres grups de teatre de municipis veïns, fomentar l'intercanvi del teatre amateur, etc. per tal de contribuir a garantir una programació regular.

5.2.8 - Línies estratègiques: Quadre de síntesi

6.- ANNEX

Annex 1.- Fitxes d'entitats culturals de Vallirana

ASSOCIACIÓ FOTOGRÀFICA DE VALLIRANA	
Any de Fundació	Des de 2009
Objectiu principal	Fotografia
Seu/ Espai	C/ Major, 169, bx
Web	http://assofotovallirana.blogspot.com
Activitats	Cursos de fotografia i edició fotogràfica i vídeo; sortides fotogràfiques; tallers monogràfics i diverses activitats relacionades amb la fotografia: Exposicions, concurs fotogràfic Festa Major
Membres/ N° Socis	46
Quotes	20€/any
Àmbit d'actuació	Difusió artística- fotografia

CASINO VALLIRANENC	
Any de Fundació	Des de 1940
Objectiu principal	Activitats culturals i esportives
Seu/ Espai	C/ Pau Casals, 1-9
Web	
Activitats	"Activitats culturals, representacions teatrals, cursos de ball, pastorets, concurs de teatre, ping-pong (dissabtes matí) i excursions, exposicions..."
Membres/ N° Socis	285
Quotes	
Àmbit d'actuació	Difusió artística

CERCLE ARTÍSTIC DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 1995
Objectiu principal	Reunir persones que cultivin o tinguin afició a les arts, les lletres i tota mena d'activitats culturals
Seu/ Espai	Apartat de Correus, 179
Web	http://www.cercleartificdevallirana.es
Activitats	Fotografia, pintura, escultura, poesia, esmalts, diversos
Membres/ N° Socis	44
Quotes	
Àmbit d'actuació	Difusió artística. Arts plàstiques i visuals

CORAL L'ESCLAT

Any de Fundació	Des de 1982
Objectiu principal	Cant Coral
Seu/ Espai	C/ Sant Mateu, 5-7. Els seus assajos es duen a terme els divendres al Patronat Parroquial
Web	
Activitats	Festivals fi de curs, carnestoltes , Espectacle "Ruskiet Welsera" Espectacle "Melodies" trobada de corals "Catalunya canta" .Musicorals, aplecs (Baix Llobregat), Aplecs (Sant Francesc), Concerts corals, Excursions, viatges...
Membres/ N° Socis	32
Quotes	infantil 6€/adults 10€mes
Àmbit d'actuació	Difusió artística. Cant Coral

ASSOCIACIÓ MUSICAL DE VALLIRANA

Any de Fundació	
Objectiu principal	Divulgar i defensar els interessos dels músics
Seu/ Espai	C/ Major, 169
Web	
Activitats	Cursos per a totes les edats, promoció de grups, bandes, cantautors, dj's, xarangues, grups de percussió, exposicions, xerrades, tallers, concerts. Col·laboracions amb altres entitats i festes populars de Vallirana
Membres/ N° Socis	
Quotes	
Àmbit d'actuació	Difusió artística. Música

AGRUPACIÓ DE CARRETERS SANT ANTONI ABAT

Any de Fundació	Des de l'any 1988
Objectiu principal	Recuperació d'activitats tradicionals, culturals i folklòriques del nostre país, entre elles les relacionades amb els TRES TOMBS
Seu/ Espai	C/ Pau Casals s/n (Casino)
Web	
Activitats	Festa dels Tres Tombs, col·laboracions amb altres entitats organitzant esmorzars.
Membres/ N° Socis	180
Quotes	20€/any
Àmbit d'actuació	Cultura tradicional i popular

DIABLES BANYUTS DE VALLIRANA

Any de Fundació	des de 1998
Objectiu principal	Difusió cultura popular i música tradicional
Seu/ Espai	C/ Llevant, 24
Web	
Activitats	Correfocs, diablestades, trobades.
Membres/ N° Socis	85
Quotes	
Àmbit d'actuació	Cultura tradicional i popular

DRAC APOCALEUS-GRALLERS DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 2001
Objectiu principal	Difusió cultura popular i música tradicional. Difusió de la música d'arrel.
Seu/ Espai	C/ Sant Sebastià, 16
Web	http://www.dracdevallirana.cat
Activitats	Correfocs, cercaviles , matinades, trobades bestiari
Membres/ N° Socis	65
Quotes	
Àmbit d'actuació	Cultura tradicional i popular

GRUP SARDANISTA ESPIGUES D'OR

Any de Fundació	Des de 1947
Objectiu principal	Sardanes
Seu/ Espai	C/ Molí, 2-4
Web	
Activitats	Foment, difusió i ensenyament de la sardana, cursets i ballades
Membres/ N° Socis	114
Quotes	5 €/any
Àmbit d'actuació	Cultura tradicional i popular

ASSOCIACIÓ AMICS DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 1984
Objectiu principal	L'estudi de la història, el patrimoni i les tradicions de Vallirana- La conservació de l'arxiu històric de Vallirana- La divulgació del patrimoni natural i arquitectònic local- El foment dels elements culturals i patrimonials de Vallirana
Seu/ Espai	C/ del Molí, 2-4
Web	http://www.amicsdevallirana.com
Activitats	Exposicions, conferències, publicacions, visites, informació treballs estudiants
Membres/ N° Socis	60
Quotes	Quota soci 6 €/any
Àmbit d'actuació	Patrimoni

CORRELENGUA DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 2004
Objectiu principal	Promoció de la llengua catalana dins l'àmbit local i nacional
Seu/ Espai	C/ Major, 216
Web	http://www.cal.cat
Activitats	Lectura del Manifest del Correllengua, Cant dels segadors, xerrada-conferència a càrrec d'experts per a la difusió de la llengua
Membres/ N° Socis	de 15 a 20 entitats participants
Quotes	
Àmbit d'actuació	Lectura i llengua

CONVOY Associació de vehicles clàssics, militars i d'emergència

Any de Fundació	Des de 2003
Objectiu principal	
Seu/ Espai	C/ Jaume I, 36
Web	http://www.associacióconvoy.es
Activitats	Vehicles clàssics, militars i d'emergències. Concentracions, tallers, xerrades, reconstrucció històrica i recreacions.
Membres/ N° Socis	35
Quotes	30 €/any
Àmbit d'actuació	Lleure i oci

ASSOCIACIÓ LÚDICO-CULTURAL DE LA GENT GRAN DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 2005
Objectiu principal	Salut i Serveis Socials. Persones grans
Seu/ Espai	
Web	
Activitats	Viatge fi de curs, dinar germanor, concerts i teatre, trobades
Membres/ N° Socis	700
Quotes	
Àmbit d'actuació	Lleure i oci

ASSOCIACIÓ DE JUBILATS I PENSIONISTES DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 1980
Objectiu principal	Afavorir la convivència entre tots els socis i fer-los feliços
Seu/ Espai	
Web	
Activitats	Dinar germanor, misses de difunts, castanyada, lots de Nadal., Festa de cap d'any
Membres/ N° Socis	600
Quotes	
Àmbit d'actuació	Lleure i oci

GRUP D'ESPLAI PARRÒQUIA DE VALLIRANA

Any de Fundació	Des de 1974
Objectiu principal	Activitats en el temps de lleure
Seu/ Espai	
Web	http://www.gepvallirana.wordpress.com
Activitats	Excursions , Campaments , Colònies d'estiu, participació a la Rua de Carnestoltes
Membres/ N° Socis	55
Quotes	
Àmbit d'actuació	Lleure i oci

ASSOCIACIÓ CULTURAL LA FARÀNDULA

Any de Fundació	Des de 2008
Objectiu principal	Activitats artístiques
Seu/ Espai	Av. Parellada, s/n
Web	
Activitats	Taller de Gym-Jazz, taller de Castanyoles, Taller de play-back, taller de danses catalanes, cor "Amics cantaires". Anglès. Espectacles en casals de gent gran de Catalunya. Fires, inauguracions d'exp"
Membres/ N° Socis	65
Quotes	voluntari 10€/any
Àmbit d'actuació	Lleure i oci

Annex 2.- Pla Local de Joventut (2012-2015) Projectes d'actuació vinculats a cultura²⁶

Línia: EMANCIPACIÓ																								
Eix: OCI I LLEURE																								
Nom del projecte: TALLER D'ART MUNICIPAL																								
<p>Descripció L' Ajuntament de Vallirana va crear l'any 1985 el Taller d'Art Municipal, ubicat actualment a les dependències municipals de la Masia-Molí de Can Batlle (C/ Molí 2 – 4). Els tallers artístics s'imparteixen a la Masia-Molí de Can Batlle en unes aules d'ús específic, les quals disposen de tot el material i les eines necessàries per treballar en les sessions. Les activitats que es realitzen són les següents: pintura, dibuix, esmalts, costura, ceràmica, estampació de roba i enquadernació.</p> <p>Objectius - Ampliar l'oferta cultural del municipi - Potenciar i fomentar la pràctica d'activitats artístiques entre la població</p> <p>Destinataris - Infants de 5 i fins a 13 anys (Taller d'art per nens) - Població a partir de 15 anys (Taller d'art per a adults)</p> <p>Actors - Regidoria de Cultura - Taller d'Art SCCL</p> <p>Temporització</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Gen</td><td>Feb</td><td>Mar</td><td>Abr</td><td>Mai</td><td>Jun</td><td>Jul</td><td>Ago</td><td>Set</td><td>Oct</td><td>Nov</td><td>Des</td> </tr> <tr> <td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td></td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td> </tr> </table> <p>Difusió - Tríptics informatius - Televisió de Vallirana - Web de Vallirana</p> <p>Pressupost 92.000 euros - Regidoria de Cultura</p> <p>Indicadors d'avaluació : - Registre d'inscripcions - Nombre d'activitats ofertades - Valoració per part del Taller d'Art - Valoració per part dels alumnes inscrits</p>	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des													
X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X													

²⁶ Pla local de Joventut de Vallirana 2012-15. Ajuntament de Vallirana, 2012

Línia: EMANCIPACIÓ
Eix: OCI I LLEURE
Nom del projecte: CONCURS DE CARTELLS DE SANT MATEU
<p>Descripció El Concurs de Cartells de Sant Mateu és un concurs pel qual els joves participants poden presentar un màxim de dues obres amb unes característiques tècniques determinades per optar a ser el cartell guanyador que obtindrà un premi de 300€ i serà publicat com a cartell oficial i portada del programa de la Festa Major de Sant Mateu. Les obres presentades són exposades al públic a la Masia de Can Batlle, a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà i al Casal de Joves.</p> <p>Objectius - Donar suport a les propostes creatives i artístiques dels joves, posant els mitjans necessaris perquè puguin manifestar-les - Fomentar la participació dels joves al municipi - Ajudar a crear un sentiment de pertinença a Vallirana entre els joves, fent-los partícips de la dinàmica social del municipi</p> <p>Destinataris - Joves de 14 a 30 anys, nascuts o empadronats a Vallirana</p> <p>Actors - Regidoria de Joventut - Regidoria de Cultura</p> <p>Temporització Gen Feb Mar Abr Mai Jun Jul Ago Set Oct Nov Des X X</p> <p>Difusió - Agenda Jove - Punt d'Informació Juvenil Puig Bernat - Punt PIDCES - Facebook del Casal de Joves - Butlletí Municipal "Casa de la Vila" - Web de Vallirana</p> <p>Pressupost 350 euros – Regidoria de Joventut</p> <p>Indicadors d'avaluació - Nombre de cartells presentats - Valoració per part del jurat qualificador de la qualitat dels cartells presentats - Nivell de satisfacció amb el cartell guanyador per part de la ciutadania</p>

Línia: EMANCIPACIÓ																								
Eix: OCI I LLEURE																								
Nom del projecte: CAVALCADA DE REIS																								
<p>Descripció Projecte elaborat i dissenyat per millorar i ampliar la decoració auxiliar de la Cavalcada de Reis que es realitza anualment el 5 de gener a Vallirana.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Millorar la visió de la Cavalcada de Reis - Potenciar la creativitat dels joves participants - Crear noves destresses relacionades amb el món de les manualitats - Implicar als joves de Vallirana en les activitats que es realitzen al municipi - Augmentar la pertinença social de grup dels joves - Possibilitar la participació dels joves a la Cavalcada de Reis <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Joves de 16 a 18 anys <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Joventut - PIDCES - Regidoria de Cultura - Regidoria de Participació Ciutadana <p>Temporització</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>Gen</td><td>Feb</td><td>Mar</td><td>Abr</td><td>Mai</td><td>Jun</td><td>Jul</td><td>Ago</td><td>Set</td><td>Oct</td><td>Nov</td><td>Des</td> </tr> <tr> <td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td> </tr> </table> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - PIDCES - Facebook del Casal de Joves - Web municipal de Vallirana - Revista municipal "Viure Vallirana" <p>Pressupost</p> <p>300€ - Regidoria de Joventut 50€ - Regidoria de Participació Ciutadana</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Avaluació de l'activitat - Qüestionari als joves participants - Nombre i perfil dels joves participants - Valoració per part dels agents organitzadors 	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	X	X	X	X	X						X	X
Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des													
X	X	X	X	X						X	X													

Línia: EMANCIPACIÓ
Eix: OCI I LLEURE
Nom del projecte: BAIXADA DE TRASTOS
<p>Descripció Recuperar la tradicional activitat de "Baixada de trastos" que tenia lloc per la festivitat de Sant Mateu a Vallirana, que consisteix en la fabricació d'andròmines sense l'ajut de motor o pedal per part dels participants per completar un recorregut establert.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la participació juvenil a les festivitats del municipi - Recuperar tradicions de la cultura valliranenca - Fomentar la reutilització de materials reciclats - Fomentar la creativitat en el disseny i fabricació d'andròmines <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obert a tota la població <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Joventut - Regidoria de Cultura - Regidoria de Participació Ciutadana - Associació Musical de Vallirana (AMV) <p>Temporització</p> <p style="text-align: center;">Gen Feb Mar Abr Mai Jun Jul Ago Set Oct Nov Des X</p> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cartells - Facebook del Casal de Joves - Web municipal de Vallirana - PIDCES - Programa de Sant Mateu <p>Pressupost</p> <p>800 euros- Regidoria de Joventut 50 euros – Regidoria de Participació</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'andròmines participants - Nombre i perfil de participants - Valoració per part de l'entitat organitzadora AMV - Valoració per part de la Regidoria de Joventut

Línia: EMANCIPACIÓ																								
Eix: OCI I LLEURE																								
Nom del projecte: CINEMANIA																								
<p>Descripció Projecció de pel·lícules d'interès juvenils d'estrena de forma puntual al llarg de l'any.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oferir alternatives d'oci - Fomentar l'oci alternatiu i per tant, evitar les conductes de risc derivades d'aquest - Apropar el cinema als joves - Projecció de pel·lícules d'interès juvenil <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obert a tota la població, especialment als joves <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Joventut <p>Temporització</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Gen</td><td>Feb</td><td>Mar</td><td>Abr</td><td>Mai</td><td>Jun</td><td>Jul</td><td>Ago</td><td>Set</td><td>Oct</td><td>Nov</td><td>Des</td> </tr> <tr> <td>X</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td><td></td><td>X</td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facebook del Casal de Joves - Web municipal de Vallirana - Revista municipal "Viure Vallirana" - Cartells - PIDCES - Agenda jove <p>Pressupost 3.600€ - Regidoria de Joventut</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre de projeccions anuals - Nombre de participants - Valoració per part dels organitzadors 	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	X					X			X			
Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des													
X					X			X																

Línia: EMANCIPACIÓ																								
Eix: CASAL DE JOVES																								
Nom del projecte: BUC D'ASSAIG																								
<p>Descripció Servei del Casal de Joves, que consta d'un espai insonoritzat i equipat amb aparells musicals per oferir als joves la possibilitat d'assajar amb els seus grups musicals.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promoure la cultura musical com alternativa d'oci saludable - Promoure la relació i l'associacionisme entre joves amb les mateixes inquietuds i necessitats - Millorar els equipaments juvenils del municipi dotant-los de recursos i adaptant-los a les necessitats dels joves - Oferir serveis de qualitat als joves <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obert a persones que formin part d'un grup musical i/o vulguin practicar música <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Joventut <p>Temporització</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>Gen</td><td>Feb</td><td>Mar</td><td>Abr</td><td>Mai</td><td>Jun</td><td>Jul</td><td>Ago</td><td>Set</td><td>Oct</td><td>Nov</td><td>Des</td> </tr> <tr> <td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td></td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td> </tr> </table> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agenda Jove - Web municipal de Vallirana - PIDCES - Facebook del Casal de Joves <p>Pressupost 1.000 euros - Regidoria de Joventut</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grau de satisfacció dels usuaris del buc d'assaig - Número d'usuaris del buc d'assaig - Condicionament i inversions realitzades al buc de música - Qualitat i quantitat del material específic del buc de música 	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des													
X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X													

Línia: EMANCIPACIÓ																								
Eix: OCI I LLEURE																								
Nom del projecte: VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA																								
<p>Descripció Programa de 10 sessions d'una hora en què un voluntari i un aprenent es troben perquè aquest tingui l'oportunitat de practicar el català amb el voluntari, el qual ja té un domini oral normal del català.</p> <p>Els comerços de Vallirana, representats per la Unió de Botiguers, s'hi adhereixen i posen un distintiu a l'aparador perquè els aprenents sàpiguen que, en aquell comerç, s'esforçaran a entendre'ls i a usar el català per facilitar-los-en l'aprenentatge.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facilitar que les persones que tenen coneixements bàsics de català el puguin practicar en un context real i distès i que les que el parlin habitualment no canviïn de llengua innecessàriament. - Foment de l'ús de la llengua catalana <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Persones adultes a partir de 18 anys. <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regidoria de Cultura - Ajuntament de Vallirana - Unió de Botiguers de Vallirana - Servei Local de Català - Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) <p>Temporització</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>Gen</td><td>Feb</td><td>Mar</td><td>Abr</td><td>Mai</td><td>Jun</td><td>Jul</td><td>Ago</td><td>Set</td><td>Oct</td><td>Nov</td><td>Des</td> </tr> <tr> <td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td>X</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td>X</td> </tr> </table> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cartells - Diptics - Web municipal de Vallirana <p>Pressupost Servei Local de Català (CPNL)</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre d'edicions anuals (des de 2010 se'n fan dos) - Nombre de parelles lingüístiques inscrites (voluntari + aprenent) 	Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des	X	X	X	X	X	X					X	X
Gen	Feb	Mar	Abr	Mai	Jun	Jul	Ago	Set	Oct	Nov	Des													
X	X	X	X	X	X					X	X													

Línia: EMANCIPACIÓ
Eix: OCI I LLEURE
Nom del projecte: NIT JOVE
<p>Descripció Organitzar una nit musical (concert, festa...) adreçada especialment a la població jove amb motiu de la festivitat de Sant Mateu.</p> <p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oferir alternatives d'oci nocturn - Fomentar la participació juvenil al propi municipi - Portar a terme activitats d'oci al propi municipi per evitar desplaçaments nocturn <p>Destinataris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obert a tota la població <p>Actors</p> <ul style="list-style-type: none"> -Regidoria de Joventut <p>Temporització</p> <p style="text-align: center;">Gen Feb Mar Abr Mai Jun Jul Ago Set Oct Nov Des X</p> <p>Difusió</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cartells - Facebook del Casal de Joves - Web municipal de Vallirana - PIDCES - Programa de Sant Mateu <p>Pressupost</p> <p>6.000 – Regidoria de Joventut</p> <p>Indicadors d'avaluació</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nombre i perfil de participants - Valoració per part de la Regidoria de Joventut

7.- CRÈDITS

El Pla d'Acció Cultural de Vallirana és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Vallirana que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona.

Aquest Pla s'ha realitzat entre juny de 2013 i novembre de 2014. De manera general han participat en la seva elaboració les següents persones:

Ajuntament de Vallirana

Eva María Martínez, Alcaldessa
Juan Manuel Arrabal, Regidor de Cultura
Gerard Moragues, Coordinador de Cultura
Lara Ubieto, Tècnica de Joventut i Ensenyament
Jesús Cano, Tècnic de Participació
Sandra Farreras, Tècnica de Turisme
Xavier Reyes, Tècnic Esports
Victor Alvarez, Tècnic de Promoció Econòmica

Diputació de Barcelona:

Carles Prats, cap del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
Laia Gargallo, cap de la secció tècnica CERC
Xavier Coca, Aina Roig i Isabel Baron, equip del programa d'assessorament cultural CERC

Coordinació metodològica i redacció del Pla d'Acció Cultural de Vallirana

CERC: Eugènia Argimon, tècnic programa d'assessorament cultural

Volem agrair la col·laboració de totes les persones i entitats que han col·laborat i han fet possible l'elaboració d'aquest document.

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. Per aconseguir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments als quals aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència, assessorament, recursos econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals.

En el marc de l'assistència i la cooperació, l'Àrea de Presidència té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals. El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) és el servei encarregat de l'assessorament cultural als ajuntaments a l'hora d'establir, a mig i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural, socials i econòmics en el territori.

Els **plans d'acció cultural (PAC)** són instruments per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. És un procés liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana.

Durant tot el procés es treballen els eixos de les actuacions futures en matèria d'acció cultural local. Així, les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència

Gerència de Serveis de Cultura
Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
Montalegre, 7. 08001 Barcelona
Tel 934 022 565 · Fax 934 022 577
o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat/cerc

Mancomunitat
de Catalunya